Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ Β'

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΙ ΧΑΡΤΑΙ

8. Ἡ Παλαιστίνη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ, Μορφολογικὸς χάρτης τῆς Παλαιστίνης (ἐδάφη καλλιεργημένα, δάση, ἔρημοι, ὁδοί, περιοδεῖαι τοῦ Χριστοῦ). Αἱ 12 φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ. Ἡ Παλαιστίνη διῃρημένη εἰς διαμερίσματα (Ἰουδαία, Γαλιλαία, Σαμάρεια, Περαία). Ταξείδια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. (Ἐν ὅλῳ χάρται 5).
9. Ἡ Εὐρώπη κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα μ.Χ. (Διάλυσις Δυτικοῦ Ρωμ. Κράτους). Παράπλευροι χάρται: Τὸ κράτος τοῦ Ἰουστινιανοῦ (2 χάρται).
10. Ὁ Χριστιανικὸς καὶ Μωαμεθανικὸς κόσμος (Ἐξάπλωσις Ἰσλαμισμοῦ. Κράτος Καρόλου τοῦ Μεγάλου κατὰ τὸ 800 μ.Χ.). Παράπλευροι χάρται: Τὰ νέα κράτη τῆς Εὐρώπης ἐπὶ ἡμιῆς τῆς βασιλείας Ἡρακλείου 627—632 μ. Χ. (2 χάρται).
11. Αἱ σταυροφορίαι ἀπὸ 1096—1192. Παράπλευροι χάρται: Ἡ Συρία μετὰ τὴν πρώτην Σταυροφορίαν. Ἡ Εὐρώπη ἐπὶ Βασιλείου τοῦ Β' 976—1025 (3 χάρται).
12. Ἡ Ἑλλὰς. Ἀνατολὴ μετὰ τὴν 4ην Σταυροφορίαν. Παράπλευροι χάρται Αἱ Ἑλληνικαὶ χῶραι μετὰ τὸ 1360. Αἱ Ἑλλὰς. Χῶραι μετὰ τὸ 1270 (5 χάρται).
13. Ἡ Εὐρώπη μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν Τούρκων 1453-1566. Παράπλευρος χάρτης: Ἡ Τουρκία ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτῆς ἀκμῇ (2 χάρται).
14. Αἱ ἐξερευνήσεις καὶ Ἀνακαλύψεις ἀπὸ τοῦ 15ου αἰῶνος. Παράπλευροι χάρται: Ὁ Βόρειος Πόλος. Ὁ Νότιος Πόλος (3 χάρται).
15. Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν περίοδον τῆς Ἐπαναστάσεως 1821. Παράπλευροι χάρται: Παραλιμὴ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους. Ἐπεκτάσεις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1882 — 1946 (3 χάρται).

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΙΟΝ. & ΒΑΣ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ 10 - ΤΗΛΕΦ. 232-729 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

18236
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Nº 8

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

Η ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. **Χάρτης Μορφολογικός τῆς Παλαιστίνης. Ἐδάφη καλλιεργημένα - δάση - ἔρημοι - ὁδοί - Περιοδεῖαι τοῦ Χριστοῦ**
2. **Χάρτης τῶν 12 φυλάς τοῦ Ἰσραήλ**
3. **Χάρτης τῆς Παλαιστίνης κατά τούς χρόνους τοῦ Χριστοῦ διηρημένη εἰς διαμερίσματα: Ἰουδαία Γαλιλαία - Σαμάρεια - Περαία**
4. **Χάρτης μέ τό 1ον καί 2ον ταξεῖδι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.**
2 **Χάρτης μέ τό 3ον καί 4ον ταξεῖδι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου**

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ὑπό Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 8

Ἡ Παλαιστίνη κατά τούς χρόνους τοῦ Χριστοῦ. Πολιτική αὐτῆς διαίρεσις.

Κάθ' ὅν χρόνον ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός, 754 ἀπό κτίσεως Ρώμης, ἡ Παλαιστίνη δέν ἀποτελεῖ βασιλικόν ἐνετάρχιον ὑπό τήν ἀυκαστείαν τῆς Ἰδουμαίας, ἐξ ἡς ἀνῆλθεν εἰς τόν θρόνον ὁ Ἡρώδης. Ἐ ἐπικαλούμενος μένας, ἀλλ' ἀκριβῆς τῷ ὄντι περίπου ἕτος τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἀπήλθεν ὁ Ἡρώδης καί κατά τήν κράτος ἀκριβῆς μεταξύ τῶν υἱῶν τοῦ Ἡρώδου Ἀρχελάου καί Ἀντύπα, ἡ δέ Ἰερουσαλήμ μετά τῆς περιοχῆς αὐτῆς ἐνέκυπτε θεατρόν διαλέκτου, διακοιμένης, ἀν' εὐθείας ὑπό τῆς Ρώμης δι' ἐπιτρόπων (procuratores) Καίσαρος, ἐν εἶς ἦτο καί ὁ Πιλάτος. Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λοιπόν ὁ βίος ἀτέλεν ἐπί τοῦ Ἀρχελάου τοῦ Ἀντίπα καί τοῦ διαδόχου τοῦ Ἀρχελάου Ἡρώδου (τοῦ ἀποκτείνοντος τόν Ἰωάννην Βρόβαιον). Ἐπί τοῦ Ἡρώδου δέ τούτου ἐσταυρώθη ὁ Χριστός.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ περιορίζεται ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Παλαιστίνης, ἀπό Ἰερουσαλήμ μέχρι τῶν ὁρίων τῆς κοίλης Συρίας (τῆς Καισαρείας Φιλίππου. Ἐξω τῶν ὁρίων τῆς Παλαιστίνης, μόνον τήν Σιδῶνα καί Τύρον φαίνεται ἐπισκεψάμενος). Τά κέντρον τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ εἶναι ἡ Γαλιλαία καί ἡ περί τήν λίμνην Γενναρέτ χώρα, ἔτι δέ ἡ Περαία, ἡ καλουμένη νῦν Ἐπερωδανία, καί ἡ Σαμάρεια. Πλήν δέ καί κωμοπόλεις, ἐξ ἐπισκέψεις συχνά, ἐν μέν τῇ Γαλιλαίᾳ ἦσαν πάντ τῆς Ναζαρέτ, ἐξ ἧς ἔλαβε τό ὄνομα **Ναζωραῖος**, ἡ Καπερναούμ, ἡ Κανά παρά τήν λίμνην Γενναρέτ, ἡ Βηθσαϊδά καί βορειότερον ἡ Καισάρεια Φιλίππου εἰς τό ὅρος Θαβώρ, καί ἐν τῇ παρακειμένῃ τῇ Γαλιλαίᾳ Φοινίκη, ἡ Τύρος καί ἡ Σιδών. Ἐν τῇ μέσῃ δέ Παλαιστίνῃ ἡ Σαμαρεία καί ἡ Σύχαρ, ἐν τῇ νοτίᾳ δέ Παλαιστίνῃ ἡ Ἰουδαία μετά τήν Ἰερουσαλήμ, εἰς ἣν μετέβαινε κατ' ἔτος δύο τά ἑορτήν τοῦ Πάσχα, εἶναι ἡ Βηθλεέμ ἡ Βιθραθά.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΝ ΧΑΡΤΑΙ

1. Ἡ Παλαιστίνη καί αἱ δώδεκα φυλαί τοῦ Ἰσραήλ. — Ὅτε οἱ Ἑβραῖοι, ἀποτελοῦντες δώδεκα φυλάς, ἔλαβον τό ὄνομα αὐτῶν ἀπό τῶν δώδεκα υἱῶν τοῦ Ἰακώβ ἡ Ἰσραήλ, ἔλθον ἀπό τῆς περιοχῆς τοῦ ὄρους Σινά εἰς τήν Παλαιστίνην, κατέλαβον διά πολέμων πρός τούς Ἰθαγενεῖς λαούς πάσαν τήν Περαίαν. Εἰς τό πλάτυνσν τῆς Περαίας ἐγκαταστάθησαν οἱ νομαδικόν βίον διάγοντες ἐκ τοῦ λαοῦ καί μόνα μέρος τῆς ἐντεῦθεν τοῦ Ἰορδάνου Παλαιστίνης (καί βίας γεωγικοῦ πληθυσμοῦ). Τῶν διαφόρων φυλῶν τῶν Ἑβραίων, αἱ μεν ἔμειναν ἀμιγεῖς καθ' ἑαυτάς, αἱ δέ ἀναμείχθησαν μετά τῶν πρώην ἀλλοτρίων, ἀν ἐνίοτε κιρσοῦ, ἀλλά μέχρι διλαγοῦς δέν κατέφερον πρό τῶν χρόνων τοῦ Σολομώντος. Ἐν τῷ τρίτῳ τούτῳ παρατιθέμενῳ χάρτῃ σημειοῦται ἡ περιοχή ἑκάστης τῶν φυλῶν, αἵτινες εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

Ἀπό δυσμῶν πρός νότον: **Δάν, Νεφθαλίμ, Ζαβουλών, Ἰσσάχαρ, Μανασσή** ἀστικοί καί ἀνατολικοί **Εὐφραίμ, Δάν, Βενιαμίν, Γάδ, Ρουβήμ, Συμεών καί Ἰούδα.**

Σημειωτέον, ὅτι αἱ φυλαί τοῦ Ἰσραήλ οἱ κατοικοῦντες τά πλάτυνσν τῆς Παλαιστίνης καί κατεγράφεσαν ἀπό τῶν δώδεκα υἱῶν τοῦ Ἰακώβ, θεωρούνται ἐν τῇ ἀριθμῷ **δέκα τρεῖς**, διότι οἱ καταγράφεσαν ἀπό Ἰωσήφ (τοῦ ἐκ Ραχήλ υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ, ὡς ἦτο καί ὁ Βενιαμίν) δέν ἀπετέλουν μίαν φυλήν "Ἰωσήφ, ἀλλ' ἀπετέλουν δύο ἀπό τῶν δύο υἱῶν τοῦ Ἰωσήφ Μανασσή καί Ἐφραίμ. Ἀλλά καί ἡ διανομή τῆς Γῆς δέν ἐγένετο μεταξύ δέκα τριῶν φυλῶν, ἀλλά μεταξύ δώδεκα μόνον, διότι ἡ φυλή τοῦ Λεβί, ἐξ ἧς κατάγετο καί ὁ Μωσῆς ὁ νομοθέτης καί ὁ τούτου ἀδελφός Ἀαρών ὁ ἀρχιερεύς, ὡσα φυλή ἱερέων, δέν εἶχε τόπον περιωρισμένον, ἀλλ' ἦτο ὁ σκηνώμενος μεταξύ τῶν ἄλλων φυλῶν τρεφομένη ἐκ τῆς τῆς τούτων.

3-4. Ταξεῖδι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Ἡ Ἰερουσαλήμ ἀπό ὀψιφόρου διδάσκει τῶν χριστιανῶν ἐν ἀρχῇ γενομένας ὑστερον θεία ἐνοικοῦσα θεμέλιατος ἐπίσκοπος τῆς νέας θρησκείας, ἀπωλέσαν θεωρίαν ἐνα τῶν Ἑλλην-ρωμαϊκῶν κόμων περιοδείας, πρός διδασκαλίαν καί διάδοσιν τῆς νέας πίστεως εἰς τήν τῶν πολλῶν ἐκκλησιῶν θίκην ἐμπιθωσιν.

Εἶδος μετά τήν ἐν Δυνατοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνανίου βάπτισιν ὁ Παῦλος (καλούμενος τόν διά τοῦ Ρωμαϊκοῦ ὀνόματος **Παῦλος**, ἐνῶ πρότερον εἶχε τό Ἑβραϊκόν ὄνομα **Σαοὺλ ἢ Σαῦλος**) δέν μετέβη εἰς Ἰερουσαλήμ ὡς νόμιζε τίς τοῦ Πεζέζου τόν Ἀποστόλων, ἀλλά κοίλος λάγυε ἐ ἔνεκα εἰς Ἀραβίαν ὅλη, τας πρός ἀνατολάς τῆς Δαμασκοῦ ὑπό Ἀράβων ἐλεγομένας χώρας. Μείνας δέ τρία ἔτη ἐνταῦθα ἀνέβλεψε εἰς Ἰερουσαλήμ καί εἶδεν ἐκεῖ τόν Πέτρον καί τόν Ἰάκωβον τόν ἀδελφόν τοῦ Κυρίου, τόν καί πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς ἁγίας πόλεως. Ἀπό Ἰερουσαλήμ τότε διά Καισαρείας μετέβη εἰς τήν Τυρσόν τῆς Κιλικίας, ὅπου εἶχεν κόπον ὁ Ἀποστόλας Βαρνάβας καί ἔγκαρν κόπον εἰς Ἀντιόχειαν, ὅπου ἐμείνεν ἐπί ἐν ἔτος κηρύττων καί διδάσκων τόν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀπό Ἀντιοχείας κατέβη εἰς τά ἐπίνειον τῆς πόλεως ταύτης Σελευκείαν, ἐνταῦθεν δέ ἀπέπλευσεν εἰς τήν Σαλαμίνα τῆς Κύπρου, ὅπου ἐδίδασκε τόν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων. Ἀπό Σαλαμίνος μετέβησαν εἰς Πάφον τῆς Κύπρου, ὅπου Πάφου δέ ἐπέλευσαν εἰς τήν Πέργην τῆς Παμφυλίας καί ἐνταῦθεν εἰς τήν Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας. Ἀπό Πισιδίας δέ μετέβησαν εἰς Ἰκόνιον καί Λυκαονίας. Ἐκεῖθεν κατεδιωχθέντες ὑπό τῶν Ἰουδαίων μετέβησαν εἰς Λύστραν καί Δέρβην, πόλεις καί ταύτας τῆς Λυκαονίας. Ἀπό Λυκαονίας μετέβησαν πάλιν διά τῆς Πισιδίας εἰς Παμφυλίαν καί ἐλάλησαν τόν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπό Πέργης δέ κατέβησαν εἰς τήν παράλιον πόλιν Ἀττάλειαν καί ἀπό Ἀτταλείας ἐπέστρεψαν εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας ὁπόθεν εἶχον ἀναχωρήσει οὕτως ἐπαρατώθη **ἡ πρώτη περιοδεία.**

Ἀπό Ἀντιοχείας ὁ Παῦλος καί Βαρνάβας μετέβησαν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἔνθα καί ἄλλοι Ἀπόστολοι συνκαθήσαν τήν πρώτην χριστιανικήν σύνοδον ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Πέτρου πρός λύσιν τοῦ ζητήματος, ἐάν οἱ εἰς τήν Ἑλλάδα τοῦ Χριστοῦ προσερχόμενοι μή Ἰουδαῖοι δέει νά ὑποβληθοῦν εἰς τήν περιτομήν. Τό ζήτημα ἔλυθη ἀρνητικῶς, ὅπου ἀπόφασιν εἰς τήν περιοδεῖαν αὐτῶν. Ἡ εἰρηνική σύνοδος ἔπεμψεν τόν Παῦλον καί Βαρνάβαν μετ' ἄλλων ἀνδρῶν εἰς τήν Ἀντιόχειαν, ἵνα διακοινώσωσι τοῖς ἐκεῖ πιστοῖς τά ἀδόκητα τῆ ἐν Ἰερουσαλήμ ἀποστολικῇ συνόδῳ.

Ὁ Παῦλος καί ὁ Βαρνάβας διάτρ ψαντες ἡμέρας τινάς ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καί εὐαγγελιζόμενοι ἀπ' ἀσιαν νά ἐξελθοῦσιν εἰς νέαν περιοδεῖαν καί ὁ μέν Βαρνάβας μετέβη εἰς Κύπρον, ὁ δέ Παῦλος μετά τοῦ Σίλα μετέβη εἰς Κιλικίαν καί ἐνετεῦθεν εἰς Λυκαονίαν, ὅπου προσέλαβε καί τόν μαθητήν τοῦ Τιμόθεον.

Ἀπό Λυκαονίας νόν διά Φρυγίας καί Γαλατίας μετέβησαν εἰς τήν Μυσοπολιτικήν καί Τρωάδα. Ἀπό Τρωάδος ἔπεισ ἀν εἰς Ἀσιαν καί καί ἐνετεῦθεν εἰς Νεάπολιν τῆς Θράκης καί ἐνετεῦθεν εἰς Φιλίππους. Ἀπό Φιλίππων δέ δι' Ἀμφιπόλεως καί Ἀπολλωνίας ἤλθον εἰς Θεσσαλονίκην καί ἀπό Θεσσαλονίκης εἰς Βέροιαν καί ἀπό Βεροῖας εἰς τάς Ἀθήνας. Ἐκεῖθεν ἐπέστρεψε πάλιν ὁ Παῦλος καί ἐκκλησία Ἀθηνῶν ὑπό τόν ἐπίσκοπον Ἱερόθεον.

Ἀπ' Ἀθηνῶν ὁ Παῦλος μετέβη εἰς Κόρινθον καί ἐνταῦθα διέτριψε ἐπί τινα χρόνον κηρύττων τόν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ἀπό Κορίνθου μετέβη εἰς Ἔφεσον, ἵνα ἐνετεῦθεν ἐπισκεφθῇ εἰς τήν Συρίαν· ἀλλ' ἀπό Ἐφέσου δέν μετέβη εἰς τήν Συρίαν καί Ἰερουσαλήμ, ὅπως ἐσκέπτετ ἐν ἀρχῇ, ἀλλά μετέβη κάθε εἰς Μακεδονίαν καί Ἑλλάδα. Ὅθεν δέ παρατιθέντες **τῆς Δευτέρας περιοδείας** ἐν Κορίνθῳ ἤρξατο ἡ τρίτη περιοδεία ἀπό Ἐφέσου.

Ἀπό τῆς πόλεως ταύτης μετέβη εἰς Μακεδονίαν διά τῆς Τρωάδος. Ἐν δέ τῇ πόλει Ἄσσῳ (τῆς Τρωάδος) συνέντυχε μαθητεύτε τινι· μετέβη εἰτα εἰς Μυτιλήνην καί παραπλεύσας τήν Χίον καί τήν Σάμον καί ἐνετεῦθεν εἰς Μίλητον.

Ἀπό Μιλήτου μετέβη πάλιν εἰς Ἔφεσον, ἔνεκεν ἐπιθέσεν εἰς Τύρον τῆς Φοινίκης ἀπό Τύρου διά Πτολεμαΐδος ἤλθον εἰς Καισαρείαν τῆς Παλαιστίνης καί ἐνετεῦθεν εἰς Ἰερουσαλήμ.

Ἐν Ἰερουσαλήμ κατελαμβάνεις τόν ὑπό τόν Ἰουδαίων συνελκηθῆν καί ἐρυκωμένον, ἀλλ' ἐπειδή ὁ Ρωμαῖος ἡγεμών εἶχε δικαίωμα ἐκκλήσεως πρός τόν Καίσαρα, ἀφοῦ ἐπί τινα χρόνον σταθείς ὑπό κουστωδίαν εἰς Καισαρείαν ἐρυκωμένος ἐν τῇ πλάκι τακτικῇ, ἀπέλθεν κατά θάλασσαν εἰς Ρώμην, ἀφοῦ ἐδίκασθη ἐν Καισαρείᾳ μετά τῶν κατηγόρων αὐτοῦ πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων. Πολλά δέ ἔπαθε κατά τόν πλοῦν τούτον ὑπό τρικυμιῶν, ἔνεκα τῶν ἀγρικαῖς πνεόντων ἀναγτίων ἀνέμων κατά τόν μεταξύ Καισαρείας καί τῶν νοτίων παραλίων τῆς Μ. Ἀσίας πλοῦν. Ἀφοῦ δέ ἐφθασεν εἰς τά Μύρα τῆς Λυκίας ἐπέβη ἄλλου πλοίου διά τήν Ρώμην. Ἀλλ' ἡ τρικυμία ἐρρίψεν αὐτούς εἰς τά βόρεια παράλια τῆς Κρήτης.

Ἀπό Κρήτης μετά πολλάς πλάνας καί κινδύνους κατά θάλασσαν ἐφθασεν εἰς τήν Μελίτην καί ἐνετεῦθεν εἰς τά παράλια τῆς Ἰταλίας καί εἰς Ρώμην ὅπου κατά τόν ὑπό Νέρωνος γενόμενον διωγμόν (62 μ.Χ.) ἐθανατώθη κατά τήν παράδοσιν, ἀφοῦ ἐπί τινα χρόνον καί ἐν Ρώμῃ ἐν τοῖς φυλακαῖς ἐδίδασκε τόν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ὑπάρχει καί μεταγενεστέρα παράδοσις περί περιοδείας τοῦ Παύλου εἰς τήν Ἱσπανίαν, ἀλλ' αὕτη δέν φαίνεται στηριζομένη ἐπί ἱστορικῆς ἀκριβείας.

Περί τῆς ἐξ Αἰγύπτου φυγῆς τῆς Θεοτόκου μετά τοῦ τέκνου αὐτῆς.

Ὁ Εὐαγγελιστής **Ματθαῖος** λέγει ἀπλῶς ὅτι ὁ Ἰωσήφ παραλαβών τό παιδίον καί τήν μητέρα αὐτοῦ νυκτός καί ἀνεχωρήσεν εἰς Αἴγυπτον καί ἦτο ἐκεῖ μέχρι τῆς τελευτῆς Ἡρώδου καί ὅτι τελευταίαν τοῦ Ἡρώδου ἐπέστρεψεν ἀπό τῆς Αἰγύπτου εἰς τήν Ἰσραήλ. Ἐπειδή δέ ἐκ πολλῶν νίνεται ἄγκυλοι ὁ Ἡρώδης ἐτελεύτησεν οὐ πολύ μετά τήν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, ὑποτίθεται ὅτι ἡ εἰς Αἴγυπτον φυγή καί ἐπιστροφή ἔνεκεν ἔνος τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Οἱ λοιποί πρός Εὐαγγελισταί οὐδέν λέγουσι περί τῆς εἰς Αἴγυπτον φυγῆς, ἀλλά ἐκ τῶν **Ἀποκρύφων** καλουμένων Εὐαγγελίων μανθάνομεν ὅτι ἡ φυγή ἐγένετο, ὡς ἤτο καί ἐπιφανεῖς, διά τῆς ἐρήμου τῆς Ἰουδαίας καί ὅτι ἐπί τρεῖς κοντά ἡμέρας ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ πολλάς καί πλείστας παλαιόστας διωχρεῖας καί πρός ποιμένα θηρίων, ἅτινα κατεπλάγησαν διά τῆς ἐκ τοῦ παιδίου ἐξερχομένης θείας δυνάμεως καί ὅτι ἐπί τέλους ὁ Ἰωσήφ μετά παρατάξεως λιοκλόρων μηνῶν ἔλθεν καί κατέλθη πρός τά παράθαλασσα. Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κυνδύνου τῆς ἐρήμου. Ἀλλά τότε ἄλλο τῆς θείας δυνάμεως, ἀπορρεούσης ἐκ τοῦ παιδίου, ἡ ἐρχή συνοδεύει εἰδῶλα ἄξυνε ἐμπροσθεν πλάκας μεγάλης, ἵνα ἀν' αὐτοῦ ἡ Μαγνία Ἑλληνιστικῆς τῆς Αἰγύπτου, πρωτεύουσα τοῦ Ἡλιοπολιτικοῦ νομοῦ ὅτι δέ ἡ ἐρχή οἰκονόμια εἰκόνων εἰς τήν πλάκα ὅπου μέ ἐμφανεῖ ἐξαφανίσθη ἐξαφανίσθη πάντα ἐν τινι ἐθνικῷ ἡτοι νάο τοῦ ἐθνικοῦ καί θεῖ τοῦ ὁποῖ τοῦ Ἥλιου. Ἐν δέ ὑπέρχον τρικυμίαν ἐξέρχονται πάντε ἀνάμεσα. Ὅθεν ἐκπροσωπεύοντες ἑκάστην ἡμέραν τοῦ ἔτους πάντα ταῦτα τά ἀνάμεσα ἔθνεσα τά πρώτεα ἔθνεσα τοῦ παιδίου ἔπεσον γυμνά πρό τοῦ καί προσκυνήσαν τό παιδίον.

Οἱ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ ἀπέδοσαν τά γενόμενα εἰς τήν μαγεῖαν τῶν ἐπισκεπτῶν καί ἔγγελαν τά γενόμενα εἰς τόν διοικητήν Ἀρρεδόσιον, ὅστις ἔσπευσε νά ἔλθῃ μετά στρατιᾶς, ἀλλ' εἰσελθών καί ἰδών τό παιδίον καί τούς γονεῖς αὐτοῦ καί τά εἴδωλα τά πεσόντα πρηνῆ ἔνεκεν καί εἶπεν, ὅτι τό παιδίον ἐκπροσωπεῖ θέντερα ἐπιστρέφει πάντων τῶν ἐν τῷ ναῷ δι' ἀγαλματῶν τιμωμένων θεῶν, καί προσεκύνησε τό παιδίον, ἡ δέ ἱερά οἰκονόμια ἐξεδίωξεν τόν ναοῦ ἀνῆλθεν, πρός τήν Μέμφιν, τήν πρωτεύουσαν τῆς Μέσης Αἰγύπτου, πολλά ἐκτελούσα θαύματα κατά τήν πορείαν ταύτην καί ἀπό τῆς πόλεως ταύτης ἐπέστρεψεν εἰς τήν Παλαιστίνην, ἀφοῦ παρῆλθον δύο ἔτη ἀπό τῆς ἐνετεῦθεν φυγῆς.

Ἐν τῷ **μεγάλῳ χάρτῃ** τῆς Παλαιστίνης σημειοῦνται ἐπιπτέρως οἱ τόποι, οἷς ἐπεκτείφατο ὁ Ἰησοῦς Χριστός καί ἡ πορεία αὐτοῦ δι' ἐρυθρᾶς γραμμῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

18236

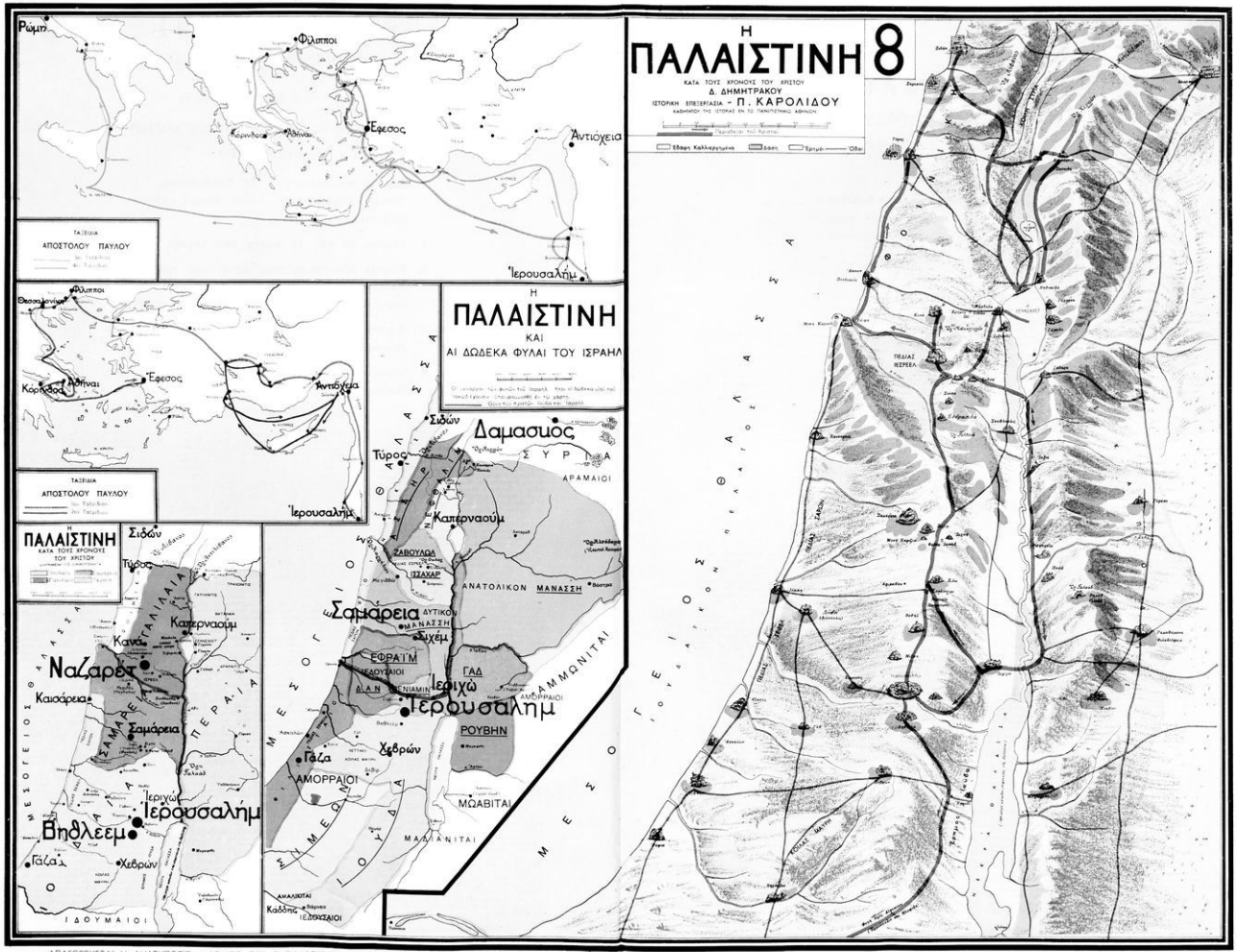

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ - ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΔΙΟΝ. & ΒΑΣ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ 10 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Νο 9

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1ος Χάρτης **Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ 565 Μ. Χ.**
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ
Κράτος Ἰουστινιανοῦ

2ος Χάρτης **Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Ε' Μ. Χ. ΑΙΩΝΑ**
Διάλυσις Δυτικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ του Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 9.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ Ε'. ΑΙΩΝΑ Μ. Χ.

(Διάλυσις τοῦ Δυτικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους).

Ἡ Εὐρώπη κατὰ τὸν Ε'. αἰῶνα ὑπέκυψεν εἰς βαρβαρικὰς ἐπιδρομὰς κυρίως τῶν Γερμανικῶν φυλῶν, αἱ ἐπιδρομαὶ Α' μέρους ἦσαν ἀποτέλεσμα τῆς κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἀρξαμένης μεγάλης μεταναστεύσεως τῶν λαῶν.

Οἱ Ὄυνοι ἐκδιώξαντες ἀνατολικοὺς καὶ δυτικοὺς Γότθους ἐκ τῶν χωρῶν αὐτῶν ἐξετέθησαν κατὰ πάντας καὶ μόνοι εἰς τὴν συμφορὰν. Φυσικὸν, δεχομένου ὅτι πολλὰς ὁρᾶς. Ἠρκάτησαν, εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, ἀν προϋφίστατο βάσεως. Ἡ Εὐρώπη ἔμοιαζε ὑπόστη τὸν κοινωνικὸν ἐμμάτιας, ἀλὼ τὸ ὅπο τὸν Ὄυνοι δουμβίστες καὶ ἐπιπτον ἀναντίον ἄλλων λαῶν μετακινήθεντων ἀπὸ τὰν ἀκτὰν τῆς Βαλτικῆς θάλασσης (Βανδῆλοι) μέχρι τῶν Πυρηναίων καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ μέχρι τῆς Πελοποννήσου.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου Ὀδόκρατος οἱ Βησιγότθοι, οἱ κατοικήσαντες τὰς μεταξὺ Δνιεστέρου καὶ Δουνάβεως χώρας, ἔπεμψαν πρεσβείας εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ὀλόκρατον (379-395), ἵνα ζητήσωσι τὴν ἄδειαν διὰ τοὺς Δουνάβεις καὶ ἐγκατασταθοῦν ἐν Μυσίᾳ. Ὁ αὐτοκράτωρ ἀπεχρήσατο ἐν εἰδει τῶν Περσικῶν πολέμων ἐθνικὸν τὸν λόγον τοιοῦτον, ἵνα τὸν ἔφοβος νὰ ἀφοπλισθοῦν, καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὸ ἐδάφος τοῦ αὐτοκράτορος. Ὅμως ἔκαν ἀκαρτίστατα χρήματα τοῦς Ρωμαϊκοὺς ἐπιστάτας ἀνίχνευν μὲν τὸν ἀκτὰν καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν τῇ νῦν Βουλγαρίᾳ.

Ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι εἰσέβαλον εἰς τὰς Ν. χώρας μέχρι Θεσσαλονίκης. Τότε ὁ αὐτοκράτωρ Γρατιανὸς ἐστείλεν ἐκ Ρώμης τὸν στρατηγὸν Θεοδόσιον Ἤτορα, ὅστις ἐντὸς 3 ἐτῶν κατεῴβωσε καὶ καθυπέταξε τοὺς Γότθους, νὰ ἐκδιώξῃ αὐτοὺς ἐκ τῶν πρὸς Ν. τοῦ Ἄλιου χωρῶν καὶ νὰ περιορίσῃ αὐτοὺς μεταξὺ Ἄλιου καὶ Δουνάβεως ὡς στρατόπεδον, λαμβάνοντας ὁρμωμένος τινὰ χρηματικὴν διφορὰν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα, ἀλλὰ καὶ ὁπωρῳαιμένος νὰ στρατεύσῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοδοσίου τὸν 395, ἐπὶ τοῦ νεαροῦ **Ἀρκαδίου**, ὁρμισθέντες κατὰ τὸν ἐν Κων/πόλει διεβιβασμένον ὑπουργὸν ἐξηγέθησαν κατὰ τὸν Ρωμαϊκὸν καὶ ἀνανεωσάντες ἀρχηγὸν ἐκ τοῦ γένους τῶν εὐγενῶν Ἀλαρίκον τὸν **Ἀλάριον** εἰσέβαλον εἰς τὰς πρὸς Ν.τὸν Ἄλιον χώρας πραγματεύοντες μέχρι τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλὰ μὴ δυναμενοι νὰ κατελάβωσι αὐτὴν ἐστράφησαν πρὸς τὰς Ν. ἐπαρχίας διεχρίμενοι μετὰ πυρὸς καὶ σιδήρου Θράκης, Μακεδονίας, Θεσσαλίας καὶ Ἑλλάδος εἰς Ἀθήνας, ἅς καὶ κατέλαβον. Καὶ δὲν εἰσέβαλον μόνον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἀλλὰ ἐπιτρόνεν ἐν τῇ πόλει κατεστρόφε. Ἀπεμένοντο τὸν Ἀθηνῶν κατεστρόφωσι τὸ ἐν Ἐλευσῖνι παναγμάν ἱερὸν, ὅχι μὲν Βανδαλισμὸν, ἀλλ' ἐκ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, ὅτοι ἦσαν Ἀρειανοί.

Ἐξ Ἐλευσῖνος μετέβησαν εἰς Πελοπόννησον καὶ προϋχωρήσαν μέχρι τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου τὰ πάντα καταστρέφοντες (400 μ.Χ.). Τότε ἐξ ἀπόστολος ἐκ Δ. Α Στιλίχων, στρατηγὸς τοῦ Ὀνω/κοῦ ἀπέβη εἰς τὰ παράλια τῆς Ἠλείας. Ἀλλ' ὁ Ἀλάρικος ἐπιστρέφων ἀπὸ τὴν Λακωνικὴν ἄκα τῆς Ἀρκαδίας διέφυγε τὸν Στιλίχωνα καὶ μετέβη εἰς Ν ά π ω π α τ α καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἠ λ ε ῖ α ν. Ἐκεῖ ὁ Ἀλάρικος ἔκαμε διφρισμὸν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀρχιστρατηγὸν τὴς Ἀνατολῆς, ἐπειδὴ οἱ ἐν Κρήσει ἐφοβοῦντο τὸν Στιλίχωνα. Τότε ἤνωτε τὰ ἐπιδοτάπα καὶ τοὺς στρατιῶνας καὶ ἐπίλεξε τὸν στρατὸν αὐτοῦ εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἀλλ' ἐν τῇ ἐνω Ἰταλία ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ Στιλίχωνος. Μετὰ ἔνα ἔμως ἔτος εἰσέβαλεν αὖθις ὁ Ἀλάρικος εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ προϋχωρήσε μέχρι Ρώμης, ἐν καὶ κυριεύσας εἰς ἔφοδον, παρέδωκεν εἰς πρόνομον λεηλασίαν.

Ἀπὸ τῆς Ρώμης μετέβη εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν, ὅπου ἐμελλε νὰ ναυτιήσῃ στόλον, ἵνα διαπεραιωθῇ εἰς Ἀφρικὴν καὶ ἔβριπε Κάστρα τὴς Ἀφρικῆς. Ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς ἐπτήθη ὀθάνατος καὶ ἡ ταφὴ αὐτοῦ εἰς τὸν ποταμὸν Β ο υ β έ ν τ α ρ.

Ὁ νέος ἀρχηγὸς τῶν Βησιγοτθῶν Ἀ τ α ο υ λ φ ὸ ς (Ἀδολφος) ἤθελε εἰς ἀρχὰς διαπραγματευθῆ μὲ τὴν αὐλὴν τῆς Ραβένναις καὶ ἔλαβε τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς καὶ μετεφέρ εἰς τὴν Ν. Γαλλίαν καὶ ἔβριπε ἐκεῖ Βησιγοτθοὺς ἐκ τῶν ὁποίων ἐν τοῖς ὁποίοις τὸν αὐτοκράτορα κατὰ τὰς ἀκμάζουσας ἔφη ἐβλωστὸ βαρβαρικὰς χώρας. Τὸ Κράτος τοῦτο τῶν Βησιγοτθῶν εἰς τὴν Ν. Γαλλίαν, τὸ πρῶτον ὁπωσοῦν πεπολιτισμένον Κράτος, κατεστήθη μετ' ἔλεγον ὑπὸ τὸν ἀνὸ Βορδὰ κατεφεύλαιον Φ ρ ά γ κ ω ν, ἐξετάθη ἐπέρων τὸν Πυρηναῖον εἰς ἔπαιναν τὴν Ἰβηρικὴν χερσόνησον, ὑπωτάξαν καὶ τοὺς Ἀ λ α ν ο ὺ ς τὴς Λουσιτανίας καὶ τὰ λείψανα τῶν Β α ν δ ῆ λ ω ν. Τὸ Κράτος τοῦτο τῶν Βησιγοτθῶν ἀπὸ Ἀρειανικοῦ ἔνεκεν δρθοδόξων κατὰ τὸν ἀείνα, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔθνους αὐτοῦ κατελύθη ὑπὸ τῶν ἐξ Ἀφρικῆς ἐπιβαρυνθέντων Βανδῆλων.

Καὶ τώρα μὲν διεπράξαν ὑπὸ τὸν Γοτθοὺς. Οἱ δὲ Ἕνθοι καὶ ἐκεῖθεν τοῦ Ρήνου Φ ρ ά γ κ ο ι ἔξεπεινον τὸ Κράτος αὐτῶν κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ε' αἰῶνος, ἐπὶ Χλοδοβίνου, μέχρι τοῦ Ἀλλακτικοῦ Ὠκεανοῦ κατελύσανες καὶ τὸ κράτος τῶν Β ο υ ρ γ ο υ ν δ ί ω ν καὶ Β η σ ι γ ό τ θ ω ν.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ Ε' αἰῶνος (449) ἐκ τῶν πρὸς Δ. μετακινήσεωσῶν γερμανικῶν φυλῶν, ἡ φυλὴ τῶν Ἀγγλοσαξόνων ὁρμηθεῖσα μετὰ Φρισίων ἀπὸ τῆς νῦν Ὀλλανδίας μετέβη εἰς τὴν Βρεττανίαν, ὅπου ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος ἐκείνου εἶχε κατέβῃ ἐλευθέρα. Ἀφοῦ δὲ ἀπέβλαβε τὴν χώραν ἀπὸ τῶν ἀρχηγῶν Σ κ ώ τ ω ν καὶ Π ί κ τ ω ν ἐξωλόθρευσε καὶ τοὺς μετανεῳκισμένους αὐτὴν Βρεττανοὺς, ὧν ὅλοι λείψανα ἐπεφόβησαν κατεφύγοντα εἰς τὰ ἀπώκοτα ὄρη τῆς Ὀ δ α ν ί α ς καὶ Κ ο ρ ν ο υ ά λ λ ι α ς. Ἡ νεοκτίστη Γερμανία κατεστήθη ὑπὸ τεραμοκόλλων λαῶν, τῶν ἐπιδρομῶν Σαξόνων περιορισθεντῶν εἰς τὰς πέρα τοῦ Ὀ δ έ ρ κ α χώρας. Ὅθεν ἐβρίθησαν διόρομα Γερμανικὰ Κράτη, Ἀνατολικώτερον τοῦ Γερμανοῦ ἦσαν διόρομα σλαυικὰ κράτη.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἐπαθε ἀπὸ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν Βησιγοτθῶν διὰ τοῦ Ἀλαρίκου, ὡς εἴπομεν, ἀλλ' ὑπέστη μέχρι Γοθῶν ἀρχαιοτέρας ἐνδρᾶς. Μέχρι δὲ τῶν μέσων τοῦ Ε' αἰῶνος εἶχεν ἠσυχίαν, ἐνεκρυπτόμενον μόνον ὑπὸ τὸν Ὄυνον.

Οἱ Ὄ υ ν ο ι, ἀφοῦ ἐξεδίωξαν ἀπὸ τὴν σημειωθεῖσαν Ρωσίαν τοὺς Γότθους, ἐξετάθησαν κατὰ μέρος καὶ πλατὺ εἰς τὰς ἀπωκοτάνας χώρας τῆς Ρωσίας. Διεστραμμένοι ἐκεῖ πολλὰ ἔφαβλας ἔκαν τὸ τὸ 450 φιλοκρατῆς τοῦ Ρ ω σ ι κ ο ῦ Κράτους ὁμοίως ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ πολλὰς φυλὰς καὶ συνεκρότησε Κράτος Οὐνικὸν, ὅπερ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ παραλλάξ ἐ τοῦ ἀδελφοῦ του Βελᾶκ ὁμοῦ καὶ ἀνεῴξε τοὺς Ἀ τ τ ί λ α ς, ἐξέτεινε πρὸς Δ. μέχρι τοῦ Ρήνου καὶ πρὸς Ἀ. μέχρι τῆς Κίνας, κέντρον τοῦ Κράτους του ἔχων τὴν Οὐγγαρίαν (Τ ω κ ά ν). Ἐπίεσε δὲ ὁ Ἀττίλας σφόδρα καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος Κωνσταντινουπόλεως ἐκδιώξας διὰ βαρυτάτων φόρων καὶ καταλαβὼν ἀνωφέρους πόλεις περὶ τὴν Δούνοβιν.

Ὁ Θ ε ο δ ό σ ι ο ς Β' ἐδίδε τοῦ Ἀρκαδίου, ἐφέρετο δυσκολίας, ἀλλ' ἐ τοῦτον διαξέβαινε. Μ α ρ κ ι α ν ὸ ς, ὅτου ἔζησεν παρ' αὐτὸν ὑπὸ τὸν πρόσβασιν τοῦ Ἀττίλα χρηματικὸς φόρος, εἶπεν ὅτι τὸ χρυσίον τὸ ἔχει ἀλλ τοὺς φίλους, ἀλλ δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἔχει σίδηρον. Ἡ ἔρις ἔμοιαζε τότε πρὸς τὸν Π ι τ ί ε ρ ο ν. Ἐπαλάβε τὸν Βανδήλων, θέκεν φόρομν νὰ ἐπαθῆς τότε ὁ Ἀττίλας κατὰ τὴ Δύσεως καὶ νὰ μὴ ἐπαθῆς κατὰ τὸ Μ α ρ κ ι α ν ὸ ς. Ὁ Λυτικὸς τότε κόσμος διρρεῖτο μεταξὺ Οὐνων καὶ Ρωμαίων. Μέχρι τοῦ Ρήνου ἔκαν τὰ ἐπὶ ἔχων σύμμαχον τοὺς Ἀττίλας, πέρα δὲ τοῦ Ρήνου σύμμαχον τὸν Ρωμαῖον. Ὁ Ἀττίλας διέβλε τὸν ποταμὸν Ρῆνον καὶ εἰσέβλεν εἰς τὴν Γαλατίαν καταστρέφων τὰ πάντα (452). Ἀλλὰ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον συνέχθη μάχη εἰς τὰ Κ α τ α λ α ν ι κ ὰ π ε δ ί α, κεῖθ' ὃν ἔτεθθη μὲν ὁλοσχερῶς ὁ Ἀττίλας, ἀλλ' ἔκαν-κάθθη νὰ ὑπεχωρήσῃ καταλύπτων τὸ πεδίον τῆς μάχης εἰς τοὺς ἐχθρούς καὶ ἐπιστρέψας ἀβλαβὲς εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. Κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος (453) ἐπέβλε κατὰ τὴς Γαλατίας, ἀλλ' εἰσέβαλεν εἰς Ἰταλίαν καὶ ἔφθασε μέχρι Ρώμης κυρίων καὶ ἐκεῖθεν ἐπέστρεψε πάνω. Ὁ Ρωμαῖος ἔκα μὲ τὰ δύο ἔτη Ἀλαρίχου ἐστείλαν πρεσβεῖαν ὑπὸ τὸν Πάπαν Λ έ ο ν τ α Α', οὗτινος ἡ σεβασμία μορφὴ καὶ αἱ νουθεσίαι ἔπεισαν τὸν Ἀττίλαν νὰ ἀπομακρύνῃ λαβὼν λύτρα. Ἐπέστρεψε εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, ἐτέλεσε τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς ὡραίας Γερμανίδος Ἰ λ δ ι κ ὸ, ὃν ἐ λέγεται ὅτι ἐφονεύθη τὴν νύκτα τοῦ γάμου. Μετὰ τοῦ Ἀττίλα βασιλεῖ καὶ τὸ ἀγρικὸ τοῦ Κράτους. Αἱ νεοκτισθεῖσαι φυλαὶ ἀπαναστάσεσι ἐφόνευσαν τὸν υἱόν αὐτοῦ Ἐ λ ὰ κ καὶ κατελύσαν τὸν Οὐνικὸν μόνον δὲ ἐν μιᾷ γενεᾷ τοῦ Ἐδέτινου Θόντου διατηρῆν ἐν μικρὸν Κράτος ὑπὸ τὸν υἱόν τον Ἰρνάκ. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξαλείφθη.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Τὸ Κράτος τοῦ Ἰουστινιανοῦ (527—565).

Τὸ Κράτος τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐκτείνεται πρὸς Α. μέχρι τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῶν ὁπωρεῖῶν τῶν Καυκάσιων καὶ τῆς Ἐδ. Ἀρμενίας καὶ τοῦ Εὐφράτου ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὸς Ν. μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας (τὸν Νουβίαν), ὡς καὶ τῆς ἀπωκοτάνας αὐτῆς χώρας τῆς Ν. Ἀραβίας τῆς καλουμένης Εὐδαίμονος Ἀραβίας (Γεμὲν) ἡ χώρας τῶν Ὁμηριτῶν, ἔπειτα δὲ μέχρι τῆς χώρας τῶν Μαυρουσίων ἢ Βερβερίας, τῆς ἐκτεινομένης μέχρι τοῦ Ἀτλ. Ὠκεανοῦ πρὸς Β. τὸ Κράτος ἐκτείνεται μέχρι τῆς χερσονήσου τῆς Κυμαιοῦς (νῦν Κριμαίας) καὶ πρὸς Δ. μέχρι τῶν Λ. παραλίων τῆς Ἰσπανίας.

Ἐκσπαρτεῖται τοῦ Βελισσαρίου καὶ τοῦ Ναρσῆ.

Ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ τῶν ὁπωρεῖῶν τῶν Καυκάσιων καὶ τῆς Ἐδ. Ἀρμενίας καὶ τοῦ Εὐφράτου ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πρὸς Ν. μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Αἰθιοπίας (τὸν Νουβίαν), ὡς καὶ τῆς ἀπωκοτάνας αὐτῆς χώρας τῆς Ν. Ἀραβίας τῆς καλουμένης Εὐδαίμονος Ἀραβίας (Γεμὲν) ἡ χώρας τῶν Ὁμηριτῶν, ἔπειτα δὲ μέχρι τῆς χώρας τῶν Μαυρουσίων ἢ Βερβερίας, τῆς ἐκτεινομένης μέχρι τοῦ Ἀτλ. Ὠκεανοῦ πρὸς Β. τὸ Κράτος ἐκτείνεται μέχρι τῆς χερσονήσου τῆς Κυμαιοῦς (νῦν Κριμαίας) καὶ πρὸς Δ. μέχρι τῶν Λ. παραλίων τῆς Ἰσπανίας.

Ἐκσπαρτεῖται τοῦ Βελισσαρίου καὶ τοῦ Ναρσῆ.

Ὁ Βελισσάριος ἐπολέμησε κατὰ τοὺς Χοσρόου τοῦ Μουρσιβᾶν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν ἐντὸς τοῦ Εὐφράτου, ὅπου νικηθέντος τοῦ Χοσρόου ἐνέκυψε εἰρήνη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρώην καθεστῶτος. Βραδύτερον δὲ, κατ' ἐν χρόνον ὁ Βελισσάριος ἐπολέμει ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς τὸν Ὀϊτιγουν, εἰ Ὀστρογότθους τῆς Ἰταλίας ἐπεμψεν ἐφίππους εἰς τὸν Χοσρόην ἐπικαλούμενος τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὅστις ἐκινδύνευε νὰ ὑποταγῇ ἄκων τὸν κόσμον. Ὁ Χοσρόης εἰσέβαλε πάλιν εἰς τὸ Κράτος τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Οἱ περιφήμενοι κατ' αὐτοῦ στρατηγοὶ ἠγωνίσαν ἐν Μεσοποταμίᾳ, διὰ ἑστάλη πάλιν ἐναντίον τοῦ Βελισσαρίου, ὅστις κατώρθωσε ν' ἀποκαρφίσῃ τοὺς Πέρσας ἀπὸ τὰς κυριευθείσας χώρας. Ὁ πόλεμος ὅμως δὲν ἔλυξε, μόνον ἀνακωχὴ ἐγένετο. Εἶτα ὁ πόλεμος μετετέθη πρὸς Β. εἰς τὰς ἀνατ. ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου, ὅπου ἀδρόκαιν ἔπτε ἔτη (547—556) καὶ ἔλυξε διὰ τῆς συμμαχικοῦ εἰρήνης, κατ' ἣν ἡ Κολχὶς ἔμεινεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' ὁ Χοσρόης ἐλαμβάνεν ἀπομχλαίνων χρηματικὴν, ὡς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φυλάττῃ τὸ Δ ε ρ β έ ν τ ι, ὅτου τὰς βάλλοις τοῦ Κυκάσου, ἤλθε οἱ Λευκὸ Οὖνοι καὶ ἄλλα βαρβαρα φῦλα ἐπὶ τὰν ἀξιόλογον τοῦ Καυκάσου εἰσέρχονταις εἰς τὸ Περσικὸν καὶ Ἑλληνικὸν Κράτος. Ἡ ἀνθεῖσα τὸ Χοσρόη ἀπεχρήσαιτο ἤτο ἐν μέρει καὶ ἀμοιβὴ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰουστινιανοῦ οἱ στρατηγοὶ Τιβέριος καὶ Μαυρίκιος ἐπέβαλον πάλιν εἰς τὸ Περσικὸν Κράτος καὶ ἐπρωτόχρεον μέχρι Κτησιφῶντος, ὅπου ὁ νεαρὸς βασιλεὺς Χοσρόης κατέβαν ἀπὸ τὸν ἀπόκρημνον τὴν πόλεως τὸν Ρωμαϊκὸν στρατὸν ἐπαρχίᾳ καὶ ἀπέθανε.

Ὁ Βελισσάριος κατὰ τῶν Βανδήλων.

Οἱ Βανδῆλοι ἀπὸ τὰς Βαλτικὴς θαλασσῆς καὶ τὸν ἀνατολ. κόλπον τῆς Βαλτικῆς θαλασσῆς καὶ κατέβαλον τὴν Ἰσπανίαν, ἔθθε μόνον σημεῖον σοβαρὸν τὸ δοῦμα τῶν Ἀνδαλουσιῶν. Ἐκεῖθεν ἐπιστρωτοῦνται ἔρον μεταξὺ τοῦ Βοσπόρου καὶ τῆς βασιλείας Ἐλδεῖας εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐπὶ τοῦ Γ ι β ρ ά λ τ α ρ (455) καὶ κατέβαλον πάσας τὰς Β. χώρας αὐτῆς καὶ τὴν Καρχηδόνιον. Ἐκεῖθεν ἐπέτρεψαν φόβον καὶ τρόμον τὰς θαλασσας διὰ πειρατικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ κατέστησαν τὸ ὑφέρωμα τῆς Μεσογείου. Ὁ βασιλεὺς Ἰκων ἐστείλε μέγαν στόλον, ἵνα ἐπιμαχήσῃ αὐτοὺς, ἀλλ' ὁ στόλος κατεστράφη ὑπ' αὐτῶν. Ὁ Γελίμερος εἰσέβαλε καὶ εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἐλεηλάτησεν αὐτὴν καὶ τὰ Κατακόμβας ἄκων, ἀγιοκλαυτίας πάθος Ρωμαίων καὶ τὴν ἐλθοῦσαν αὐτὴν μετὰ τῶν θυγατέρων τοῦ, ἵνα τὸν εἴχε καλέσει.

Τέλος ἀπέθανον ὁ Γελίμερος καὶ ὁ διάδοχός ὁ Γ ε λ ί μ ε ρ ο ς, ὅστις εἶχεν ἔλα τὰ ἐθνόματα τοῦ Γελίμερου. Ἐναντίον τούτου ἐστάλη ὁ Βελισσάριος τὸν 535 μ.Χ. Ὅτου ἀποβιβάσθεις εἰς Ἀφρικὴν κατεστρόπωσε τὸν βασιλέα Γελίμερον καὶ ἐχαλιάτισε αὐτὸν κατεκόμας δὲ τὸ Βασιλικὸν τῶν Βανδήλων ἐπανεκτήσαν εἰς Ἰκωλίαν ὑφέρων αὐτὸν αἰχμάλωτον καὶ ἐστέλεσε θρίαμβον χρυσοκόμιν.

Μετὰ τοῦτο ὁ Βελισσάριος ἐστράτευσε κατὰ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Ὀστρογότθων. Καὶ πρῶτον μὲν κατέκτησε τὴν Σικελίαν (535). Ἔπειτα δὲ ἀνέβη εἰς Νεάπολιν καὶ ἐπεβίβασε κατεκόμας τὸ τοῦ Ἰταλίας καὶ αὐτὴν τὴν Ρώμην. Ἐναντίον αὐτοῦ ἔθθον οἱ Ὀστρογότθοι, ὅς μὲ ἐλαχίστας δυνάμεις ἐφεύρε εἰς ἐφόν καὶ κατεβάλε μέχρι τῆς Ῥαβέννας εἰς ἣν εἰσέβη διὰ πρόδοσίας καὶ κατεδέχθη αὐτὸν ὡς ἐν ἀνθρωπὸν τοῦ αὐτοκράτορος αἰχμάλωτον καὶ τὸν Οὐίτιγον. Τότε δὲ καὶ ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἀπεστάλη, ὡς ἐλέχθη, ἐναντίον τοῦ Χοσρόου.

Ἀλλ' οἱ διαβεβηκότες τὸν Βελισσάριον στρατηγοὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ συμφρατοῦν τὰς θέσεις των καὶ ἡ νέα βασιλεὺς τῶν Ὀστρογότθων Τ ω τ ί λ α ς κατέλαβε τὸ πλείστον τῆς Ἰταλίας. Ὅθεν ἐστάλη πάλιν ὁ Βελισσάριος, ἀλλὰ δὲν ἔβλαβεν νὰ κατορθώσῃ μεγάλα ἔργα καὶ ἐζήτησεν ὡς χάριν τὴν ἀνάκλησίν του.

Τότε ἐστάλη ὁ Ν α ρ σ ῆ ς, διὰ τῆς Ἰδλυρίας εἰς Ἰταλίαν (διὰ ξηρᾶς) καὶ ἐπολέμησε ἐναντίον τοῦ Τωτίλα, ὅστις ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος καὶ ἀνέ' αὐτοῦ οἱ Ὀστρογότθοι ἐξέλεξαν τὸν Τεῖαν, ὅστις ἐπολέμησε μὲν γενναίως, ἀλλ' ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Ναρσῆ. Τότε οἱ Ὀστρογότθοι ἐστεφανώσαν τὸν βασιλεὺς τῶν Φράγκων, οἵτινες ἐπεβάθνεις εἰς τὴν Ἰταλίαν προσβαλόν καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δὲ καὶ λεηλατήσαντες τὴν χώραν ἀπέβλαν εἰς τὰ ἔθνα μετὰ ἀπείρων φορτίων λείας. Ὁ δὲ Ναρσῆς μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν Φράγκων προσέβαλε τὰ τελευταῖα λείψανα τῶν Ὀστρογότθων, ὧν οἱ πλείστοι κατέλαιπον τὴν Ἰταλίαν καὶ μετέβησαν πρὸς τὸν Ἄλπεων καὶ ἐκρατεῖσθησαν παρὰ τοῖς ὁμοφύλοις αὐτῶν.

Τῷ 559 ἡ Κρήσις ἐπολιορκήθη ὑπὸ τῶν Οὐνων Κουτρόβων καὶ Βουλγάρων, καὶ τότε ἐπεκαλέσανο οἱ ἐν Κρήσει καὶ πάλιν τὴν συνδρομὴν τοῦ Βελισσαρίου, ὅστις μὲ ἔχων ἐπαρκῆ στρατὸν ἀπεστάλεν ἐκ τῶν ἐν Κρήσει π α λ λ ο ν ά ρ ι ω ν (ἔκτοτε δ' ἐκαφέρεται ἡ λέξις παλληκάριον ἐκ τοῦ παλλακᾶ—παλλακ—νεαρὸς) ἐλυτιφόβησε τὸν ἐχθρὸν καὶ ἐπέστρεψε ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐπτ-ν. Ἀδύν εἶναι ἡ τελευταία πράξις τοῦ Βελισσαρίου.

Ψηφιοποίηση: Μουσείο Μπενάκη, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

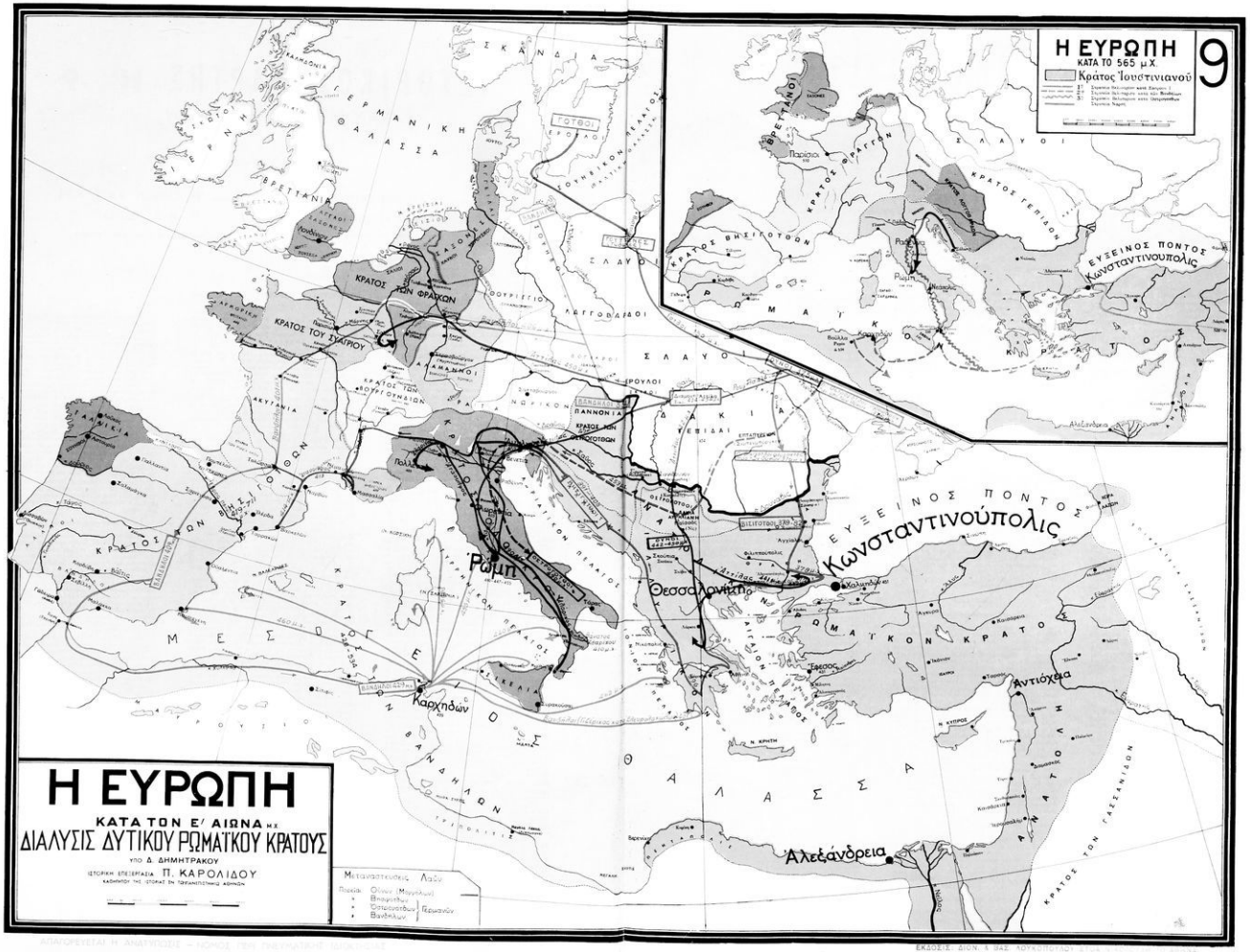
Η ΕΥΡΩΠΗ
ΚΑΤΑ ΤΟ 565 μ.Χ.
Κράτος Ιουστινιανού
9
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ
Κωνσταντινούπολις
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΦΡΑΓΓΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΑΡΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΣΙΓΟΤΘΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΟΣΤΡΟΓΟΤΘΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΑΝΔΑΛΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΓΑΣΣΑΝΙΔΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΛΟΜΒΑΡΔΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΡΕΤΤΑΝΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΙΡΛΑΝΔΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΑΛΗΚΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΟΣΤΡΟΓΟΤΘΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΙΣΙΓΟΤΘΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΚΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΓΕΠΙΔΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΤΩΝ ΒΑΓΓΑΡ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Νº 10

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. Χάρτης 'Ο Χριστιανικός καὶ Μωαμεθανικός κόσμος από τὸν 7ον μέχρι τὸν 9ον μ. Χ. αἰῶνα.
2. Χάρτης 'Ο Ἑλληνορωμαϊκός κόσμος καὶ τὰ νέα κράτη τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ἡρακλείου 627 - 632.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ὑπὸ Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 10

'Ο Χριστιανικὸς καὶ Μωαμεθανικὸς κόσμος κατὰ τὸ 800 μ. Χ.

Τὸ Ἔθνος τῶν Ἀράβων τὸ οἱονεὶ ἐν μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ Περσικοῦ κόλπου καὶ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ ἐκτυπωμένον καὶ ἀπ' αὐτοῦ δημιουθέτησαν μεγάλον χρόνον (Ἀραβίαν), τὸ σπανίως ἀναφερόμενον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἱστορίᾳ, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 7ου μ.Χ. αἰῶνος ἐκτίσεται εἰς ἕν ὅλον, τὸ χρόνον ὁ ἐν τῇ ἄνω 'Αραβίᾳ ('Ημιαρχιπέλαγος Νεοτῆς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν μεταβαλοῦσαν 'Αραβίαν τὴν Εὐδαίμονα καὶ τὴν μεσογείαν) ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀκαμιτῶν καὶ τῆς οἰκογενείας 'Αλμαλεκ ἐκ τοῦ γένους 'Αβραὰμ Ἰσαὰκ, γενομένης Μωχαμέτ, παρεστῶς παρὰ τοῖς 'Ημιαρχίταις 'Αραξὶ ὡς προφήτης καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν κατοικοῦντες, εἶτα δὲ πιστεύσαντες εἰς προφήτην, ὀνομα Κόρανον 'Αρ'ἀμὶν τὸ 600 μ.Χ.(1)

Τότε δ' ἀκουσθεῖσαν καὶ ὑπὸ τῶν Μεκκαίων ὡς προφήτης καὶ δεσπότης καὶ θεραπεὶς τῶν θρησκευτικῶν ἔργα καὶ πολιτικὸν αὐτοῦ Κράτος ἐξ ἴδης τῆς 'Αραβίας, ἀν' οὗ καὶ οἱ Κάρολοι τῆς Εὐδαίμονος 'Αραβίας προσῆλθον εἰς τὴν νέαν πίστιν.

Ἀποθανόντος μετὰ δύο ἔτη (632) τοῦ Μωαμέθ, οἱ πρόκριτοι τοῦ Κράτους ἐξέλεξαν ἀρχοντα ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Μωαμέθ καλούμενον διάδοχον (Χαλίφ), διάδοχον οὐχὶ ἐν τοῖς πρωτεύοντι ἀξιώματι, ἀλλ' ἐν τῇ διοικήσει τοῦ Κράτους. Τοιοῦτοι δ' ἐξελεγόμενοι διαδεχόμενοι ἀλλήλους μετὰ θάνατον ὁ πενθερὸς 'Αβοῦμπεκέρ, ὁ 'Ο μαρ καὶ ὁ ἐξαίδιος ἐνταῦθα ἐκ καὶ πολίβδις (διὰ τὴν Φατιμᾶ) τοῦ προφήτου 'Αλί ἐξ Ἐπὶ τῶν Χαλιφῶν τούτων ἐγένοντο μεγάλαι κατακτήσεις 'Αράβων θρησκευτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἐν Συρίᾳ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐκφυεῖσαι ἐπὶ ἐπὶ τοῦ 'Ομαρ (637) καὶ ἐν ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἐν ἐνίοις καὶ ἐν συνέχειᾳ μεταξὺ 'Ομαρ καὶ τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἑλλᾳ καὶ νικοῦσαν τὴν θέσιν τῶν Χριστιανῶν ἐν μωαμεθανικοῖς Κράτεσι. Κατὰ τὴν συνθήκην ταύτην εἰς τοὺς Χριστιανοὺς ἀπηρέπετο κατὰ τὰ ἤθη ἐν τῷ Βορανίῳ, ἤτοι ἐν τῷ ἱερῷ βιβλίῳ, τὸ καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Προφήτου γραφέντι, ἐλευθερία θρησκευτικὴ συνδεομένη μετὰ φόρου κεφαλικοῦ καλουμένου γράτες, ἀπ' οὗ ἐξαιρεῖτο ἡ Σοφὶ τῶν Χριστιανῶν. (Ἄλλως τε μὲ ὅντες μωαμεθανοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχουσι πολιτικὰ δικαιώματα. Τὰ αὐτὰ δικαιώματα παρεῖχε καὶ εἰς τοὺς Ἑβραίους, ἐνὸς πάσα ἄλλαι θρησκεῖαι κατεδικάζοντο εἰς ἐλεῆμον. Διὰ τοῦτο ὅπου ἐπάρχει ὁ Μωαμεθὶ εἰς τοὺς μὲν Χριστιανοὺς καὶ Ἰουδαίους οἱονεὶ καλοῦνται ἀφοῦ τῷ ἐβλάκων, ἤτοι Πολιτικοὶ καὶ Νέας Διαθήκας ἐπιστρέφοντες, παρωκοῦνται τὴν ἐλευθερίαν, ἐνῷ οἱ τῶν ἄλλων θρησκειῶν ὑποῖαιται ἐξαιδοβρίθνται ἢ ἐγκαταθέσεων νὰ πιστεθῶσιν εἰς τὴν Ἰσλάμ).

Ἐπὶ τοῦ Ἴδιου Χαλίφου 'Ο μαρ ἐκουσιόθη καὶ ἡ Αἴγυπτος, ὅπόθε κατὰ τὴν παράδοσιν ἐγένετο παρανάλωμα πυρὸς καὶ ἡ περιώνυμος βιβλιοθήκη τῆς 'Αλεξανδρείας. Ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου δὲ ὁρμώμενοι οἱ Μωαμεθανοὶ κατέβαλον ἐντὸς βραχέος χρόνου καὶ τὰς λοιπὰς χώρας τῆς βορείου 'Αφρικῆς.

Ἐπὶ τοῦ Δ' Χαλίφου, 'Αλῆ, ἐπέβλε μέγας ἐμφύλιος πόλεμος ἐν τοιαῦτῃ Κράτει καθ' ὃν ἐφονεύθη ὁ Χαλίφης 'Αλῆ ὑπὸ τοῦ ἐπανστάσαντος θυωτοῦ τῆς Δαμασκοῦ Ὀμέτ, ὅστις κατελύσας καὶ τὴν μέχρι τοῦδε αἰρετὴν Χαλιφείαν κατέστησε ταύτην κληρονομικὴν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ (τὸ οἶκον τῶν 'Ο μεϊάδων) γενόμενος Χαλίφης τὸ 660 μ.Χ. Ὁ αὐτὸς δὲ διεξήγαγε μέγαν πόλεμον κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐπὶ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, πέμψας στόλον μέγαν καὶ στρατὸν ἀναπλεύσας τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ πολιορκήσας αὐτὴν ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ τοῦ 669—676 μ.Χ. Ἀλλ' ἀποτυχὼν ἐν τῇ πολιορκίᾳ ταύτῃ διὰ τῆς κρατερᾶς ἀμύνης τῶν κατοίκων καὶ διὰ τοῦ καὶ ἐκείνου τοῦς χρόνου, ἐφεισθέντος ὑπὸ τοῦ ἐκ Σοφίας μονοφυοῦ Καλλινίκου ἑλληνικοῦ ὑγροῦ πυρός. Ὁ ἀφειλοὺς στόλος κατὰ τὸ πλεῖστον κατεστράφη καὶ ἐλεεινὰ αὐτοῦ λείψανα ἐπέστρεψαν, ἐξεκινούθησαν δὲ καὶ αἱ ἐν Μ. Ἀσίᾳ ὑπὸ τῶν 'Αράβων καταλῃφθεῖσαι χῶραι. Τότε δὲ καὶ τὸ 'Αραβικὸν κράτος ἐγένετο ὁρῶν ὑποτάξεις ἐπὶ ἴσα χρόνον πρὸς ἀπόσιον τῆς πολεμικῆς ἀποζήμιωσεως.

'Αλλ' οἱ 'Αραβες, οἱ ἠτυχθέντες πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, νικηφόροι πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς εἰς τὴν Ἴωνίαν καὶ Μαυρίτανίαν, καταλαβόντες τὴν Καρχηδόνα καὶ καταστρέψαντες αὐτὴν (ἐπὶ τοῦ 698) καὶ διαβάσαντο τοῦ Κωνσταντινου τοῦ Πωγωνάτου Β' τὸ μνημόσυνον καὶ ποιὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἑπομένου αἰῶνος (711) μετέβησαν διὰ τοῦ Ἡρακλείου πορθοῦ, τοῦ κλεῖθεντος ἐκεῖσε, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ 'Αραβικοῦ Ταρίκ, Δεξιβάλταρ (κυρίως Ἀστεβαλὰ Ταρικ=ὄρος Ταρίκ) καὶ κατέλαβον τὴν Ἰσπανίαν, ἐποίησε Ἰσπαλβάνεις καὶ τὴ Πυρενεῖα εἰσέβαλον καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐξ ἧς ἐν Φρανκοῖς. Τότε δὲ, ἐνῷ ἔλη ἡ Εὐρώπη ἐκινδύνευε ἀπὸ τοῦ ἀνωμεῖλου συνεργασμοῦ μωαμεθανοῶν, οἱ Φρανκοὶ τὸν φρανκικὸν Κράτος τῆς Γαλλίας ὑπὸ τὸν Κάρολον τὸν Μαρτέλλον τὸν αὐλάκχην (major domi) τοῦ ἀδρανοῦς βασιλέως ἐν ἐπεκτεμῷ μεγάλῳ Πικτάβιας (Poitier) καὶ Τοῦρων (Tour) ἐτρέψαν καὶ ἐκδιωξάντες περιορίσθησαν εἰς τὸ πέραν τῶν Πυρηναίων κράτος αὐτῶν.

Μετ' ὀλίγον δὲ καὶ ἡ ἐν Δαμασκῷ δυναστεία τῶν 'Ομεϊαδῶν κατελύθη (750) ὑπὸ τῶν ἐπαναστασάντων ἀνατολικῶν 'Αβασσιδῶν, ἀπογονῶν τοῦ διὰ τὴν Προφήτου 'Αβδὰ, ἐνὸς ὁ ἀφυτὸς ἐξαιδεθρεύσας τὸ γένος τῶν 'Ομεϊαδῶν, ἐκ δὲ τούτου διαδοχῆς 'Αλμανσούρ μετέθεσε τὴν πρωτεύουσαν ἀπὸ Δαμασκοῦ εἰς τὴν Βαγδάτην, Πάντες οἱ ἀφυτοὶ ἐξαιδεθρεύσαν καὶ ἐν τῷ θρησκευθέντα νέν Συρίᾳ, ἀλλ' ἐς ἐκ τούτων 'Αβδὲ ὁ Ἀλαχμάν φεύγων ἐκ ὄρεων καὶ ἐρήμων Συρίας, Αἰγύπτου καὶ 'Αφρικῆς τάσης ἐρήμου εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ ἐγένετο ἐκεῖσε Ἐμίρ (Ἄναξ) μὲ ἀνωκρατίαν τὸ Κράτος καὶ τὴν δυναστείαν τῶν 'Αβδαπιδῶν, οὗτοι δὲ τὸ 'Αραβικὸν Κράτος ἀπρεθῆν εἰς τὸ ἐν 'Ασίᾳ ἀπὸ Βαγδὰτ μέχρις Ἰωδῶν ἐκτεινόμενον καὶ εἰς τὸ ἐν Εὐρώπῃ Κράτος τῆς Ἰσπανίας. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ χρόνῳ, Αἴγυπτος καὶ Βορεία 'Αφρικὴ ἀβρόθην διάφορα Κράτη καὶ δυναστεῖαι, εἰς ὧν παρεχῆθ κατὰ τὸν ἑπόμενον αἰῶνα τὸ μέγα Κράτος τῶν Φατιμιδῶν, ἀναμφίβολος κύριος πρώτιστος ἀπὸ τῶν Πυρηναίων μέχρι τῶν Ἰμαλαΐων ἐκτεινομένου Κράτους τῶν 'Αράβων.

Τὰ ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἡρακλείου.

Καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἡρακλεῖος ἀνῆβθεν εἰς τὸν θρόνον τῶν βασιλέων τῆς Κωνσταντινουπόλεως (610 μ.Χ.) μεγάλαι ἐκτάσεις χωρῶν ἐν τῷ 'Ασιατικῷ τμήματι τοῦ κράτους εἴχον καταλῃφθῆ ὑπὸ τῶν Περσῶν τοῦ τῶν Σασσανιδῶν κράτους, ὧν ὁ βασιλεὺς *Χοσρόης Β'* εἶχε κηρύξει πόλεμον πρὸς τὸν τοῦ Ἡρακλείου πρωκτορ Φωκᾶν, μένα δὲ ἀφεῖρε τὸν Εὐρωπαϊκὸν ἐπαρχῶν ἀπὸ Θρᾴκης μέρη τῶν ἐγθῶν τοῦ Δανουβίου ὑπέκειτο εἰς τὰς ἐπιθρομὰς τῶν βαρβάρων, τὸν παρὰ τὸν Δόνουβιν 'Αβαρικὸν ὅπου συνεμμαχον τοῖς Περσῶν. Ἐν μέσῳ τῆς τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων ὁ Ἡρακλεῖος, οὗ ἡ εὐνοια εἶχε περιορισθῆ σχεδὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ αὐτὴν τὴν 'Ασιατικὴν ἐχθρὰ τοῦ Βυζαντίου κατεχομένης ὑπὸ τῶν Περσῶν, συγκρατεῖ ἐκ τοῦ πυρὸς μικρὸν τινα στρατὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔγαγε τοῦτον διὰ τοῦ στόλου εἰς τὰ ἀπόκεντρα ὑπὸ τὸν πολεμίων μὲ κατεχόμενα μέτα παρέλαν τῆς Μ. Ἀσίας. Μετὰ τὸ μικρὸν τοῦτον στρατοῦ προχωρήσας τολμηρῶς εἰς τὰ ἐνδον τῆς Μ. Ἀσίας ἐνάγκασε τοὺς πολεμίους νὰ ἐκκενώσουσι μέτα μέρος τῆς Μ. Ἀσίας, αὐτὸς δὲ ἐπιστρέψας διὰ τοῦ ἐκκενωθέντος μέρους εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐνίσχυσεν ἐνταῦθα τὸν μικρὸν αὐτοῦ στρατὸν καὶ ἔγαγε τοῦτον πάλιν διὰ τοῦ στόλου εἰς ἀπόκεντρους ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου. Ἐνταῦθα συμμαχήσας μετὰ πολεμικῶν τινων φύλων τοῦ Καυκάσου πολλὰς καὶ μεγάλας συνεκρότησε μάχας πρὸς τὰς τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς χώραις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐν Κολχίδι καὶ τέλος μετὰ πολλὰς μάχας καὶ νίκας εἰσῆλθεν εἰς τὴν κρατοῦσαν τὴν Χοσρόου καὶ κατεβάλῃν τάσας τὰς κατὰ μέρος τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κειμένας Περσικὰς πόλεις εἰσήλθεν ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς τοῦ Περσικοῦ κράτους Κτησιφῶντα. Ἐνταῦθα συνομολογήσας εἰρήνην ἐντιμον καὶ ἀνωκείαν πρὸς τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον τοῦ ἐν τῇ μεταξὺ ἐκπεσόντος τῆς βασιλείας καὶ φονευθέντος Χοσρόου, τὸν Σιρόη, ἐπέστρεψεν ἐν θριάμβῳ εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ πανηγυρικῆς ἀγάπας κομίζων καὶ τὸ τοῦ Περσῶν ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἀφαιρεθὲν καὶ ἐν τῷ θρανῷ τοῦ Χοσρόου κείμενον τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ὃν καὶ κατέθεσε εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν ὄγδοον ἐνταῦθα τῇ 14 Σεπτεμβρίου 628, καὶ ἐν τῷ μέρει ἔκτοτε ἐορτάζει ἡ ἐκκλησία τὴν ὕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Τὰ νέα Κράτη τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῆς δυνῃῆς τῆς βασιλείας Ἡρακλείου 627—632.

τοῖς Φράγκοις εἰς οἱ Μεροβιγγίδαι ἐκ τοῦ θρυλικοῦ οἴκου τοῦ Μεροβαίου, συγγενοῦς δὲ ὄντας εἶναι ὁ Λοθάριος ὁ Β'. ἀλλ' οἱ πραγματικοὶ ἡγεμόνες εἶναι οἱ Μαγιορδόμοι (major domus), σύγχρονοι δὲ τοῦτοι ὁν 'Ηρακλείου εἶναι ὁ Βαρνέγαρος καὶ ὁ Δαγοβέρτος. Ἐν ἑκάστῳ τοῦ Κράτους τούτου τέσσ ἔτη εἶχε ἡγεῖ σημαινῆς Γαλλίας μετὰ τῶν παραλίων χωρῶν.

Ἐν Ἱσπανίᾳ ὑπάρχει τὸ Κράτος τῶν Βηγηγοθίων, εἰς δὲ τὴν 'Αγγλίαν ὑφίστανται ἡ Ἑπτάρχια τὲ ἢ τῶν ἑπτὰ ἡγεμόνων τῶν μικρῶν κρατῶν περίοδος.

Ἐν Γερμανίᾳ ὑπάρχουν πολλὰ βάρβαρα ἔθνη Βαυαροί, Φρεσίοι κλπ.), ἅτινα δὲν προσήλθον ἀκόμη εἰς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ πολιτισμόν.

Ἐν Ἰταλίᾳ μετὰ τοὺς Ὀστρογόθους σύγχρονοι τοῦ Ἡρακλείου εἶναι οἱ Λογγοβάρδοι.

Πρὸς τὸν Κάτω Δούνοβιν, ἐκεῖ ὅπου εἶναι σήμερον ἡ Βλαχία, Μολδαβία καὶ Οὐγγαρία, ἤκμαν οἱ Γεπίδαι, ὧν τελευταῖος βασιλεὺς εἶναι ὁ Κυνιμοῦνδος. Τοὺς Γεπίδας ἐξεδιώξαν ἀπὸ τῶν χωρῶν τούτων ὁ Ἀβάρτος, ἡγεμὼν τῶν Λογγοβάρδων, ὁ ἐξ οὗ τοῦτος ὁ Ρυξμοῦνδος, ἤτο θυγάτηρ τοῦ Κυνιμοῦνδου, τοῦ τοῦδου τὸ κρανίον ἔγεν μεταβαλὲν ὁ Ἀβάρτος εἰς κύλικα ἐξ οὗ ἔπινεν, ἡ δὲ Ρυξμοῦνδα ἐκδικεῖται ἐφόνευε τὸν σύζυγόν τῆς.

Τὸ Βυζαντινὸν Κράτος εἶχε καταλυθῆ ἤδη ὑπὸ τῶν Χαζάβλικων καὶ τῶν βαλβάρων κόσμῳ.

Τὸ Φραγκικὸν Κράτος τοῦ Καρόλου τοῦ Μεγάλου.

Ὅτε ἡ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 5 μ.Χ. αἰῶνος ἀρξαμένη καὶ δ' ὅλου σχεδὸν τοῦ 5 μ.Χ. αἰῶνος συνεφαστοῦσα τὴν Ἀνατολικὴν καὶ τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην μεταλλοποιοῦσα κοῦν παρεγκε τοῦτο βαρβαρικὰ κράτη κατελαβόντων τὰς ἀκρόρρυς χώρας τῆς Εὐρώπης, πλὴν τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶνῶν τοῦ μέσου τῶν ἐπὶ μικρὰν βλληλομαχόντων τούτων κρατῶν παρῆκε εἰς ἰσχυρότερον πάντων τὸ κράτος τῶν **Φράγκων**, τὸ τὸν τερματικὸν ὁρίσαν βίωσις τῶν Φραγκικῶν, ὅπερ ἀπὸ τοῦ 5 μ.Χ. αἰῶνος ἀπὸ ἰσχυροῦς ἡγεμόνας ἐξέτεινε τὴν ἀνωκρατίαν αὐτοῦ ἐπὶ πολλὰς χώρας Γερμανικὰς προσλαβὸν δὲ εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 5 μ.Χ. αἰῶνος ὑπῆνεν εἰς ἐγγρηκὰς καὶ γαλλικοκαὶ σχέσεις πρὸς τὸν ἐν Ρώμῃ ἱερὰν ὑπατον. Οἱ Φράγκοι ἡγεμόνες ἐπροστάτευον τὸν Πάπαν καὶ τὴν Ρώμην ἐναντίον τῶν ἐν τῇ Βορείᾳ Ἰταλίᾳ ἐγκατασταθέντων Λογγοβάρδων καὶ ἔφερον τὸ ἐκλογικὸν κράτος τῆς Ρώμης. Ὁ περὶ τὰ τέλη τοῦ 8 μ.Χ. (714—814) κλῖνε βασιλεὺς τῶν Φράγκων *Κάρολος ὁ Μέγας* κατέλυσεν ἐντέλεσι τὸ κράτος τῶν Λογγοβάρδων καὶ τῶν καὶ ἐνίσχυσε τὸ Παπικὸν Κράτος τῆς Ρώμης. Ἐπιστάλεν δὲ ὁ Κάρολος πολλὰ Ἔθνη καὶ χώρας, ἤδιος πάνταν τοῦ Γερμανικοῦ κόσμου, ἐθνικοποίησεν ὅλον κρατοῦ μέχρι καὶ ἀπὸ τῶν ἀκρῶν τῆς Δυτικῆς καὶ τὴν Μέσην Εὐρώπην, διὰ τοῦ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ εἶναι ἄλλον τοῦτο τὸ μέγα κράτος κλῖνε ἀνωκρατίαν ἐπὶ τοῦ Πάπα Ρώμης. Ρωμαϊκὸς αὐτοκράτορας τῆς Δύσεως ἔπειτα ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔλαβε βασιλικὰ προσηγορικὰ αὐτοκράτορα Ρωμαῖοι.

Τὸ Φραγκικὸν Κράτος ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Καρόλου τοῦ Μεγάλου.

Τὸ μέγα καὶ ἐνιαῖον κράτος τοῦ Καρόλου τοῦ μεγάλου διελύθη ἐπὶ τῶν ἐγγόνων αὐτοῦ. Ἡ ἀρίστεια διάλυσις ἐπέβλε μετὰ μακρὰν ἀνωμαλίαν καὶ ἀναρχίαν τῶν ἐτῶν ἐπὶ τέλους διὰ τῆς κεγκιμένης συμβάσεως τοῦ Βερδούνου (τῆς πόλεως βελγικοῦ Βερδούνου Verdun τῆς Γαλλίας), τῆς συναφθείσης τὸ 843 μεταξὺ τῶν τριῶν κληρονόμων, καὶ ἐκ τῆς διανομῆς τούτου προκύψαν τὰ τρία ἐν τοῖς ἑπομένοις αἰῶσιν ὁμοιοκρατικὰ Γαλλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας, τὰ ἀπωτελοῦντα τὰς βάσεις τοῦ νέου πολιτικοῦ συστήματος τῆς Εὐρώπης, τοῦ συστήματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς συμπολιτείας τῶν κρατῶν, εἰς ἃ κατεσκεύασαν πρώτοτε τοῦ χρόνου πολλὰ ἄλλα ἤτοι ὀνομαστὰ κράτη, ἀποκόλοντα ἔκ ὅμου τὸ ἐγκλωνιστὸν σύστημα τῶν κρατῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτοκρατορικὸν ἄξίωμα τοῦ Φραγκικοῦ κράτους ἢ ἐλέγετο τῆς Δύσεως (Occident), τοῦ Δυτικοῦ ἀβλινοῦ χριστιανικοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους) διετηρήθη ἀνεφαγτικὸν ἄλλοτε μὲν Φράγκων ἢ Γερμανῶν ἡγεμόνων ἔφερε τὴν προσωνυμίαν τούτην μεταβαίνων εἰς Ρώμην καὶ χρισμένος (κατὰ τὸ πάλαι ἔθιμον τῶν βασιλέων τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ) καὶ ἀναπορευόμενος ὑπὸ τοῦ Πάπα ἐκ πρίσεως ἀρχιερέως τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ κληρονόμου τῶν βασιλιμάτων τῶν πάλαι αὐτοκρατορικῆς Ρώμης. Τὸ ἀξίωμα τὸ αὐτοκρατορικὸν διετηρήθην βίωσις οἴκου Γερμανικοῦ καὶ μάλιστα τῶν *Αὐβσβούργων*, τῆς Αὐστρίας μέχρι τοῦ 1806, ὅτε κατεγρήθη τὸ ἀξίωμα καὶ ἠφανίζηκρὰν καὶ ὁ αὐτοκράτορας τοῦ Δυτικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους πρὸς τὴν ἀπλῆν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ ἀξίωμα καὶ ὅμως ἔξέλιπε πρὸ ἑλίγων ἐτῶν διὰ τῆς καταγρήσεως τῆς Αὐστριακῆς μοναρχίας.

Ψηφιοποίηθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

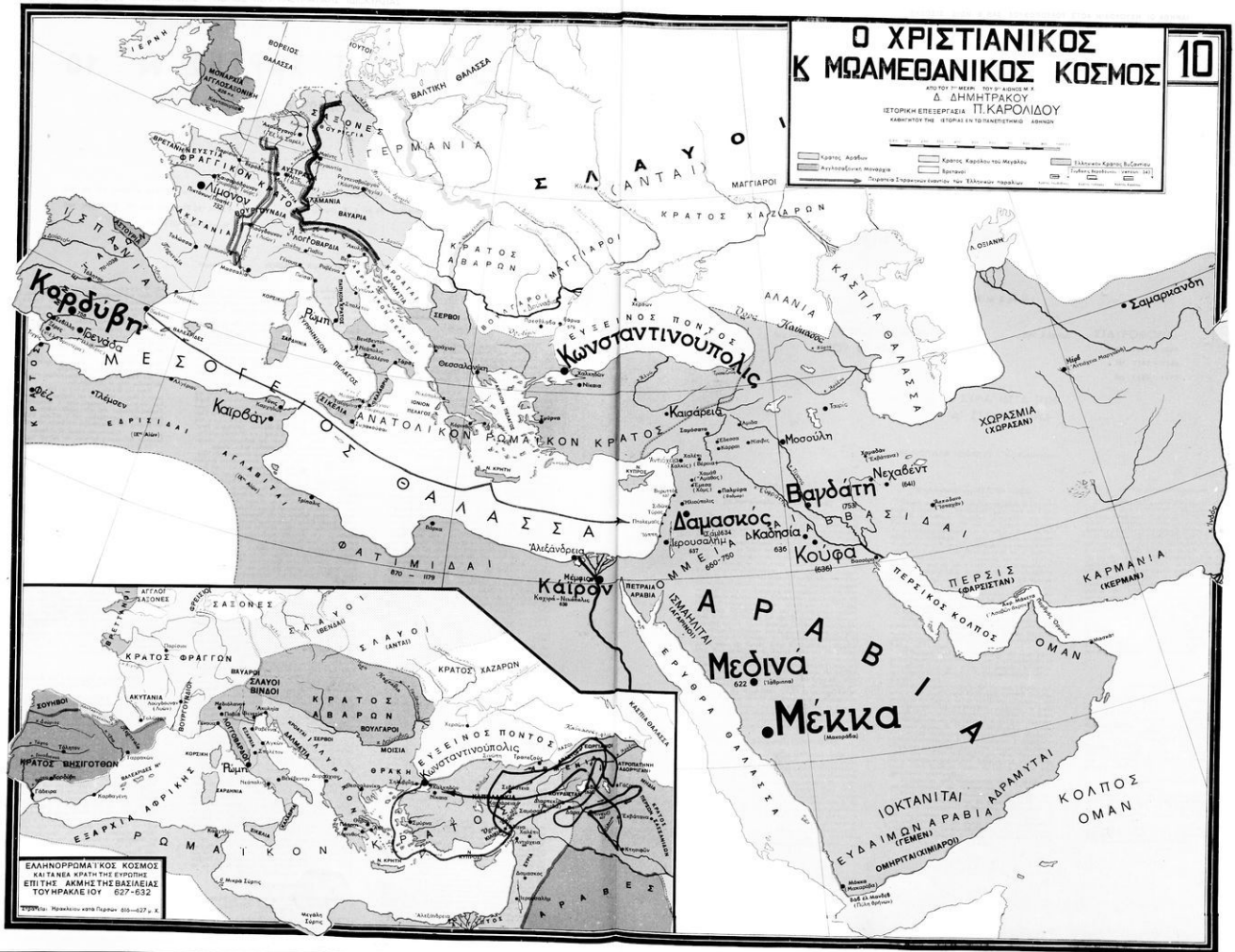
Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ
Κ ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
10
ΑΠΟ ΤΟΥ 7ου ΜΕΣΑΙΩΝ ΤΟΥ 9ου ΑΙΩΝΟΣ Μ.Χ.
Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΤ. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΑΘΗΝΩΝ
Κράτος Αβάρων
Κράτος Καρόλου του Μεγάλου
Ελληνικόν Κράτος Βυζαντίου
Αγγλοσαξονικαί Μοναρχίαι
Βρετανοί
Σύμβολα Βασιλικών Οικιών
Πυρήνες Σταθερών Εκατέρου των Ελληνικών Παραλίων
ΣΛΑΥΟΙ (ΑΝΤΑΙ)
ΜΑΓΓΙΑΡΟΙ
ΚΡΑΤΟΣ ΧΑΖΑΡΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΑΒΑΡΩΝ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ
ΣΑΞΟΝΕΣ
ΦΡΑΓΓΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ
ΑΚΥΤΑΝΙΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ
ΚΑΡΔΟΥΒΗ
ΓΡΑΝΑΔΑ
ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΚΑΙΡΒΑΝ
ΕΔΡΙΣΙΑΙ
ΑΓΛΑΒΙΤΑΙ
ΦΑΤΙΜΙΔΑΙ
ΡΩΜΗ
ΣΕΡΒΟΙ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΝ ΡΩΜΑΪΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ
ΜΟΣΟΥΛΗ
ΝΕΧΑΒΕΝΤ
ΒΑΓΔΑΤΗ
ΔΑΜΑΣΚΟΣ
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΙ
ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΙ
ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ
ΚΟΥΦΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ
ΚΑΙΡΟΝ
ΠΕΤΡΑΙΑ ΑΡΑΒΙΑ
ΕΜΗΛΑΙΤΑΙ
ΑΡΑΒΙΑ
ΜΕΔΙΝΑ
ΜΕΚΚΑ
ΕΡΥΘΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΠΕΡΣΙΑ (ΦΑΡΣΙΣΤΑΝ)
ΠΕΡΣΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ
ΚΑΡΜΑΝΙΑ (ΚΕΡΜΑΝ)
ΟΜΑΝ
ΚΟΛΠΟΣ ΟΜΑΝ
ΙΟΚΤΑΝΙΤΑΙ
ΕΥΔΑΙΜΩΝ ΑΡΑΒΙΑ
ΑΔΡΑΜΥΤΑΙ
ΟΜΗΡΙΤΑΙ (ΧΙΜΙΑΡΟΙ)
ΚΑΣΠΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΑΛΑΝΙΑ
ΧΩΡΑΣΜΙΑ (ΧΩΡΑΣΑΝ)
ΣΑΜΑΡΚΑΝΔΗ
ΕΛΛΗΝΟΡΩΜΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΝΕΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΚΜΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 627-632
ΚΡΑΤΟΣ ΦΡΑΓΓΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΑΒΑΡΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΧΑΖΑΡΩΝ
ΚΡΑΤΟΣ ΒΙΖΙΓΟΤΘΩΝ
ΕΞΑΡΧΙΑ ΑΦΡΙΚΗΣ
ΡΩΜΑΪΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ
ΑΡΑΒΕΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Nº 11

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1ος Χάρτης Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΠΙ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ Β' 976 - 1025 Μ. Χ.

2ος Χάρτης ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑΙ
1η 1096 - 1098
2α 1147 - 1149
3η 1189 - 1192

3ος Χάρτης Η ΣΥΡΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ Α' ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ υπό Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 11

Αἱ Σταυροφορίαι ἀπό 1096—1162.

Σταυροφορίαι ἐκλέγουν ἐν τῇ Ἱστορίᾳ αἱ χάριν τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῶν ἱερῶν κέντρων αὐτῆς, ἰδίως ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἁγίοις τόποις, γενόμεναι ὑπό τῶν Λαῶν τῆς Εὐρώπης, προτροπῇ τοῦ Πάπα Ρώμης, στρατεῖαι αἱ ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν ἀπό τῶν Μουσουλμάνων ἐλευθέρωσιν τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων καὶ μάλιστα τοῦ Ἁγίου Τάφου. Ἀφορμὴν εἰς τὰς σταυροφορίας παύσας εἶδον αἱ ἀγωνιζόμεναι ἐκ τῶν ἁγίων τόπων ὑπό Μουσουλμάνων διωκόμεναι βαρβαρότητες. Ὠνομάσθησαν δὲ Σταυροφορίαι ἐκ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ, ὅπερ ἐπί τῶν ὤμων ἔφερον οἱ τῶν στρατειῶν τούτων μετέχοντες εὐρωπαῖοι πολεμισταί. Ἡ πρώτη τῶν Σταυροφοριῶν ἐπιγραφθεῖσα ὑπό πολλῶν ἐτῶν τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἤρξατο τῷ 1096. Οἱ σταυροφόροι οὗτοι μετέβησαν διά Γαλλίας, Γερμανίας, Οὐγγαρίας καὶ τῶν παρακειμένων χωρῶν, τινές δὲ καὶ ἐξ Ἰταλίας διά τῆς Ἠπείρου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ὁ Ἕλλην βασιλεὺς Ἀλέξιος Α' ὁ Κομνηνός διά πλοίων μετεβίβασεν αὐτούς εἰς τὴν Ἀσιατικὴν ἠχθην τοῦ Βοσπόρου. Ἐντεῦθεν δὲ διαχωρήσαντες διαγωνίας οἱ Σταυροφόροι τὴν Μικρὰν Ἀσίαν διά Δορυλαίου, Ἀρχελαΐδος, Κισαρείας, Ἀδάνων, Ταρσοῦ ἤλθον εἰς τὴν Συρίαν. Ἐντεῦθεν μέρος αὐτῶν μετέβησαν εἰς τὴν ἐν Μεσοποταμίᾳ Ἔδεσσαν ὅθεν ἤρξαντο διωκόμενοι ἐκφεύγειν, τὸ δὲ πολύ τοῦ στρατοῦ μετά μακρᾶν πολιορκίαν ἐκυρίευσαν τὴν μεγάλην πόλιν Ἀντιόχειαν, ἔτος ἀπεπλεκεν 1098ον ἡγεμονίαν. Εἶτα δὲ διά Λαοδικείας, Τύρου καὶ Σιδόνος καὶ Ἰοπαΐας μετέβησαν εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν (1097), ἣν καὶ κυρίευσαντες ἐτέλεσαν μεγάλην σφαγὴν τῶν Μουσουλμάνων κατοίκων, εἶτα δὲ ἵδρυσαν βασιλεῖον χριστιανικόν ἐκλέξαντες ὡς βασιλέα τὸν ἐγκράτορα καὶ σεβαστότερον τῶν ἀρχηγῶν τῶν πολεμιστῶν Γοδεφρείδον κόμητα Βουλιλίων. Ἡ Παλαιστίνη ἤδη ἀπετέλει τὸ νέον χριστιανικόν βασιλεῖον.

Ἡ δευτέρα Σταυροφορία (1147—1149).

Νέαι μετά τήν ἄλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ τήν ἵδρυσιν τοῦ Χριστιανικοῦ βασιλείου τῆς Παλαιστίνης ἐγίνοντο κατά τῶν χριστιανῶν πράξεις τῶν Μωαμεθανῶν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἰδίως ἡ ὑπό τοῦ Μωαμεθανοῦ δυνάστου τῆς Μοσσούλης φοβερά καταστροφή τῆς Ἐδέσσης, προκαλέσαν νέαν Σταυροφορίαν ὑπό τῶν βασιλέων τῆς Γερμανίας Κωνράδου Γ' καὶ τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου. Ὁ Κωνράδος ἦλθε μετά τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ διά τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, ἣ ἦλθε καὶ οἱ τῆς πρώτης Σταυροφορίας εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐκεῖθεν διά τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀλλ' ἔπεσε τῶν πολλῶν κακουχιῶν καὶ κακοπαθειῶν ἐπέστρεψεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐντεῦθεν μετά τοῦ Λουδοβίκου τῆς Γαλλίας μετέβησαν κατά θάλασσαν εἰς τὴν Συρίαν, ἀλλ' ἐπνίγθῃσαν ἀμφότεροι χωρίς μηδὲν νὰ διαπράξωσιν ἄξιον λόγου.

Ἡ τρίτη Σταυροφορία (1189—1192).

Ἔλεοσιν ἑπτά ἔτη μετά τὸ τέλος τῆς δευτέρας Σταυροφορίας ἡ μεγάλη νίκη, ἣν τῷ 1287 ἔφερε παρά τὴν Τιβεριάδα ὁ τῆς Αἰγύπτου Σουλτάνος Σαλαχεδίν κατά τῶν Σταυροφόρων ἐπήγαγε τὴν ὑπό τῶν νικητῶν ἀνάκτησιν τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ περιήγαγεν εἰς μέγαν κίνδυνον τὸ βασίλειον τῆς Ἱερουσαλήμ. Τὸ γεγονὸς μεγάλως συνεκίνησε τὸν χριστιανικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης καὶ τότε τρεῖς ἡγεμόνες χριστιανοί, ὁ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος Α' καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας Φίλιππος Β' Αὐγουστος καὶ τῆς Ἀγγλίας Ριχάρδος Α' ἀνέλαβον τὸν σταυρόν. Καὶ ὁ μὲν Φρειδερίκος διά τῆς Οὐγγαρίας ἤλθον εἰς τὴν Θρᾴκην καὶ ἀπεβιβάσθη μετά του στρατοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ διά Φυρυγίας καὶ Λυκαονίας στρατεύων ἐνίκησε τὸν σουλτάνον τοῦ Ἰκονίου καὶ κατέλαβε τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Μωαμεθανικοῦ τούτου κράτους. Ἐντεῦθεν δὲ διά τῆς Τραχείας Κιλικίας πορευόμενος εἰς τὴν Συρίαν ἐπνίγη κατά τὴν διάβασιν τοῦ Καλυκαδόνου ποταμοῦ.

Ὁ ἀπροσδόκητος θάνατος τοῦ βασιλέως ἐμπαύσασε τὸν σκοπὸν τῆς Σταυροφορίας αὐτοῦ. Οἱ πλείστοι τῶν στρατευσαμένων Γερμανῶν ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια, ὀλίγοι δὲ μόνοι ἐνώθησαν ἐν Συρίᾳ μετά τῶν ἄλλων σταυροφόρων Γάλλων καὶ Ἄγγλων.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Φίλιππος Β' Αὐγουστος μετέβη ἀπό Μασσαλίας μετά στόλου εἰς τὴν Σικελίαν, ἐνταῦθα δὲ ἀφ ἑαυτοῦ καὶ ὁ ἀγγλικὸς στόλος τοῦ βασιλέως διαπλεύσας τὸν Βρεττανικὸν πορθμὸν καὶ τὸν Βοσπορικὸν κόλπον καὶ τὸν πορθμὸν Γιβραλτάρ.

Οἱ δύο βασιλεῖς μετέβησαν ἀπό Σικελίας ἑκάτερος χωριστά εἰς τὴν Συρίαν, κατά δὲ τὸν πλοῦν τοῦτον ὁ Ριχάρδος ἐκυρίευσε τὴν Κύπρον, κτῆσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐδωρήσατο αὐτὴν εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Παλαιστίνης. Ἀπιβάντες εἰς τὴν Συρίαν οἱ δύο βασιλεῖς δὲν ἐμείναν ἀρμονία καὶ ἑνότητα. Καὶ ὁ μὲν Φίλιππος ἐπέστρεψε ταχέως εἰς Γαλλίαν, ὁ δὲ Ριχάρδος ἠγωνίσατο τὰς τοῦ ἑλληνο σταυροφορικοῦ στρατοῦ πολλάς ἐξαιτέλεσας πράξεις πολεμικὰς καὶ πολλάς ἐκυρίευσεν ἢ ἀνεκτήσατο πόλεις καὶ φρούρια τοῦ χριστιανικοῦ βασιλείου τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' οὐχί καὶ αὐτήν τὴν Ἁγίαν πόλιν. Ἐπιστρέψων δὲ εἰς Κύρον συνωμολόγησεν ἀνακωχὴν πρός τὸν Σαλαδίν ἐπιτρέπουσαν ἐλευθέραν εἴσοδον εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς τοὺς χριστιανοὺς προσκυνητάς.

Αἱ σήμερον πρεῖς σταυροφορίαι εἶναι αἱ κυρώτατοι καὶ ἀξιολογότατοι τῶν Σταυροφοριῶν.

Κατά τήν τετάρτην Σταυροφορίαν οἱ Σταυροφόροι συνῆχθησαν εἰς τὴν Βενετίαν, ἔνα διά πλοίων Βενετικῶν μεταβῶσι κατά θάλασσαν εἰς Παλαιστίνην, ἀλλά πλανηθέντες ὑπό τῶν Βενετῶν ἐπέκεινα εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἢ καὶ κατέλαβον εἰς ἑφάδιον μυρίας διαπράξαντες ὠμότητας καὶ βαρβαρότητας ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, εἶτα δὲ διεκριθῆσαν τάς διαφόρους χώρας. Ταῦτα ἐγένοντο κατά τὰ ἔτη 1203—1204.

Αἱ τελευταῖαι Σταυροφορίαι

Αἱ τελευταῖαι Σταυροφορίαι αἱ γενόμεναι κατά τόν 13ον μ.Χ. αἰῶνα εἶναι ἡ τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας Ἀνδρέου Β' μόνου ἀποτέλεσμα γενόμενα τὴν εἰς τὴν Συρίαν ἀπόβασιν τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ὁρμήσαν στρατοῦ, οὗτοῦ δὲ ἀναγορεύς ἄξιον γεγονός. Ἐπί πέμπτῃ σταυροφορίᾳ ἔρχεται ἡ τοῦ αὐτοκράτορος Φριδερίκου Β' (1228-1229), καθ'ὅν ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἐπέτυχε παρά τοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου μετά δίκαστοῦ ἀνακωχῆς (μεταξύ Σταυροφόρων καὶ τοῦ σουλτάνου) τὴν εἰς αὐτόν ἀπόδοσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἔνθα καὶ ἐστέφθη βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ. Ἀλλά τῷ 1244 νέα σπεῖρα μωαμεθανῶν (τῶν Χαβαζεσίων) ἐπέβαλον εἰς τὴν Παλαιστίνην καὶ ἔφθασαν τὴν Ἁγίαν πόλιν ἀπό τῶν χριστιανῶν. Ἡραΐζετον (1248) ὁ ἐσχάτος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος Θ' ὁ Ἅγιος ἐπεχείρησε νέαν Σταυροφορίαν ἐναντίον τῶν μωαμεθανῶν ἡγεμόνων τῆς Αἰγύπτου ἐλθών μίαν ἐπενεγκοῦσαν ἐπιτυχίαν διαρκῆ. Ὁ αὐτός δὲ στρατεύσας (1270) ἐναντίον τοῦ Μωαμεθανοῦ ἡγεμόνος ἀπέθανε κατά τήν στρατείαν ταύτην. Μετ' ὀλίγον πάσαι αἱ τῶν χριστιανῶν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ ἐν Συρίᾳ κτήσεις κατελήφθησαν ὑπό τῶν μωαμεθανῶν δυνατῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ περί τὰ τέλη τοῦ 13ου αἰῶνος ἐλείπε ἡ περίοδος τῶν Σταυροφοριῶν οἱ δὲ ἄγιοι τόποι περιέβλεν εἰς τὴν διαρκῆ κατοχήν τῶν Μωαμεθανῶν.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΙ ΧΑΡΤΑΙ

1. Ἡ Συρία μετά τὴν Α' Σταυροφορίαν.

Ἡ **Συρία** κατακτηθεῖσα ὑπό τῶν Φράγκων διεμορφώθη, ἐπ' αὐτῶν εἰς **ὁμοῦ**, ἐξ ὧν ἐδημιουργήθησαν τά Φραγγικά Κράτη. Τό **Βασίλειον τῆς Ἰερουσαλὴμ** εἶναι τό Κράτος τοῦ Γοδεφρείδου τοῦ Βουλιλίωνος καὶ κατόπιν τοῦ Βαλδοῦινου, ἐν ἀλ τῷ **πρωτοκλάτῳ** τῆς **Ἀντιοχείας** ἄρχουσιν οἱ διάδοχοι τοῦ Ῥουμπούδου. Ἐν δὲ τῷ **Χαλεπίῳ** καὶ **Δαμασκῷ**, κρατοῦσιν ἐγχώριοι μωαμεθανικοί, τό δὲ κράτος τῆς **Ἐδέσσης** κατεστράφη ὑπό τοῦ Μουρατίν, υἱοῦ τοῦ Ἐμματεῖν—Ζεγκί.

2. Ἡ Εὐρώπη ἐπί Βασιλείου τοῦ Β'.

Ὁ **Βασίλειος Β'** εἶναι σύγχρονος τοῦ ἐν Γερμανίᾳ ἄρχοντος **Ὀθωνος Β'** (τοῦ ἡ σύζυγος **Θεοφανώ** εἶναι ἀδελφή τοῦ Βασιλείου Β'), τοῦ **Ὀθωνος Γ'** (ἀνεψιοῦ τοῦ Βασιλείου Β') καὶ τοῦ **Ἐρρίκου Β'**, ὅστις ἀπέβαινε ἀλίγον πρό τοῦ Βασιλείου.

Ἐν **Ἀγγλίᾳ ὁ Φίλιππος Α'** εἶναι ὁ τελευταῖος ἐκ τοῦ Σαξονικοῦ οἴκου διάδοχος τοῦ Ἀλφρέδου.

Ἐν **Ἰσπανίᾳ** κρατοῦσιν οἱ Ἄραβες.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

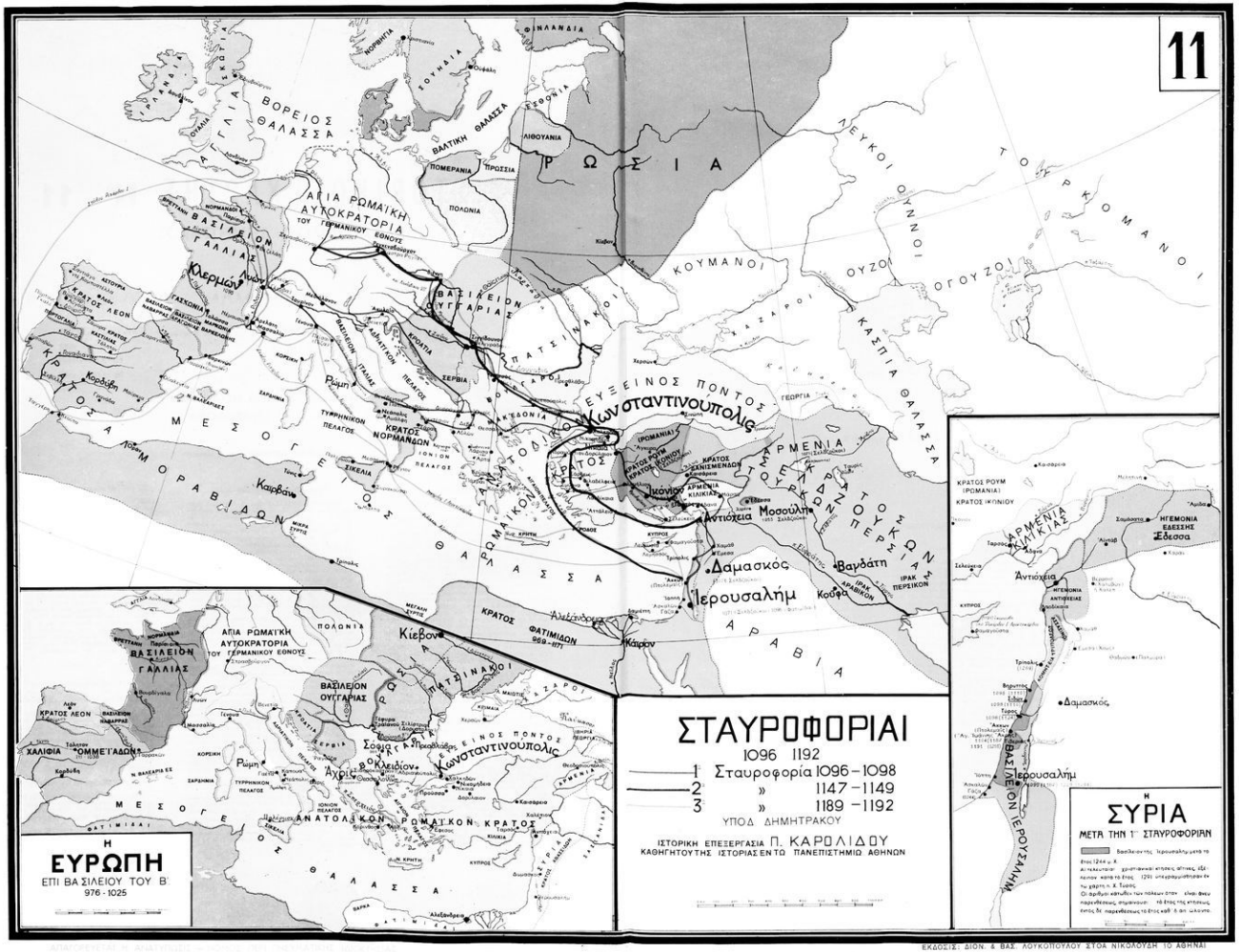

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΔΙΟΝ. & ΒΑΣ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΛΟΥΣΗ 10 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Nº 12

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

1ος Χάρτης Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 4ην ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑΝ

2ος Χάρτης ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΧΩΡΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ 1270 Μ. Χ.

3ος Χάρτης ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΧΩΡΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ 1360 Μ. Χ.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ

υπὸ Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 12

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀνατολὴ μετὰ τὴν Δ' Σταυροφορίαν.

Μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1204) οἱ Σταυροφόροι προέβησαν εἰς τὴν διανομὴν τοῦ Κράτους.

Ἡ Λατινικὴ αὐτοκρατορία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὠνομάσθη Ρωμανία περιελάμβανε τὴν Θράκην μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μικρὰν μερίδα τῆς Βιθυνίας. Ἐλάβη δὲ εἰς τὸν κλῆρον τῆς Φλάνδρας Βαλδουίνος, στεφθεὶς αὐτοκράτωρ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Σοφίᾳ, ὡς κτήσεις ἔθεν ἐξαρτωμένας ἀμέσως ἀπὸ τοῦ Λατινικοῦ αὐτοκράτορος, ὅσας εἶχε φεουδαλικὴν κυριαρχίαν ἐπὶ πάσας τὰς ὑπὸ τῶν Φράγκων κυριευθείσας ἐν Ἀνατολῇ χώρας (Sujerain). Ἕτερον Φραγκικὸν κράτος ἱδρύθη τὴ Βασίλειον τῆς Θεσσαλονίκης, οὗ βασιλεὺς ἐξελέγη Βονιφάτιος ὁ Μομφερατικός.

Ἐν Ἠπείρῳ καὶ Ἀθήναις εἶναι ἤδη τὸ Δεσποτᾶτον τῶν Κομνηνῶν Μιχαὴλ καὶ ἕτερα Θεσσαλικὰ μὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἄρταν καὶ βραδύτερον τὰ Ἰωάννινα. Ἡ ἱστορικὴ ἐπιχώριος ὑπὸ τὸν Βονιφάτιον.

Ἡ Σερβία Ἑλλὰς εἶχε πολλὰ Φραγκικὰ Κράτη, ὧν σπουδαιότατον ἦτο τὸ Δουκᾶτον τῶν Ἀθηνῶν, ὅπερ ἐδόθη δὶς φεοῦδον εἰς τὸν Ἑλλὴν εἰσηγεῖον Ὀθωνα Δελαρόζ. Τὸ Δουκᾶτον τοῦτο μετὰ τὴν μάχην τῆς Κωπαΐδος (1380) περιῆλθον εἰς τοὺς Καταλανοὺς καὶ γίνεται Ἱσπανικὸν Δουκᾶτον.

Ἐν Πελοποννήσῳ δὲ μετὰ τὸν Σαμπᾶν ἐπικράτησαν οἱ Βιλλεαρδουΐνοι ἱδρύσαντες τὸ Πριγκιπᾶτον τῆς Ἀχαΐας ἢ τοῦ Μωρέως, ὅπως ἐκαλεῖτο τότε ἡ Πελοπόννησος. Τὸ Πριγκιπᾶτον ἀυξήθη εἰς 12 Βαρωνίας, ὁ δὲ πρίγκιψ μετὰ τῆς αὐλῆς του ἐκίνησεν εἰς Ἀνδραβίδα.

Ἐν Λέσβῳ ἱδρύθη τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος τῆς Νικαίας ἐκτεινόμενον μέχρι τοῦ κόλπου τῆς Κυζίκου. Τοῦτον τὸν ἀυκτρέβον ἑαυτὸν αὐτοκράτορα τῶν Ρωμαίων ἀνέδειξε κατοχυρών ἐκ Κωνσταντινουπόλεως Θεόδωρος Λάσκαρις (1204–1222), ὃν διεδέχθη ὁ γαμβρός του Ἰωάννης Βατάτσης (1222–1254).

Πρὸς ἀναπλάσεις καὶ νέους τοῦ Κράτους τούτου ἦτο τὸ Κράτος τοῦ Ρούμ, ἤτοι τὸ Σελζουκικὸν κράτος τὸ ὀνομασθὲν οὕτω (Ρωμανία) ὡς κράτος ἀποτελούμενον ἐκ χωρῶν ἀποσπασθεισῶν τοῦ Κράτους τῶν Ῥωμαίων, περιελαμβάνε δὲ τὴν ἀχρεῖον Φρυγίαν καὶ μέγα μέρος τοῦ Ποντοῦ καὶ τῆς Καππαδοκίας.

Πρὸς νέοιν τῆς Ρωμανίας τούτης εἶναι τὸ Ἀρμενικὸν Κράτος τῆς Κιλικίας ὑπὸ τὴν ἡνιοκρατίαν τῶν Λαυρεντίων. Εἰς τὰς ἄκτας δὲ τοῦ Ποντοῦ ἀπὸ Σινώπης μέχρι Τραπεζοῦντος ἐξετείνετο τὸ κράτος ἢ ἡ αὐτοκρατορία τῆς Τραπεζοῦντος ὑπὸ ἡγεμόνας ἐκ πλαγίου κλάδου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει οἴκου τῶν Κομνηνῶν, οἵτινες ἀνέμενον ἐκτὸς μεταλλοὺς Κομνηνούς.

Σμύρη, Παλαιοπάτρα καὶ Μεσοποταμία τὸ πλεῖστον μέρος ἐπαγέντα εἰς τὸ Κράτος τῆς Αἰγύπτου ἤτοι τῶν τελευταίων Φατιμιδῶν.

Ἡ Κύπρος ἀνήκει πάντοτε εἰς τὸν οἶκον τῶν Λουσινιάνων, οἵτινες ἀποκαλοῦνται ἀβραμιάδες τῆς Ἱερουσαλὴμ μετὰ τῆς Κύπρου.

Ἡ Ἑστία, ὡς ἐμπορικὴ δημοκρατία κατέλαβε παράλια τινα καὶ νήσους τὴν Ἑλληνικὴν θαλασσῶν, ἀν σπουδαιότερα ἦσαν ἡ Εὔβοια, ἡ Κρήτη, ἡ Κρόνυγ καὶ Μεθώνη εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου πελάγους.

Τέλος ἀπὸ Ἀβραγκουπόλεως καὶ Θεσσαλονίκης καὶ ἄνω μέχρι τοῦ Δουνάβεως ἐξετείνετο τὸ κράτος τῶν Βουλγάρων.

Τὸ Βασίλειον τῆς Ἱερουσαλὴμ περιορίζεται εἰς παραλίους τινὰς πόλεις Ἴππην, Ἀτολεμαΐδα κλπ. οἵτινες μετὰ τὸ τέλος τοῦ αἰώνος τούτου (1300) κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Μαμελούκων τῆς Αἰγύπτου.

Ὁ Ἕλλὴν Παπαδόπουλος μετέβη εἰς Νίκαιαν, ὅς ἔτο καὶ Ἀρχιεπίσκοπος, Πατριάρχης δὲ Κωνσταντινουπόλεως ἀνηγορεύθη ὁ Θωμᾶς Μορολόγος.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΙ ΧΑΡΤΑΙ

1. Ἡ Ἀνατολὴ κατὰ τὸ 1270.

Τὸ 1270 τὸ ἐν Θράκῃ μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως κράτος τῶν Φράγκων ἔχουσιν Ἕλληνικὴν καὶ ἡνίδη μετὰ τῶν ἐν Ἀσίᾳ κτήσεων, ὧν πρωτεύουσα ἦτο ἡ Νίκαια καὶ μετὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Χίου, Μυτιλήνης κλπ. Εἶχε δὲ τὸ κράτος οὗτο νὰ πολεμήσῃ καὶ ἐνάντιον τοῦ Δεσποτᾶτου τῆς Ἠπείρου, τῶν Νεκετῶν κλπ. ἕως ὅ.τ. ἐξ αἰχμαλωσίας τοῦ Γουλιέλμου Δ. πρίγκιπος τῆς Ἀχαΐας, κατωχθέντος νὰ θέσῃ πόδι καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον διὰ τῆς ἀλώσεως τῶν φρουρίων Μονεμβασίας, Μαΐνης (Μάνης) καὶ Μυστρᾶ.

2. Ἡ Ἀνατολὴ κατὰ τὸ 1360.

Τὸ 1360 τὸ ἐν Θράκῃ Κράτος τὸ διαιρεθὲν πρότερον (1341) εἰς Κράτος Κωνσταντινουπόλεως καὶ Δαδιαστέρου, ἡνίδη πάλιν εἰς ἓν Κράτος ὑπὸ τοὺς Παλαιολόγους. Εἰς τὴν Μακεδονίαν, Θεσσαλίαν καὶ Ἤπειρον ἐξετείνε τὸ Σερβικὸν Κράτος ἐπὶ τοῦ Δουσὰν, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ (1355) αἱ χῶραι αὗται ἀπεσπάσθησαν πλὴν ὀλιγίστου ἐκτάσεως. Εἰς τὴν Ἄνω Ἀβρανίαν διετηρεῖτο ἐν λείψανον τοῦ Ἀβρανικοῦ Κράτους.

Τὸ πριγκιπᾶτον Ἀθηνῶν μετεβλήθη εἰς δουκᾶτον Ἀθηνῶν ὑπὸ τοὺς Ἀκαΐους. Τὸ πριγκιπᾶτον Ἀχαΐας κρατοῦσιν ἔκκλ τὸν τοῦ Ἕλληνας καὶ τοὺς Βενετοὺς προσαρτήσαντες τινὰ χωρία.

Ἡ Κρήτη ἔμενε Βενετική καὶ ἡ Εὔβοια καὶ αἱ Κυκλάδες νῆσοι. Οἱ δὲ Ἱωαννῖται κατέλαβον τὴν Λέρον καὶ τὴν Κῶν, Σάμον καὶ Σπουδάρικον. Ἡ Ρόδος παρέμενεν εἰς τοὺς Ἱωαννίτας Ἱππότας.

Τὰ Ἀρμενικὰ κράτη κατεκράτησε ὑπὸ τῶν Μαμελούκων τῆς Αἰγύπτου τὸ 1300. Οἱ δὲ Ὀθωμανοὶ, ἀφοῦ κατέλαβον ὁλόκληρον τὴν Βιθυνίαν καὶ μέρος τῆς Μυσίας Θρᾴκην πᾶσαν καὶ εἰς τὴν Θράκην κατεκράτουν τὸ 1357 τὴν Καλλίπολιν. Εἰς τὴν Μ. Ἄσιαν εἶχε καὶ τὴν Ἀρμενικὴν Ἱερόβηλον ἀλτοκρὰν Τουρκικὴ Κράτη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

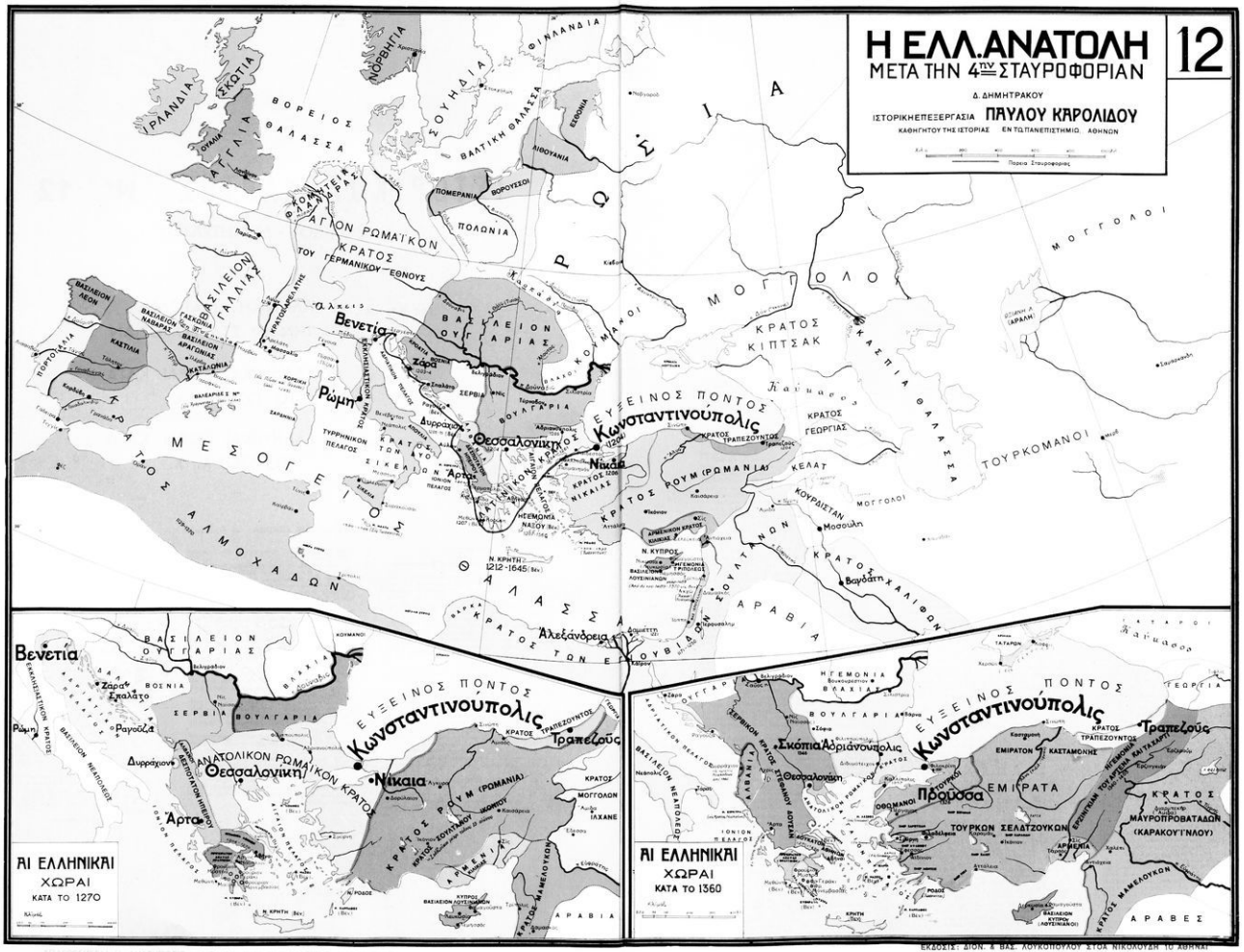

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΔΙΟΝ. Δ. ΒΑΣ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΜΟΥΣΗ 10 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Νο 13

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1ος Χάρτης Η ΕΥΡΩΠΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ 1453 - 1566

2ος Χάρτης Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΕΝ ΤΗ ΜΕΓΙΣΤΗ ΑΥΤΗΣ ΑΚΜΗ 1307 - 1359 - 1451

3ος Χάρτης Κατακτήσεις επί Μωάμεθ ΙΙ 1451 - 1481
» » Σελίμ 1512 - 1520
» » Σουλεϊμάν 1520 - 1566

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ υπο Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 13

Η Εὐρώπη μετά τὴν ἐγκατάστασιν τῶν Τούρκων (1453–1566).

Οἱ Τοῦρκοι. Πρώτην μνείαν τῶν Τούρκων εὑρίσκομεν παρὰ τῷ Ἡροδότῳ, ὅστις τὸν νανάρχην τῶν Σκυθῶν καλεῖ Ταρ ί τ η ν. Ὁ ὄνομα δὲ τοῦτο ἀναφέρεται καὶ εἰς ἕνα τῶν υἱῶν τοῦ Ἀττίλα, εἴρηται δὲ καὶ σύμμαχος τὴ δυμα Τ ο ύ ρ ο υ ν καὶ ἐν τῷ ἀνατολικῷ Τουρκεστάν, ὅπου εὑρίσκονται πατρικαὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ὅπερ εἶναι συγγενὲς τῷ Ταρίτῃ. Σαφεστέρα πρώτη μνεία εἴρηται καὶ παρὰ Πλινίῳ, ὅστις ἀναφέρει ἀνάπτυξιν Τούρκων ἐπικανέστατον (gens nobilissimum Turcarum). Τὸ ὄνομα ἄρκοι Τ ο ύ ρ κ ο ι εἶναι γνωστόν, καὶ ἴδιος ἐν Βυζαντίῳ, ἀπὸ τοῦ ἔκτου αἰῶνος μ.Χ.

Ἐπὶ τοῦ Ἰ ο υ σ τ ί ν ο υ Β' (565–578) διέτριβον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑξακόσιοι τὸν ἀριθμὸν Τοῦρκοι. Μέχρι τῶν χρόνων ἐκείνων οἱ Τοῦρκοι ἐπιέζοντο ἰσχυρῶς ὑπὸ τῶν Σλαβῶν καὶ ἄλλων λαῶν, μέχρις ὅου διὰ τῆς ἐξοχῆς τῶν ἡμερῶν των Ο ὐ ν ν ω ν ἀπέστειλαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των. Κατὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα ἀνεδείχθησαν μεταξὺ τῶν Τούρκων ἀκόμη ἄνδρες οἱ Δ ι ε κ β ο ύ λ, κατὰ Β υ ρ ε τ ί ν α ν, οἵτινες ἐξευρέθησαν προφῆται τοῦ ἔθνους καὶ ἄλλοις γειτονικοῖς λαοῖς καὶ ἐσχηματίσαν κράτος ἐν τῇ νοτίᾳ Σιβηρίᾳ ἐκτεινόμενον μέχρι Περσίας πρὸς Δ. Ἤδη ἐξελιλιλάβεσαν ἔχοντες ὡς θεὸν τὸν Τ α γ κ ρ ί. Κοινωνικὰ δὲ περιστάσει πρὸς Δ. πρωτεύουσαν πρὸς τοὺς Πέρσας μεθ' ὧν ἦλθον εἰς συχνοὺς πολέμους.

Οἱ Τοῦρκοι οὗτοι συνῆψαν σχέσεις μετὰ τοῦ Βυζαντίου, τεμνόντες πρεσβείας ἐπιμελεστάτας καὶ δεχόμενοι τιμάτας. Αἱ πρεσβεῖαι αὗαι μετέβαινον ἐκεῖ διὰ Τραπεζοῦντος Καυκάσου καὶ ἀπὸ θορρᾶ τῆς Κασπίας θαλάσσης διὰ μέσου τῶν ἀρχαῖων φυτεμῶν προχωρούσαι μέχρι Ν. Σινικῆς. Ἵνα συναντήσουν τὸν μέγαν Κ ὰ ν (ἡγεμόνα) μετὰ δώρων πολλῶν καὶ πλουσίων. Ἐκ τῶν ἀναπτυχθεισῶν δ' οὕτω ἐμπορικῶν σχέσεων πρόκυψαν καὶ πολιτικαὶ τοιαῦται καὶ συμμαχίαι. Ἐπὶ Τιβερίου Β' καὶ Μαυρικίου, ὅτε ἔνεκεν στρατεῖα κατὰ Χοσρόου τοῦ Α' τῆς Περσίας, εἰσῆλασαν εἰς ἀνατολὰς αἱ Τοῦρκοι καὶ ἐπέγκειν μεγάλας καταστροφὰς εἰς τοὺς Πέρσας, ἐν μέσῳ δὲ τῶν καταστροφῶν τούτων ἐφάνη, ὡς λέγεται, ἡρὼς τῆς Περσίας. Β α ρ ά ν ὀνόματι, ὅστις κατόφθωσε ν' ἀπωσθῇ τοὺς Τοῦρκους.

Τὸ σπουδαιότερον ἐμπορικὸν εἶδος μεταξὺ Τούρκων καὶ Βυζαντινῶν ἦτο ὁτὸν ἐν ὁτῷ μεταξὺ καλλιεργουμένη ἐν Κίνᾳ, ἔνθα ἔτο ὁ ἔθνος τῶν Τούρκων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Πέρσαι παρενέβαλον θυτεγρεῖας εἰς τὴν κατὰ ξηρὰν μεταφορὰν τοῦ ἐμπορεύματος τούτου, ἡ Ἰουστινιανὸς εἶχεν ἐπιβάλει εἰς τοὺς ἐν Αἰθιοπίᾳ καὶ Ἐλβαίμων Ἀραβῶν σιμμαχικοὺς λαοὺς τὴν διὰ πλοίων μεταφορὰν τῆς μεταξῆς, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχε-ν ὁ τρόπος οὗτος τῆς μεταφορᾶς. Ἡ θυσγρεῖα δ' αὕτη ἔμθη, ὅτε ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ Β', ὡς λέγεται, Τοῦρκοι τὸ ἄθλιον εἰς Ἀκαν Ἰσαῶν ἐλθόντες ἐν τῇ διατροφῇ τοῦ μεταξοσκώλικος. Κατ' ἄλλην παράδοσιν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ δύο μοναχοὶ μετέφερον ἐντὸς τῶν ῥάβδων τῶν τὸν σπόρον τῆς μεταξῆς.

Ἡ συμμαχία διετήρθη καὶ ἐπὶ Ἡρακλείου, ὅστις κατὰ τὴν χρόνον τῶν κατὰ Περσῶν ἐκστρατείαν εἶχε σιμμάχους 40000 Τούρκους, οἵτινες ἔσε εἶδον τὸν αὐτοκράτορα ἔπεσαν τρφκεῖς. Ἵνα τὸν προσκυνήσουν. Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρακλείου ἐξέλιπον οἱ Πέρσαι, κατακτήσαντοι τὸ κράτος αὐτῶν, τὸν Ἀράβων οἵτινες ἤλθον εἰς συνάφειαν πρὸς τοὺς Τούρκους, παρεμβάθθνοτες μεταξὺ τούτων καὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἤρξανο νὰ ἀποβάλωσι τὸν Μωαμεθανισμόν, χωρὶς ὅμως μεγάλας ἐπιτυχίας.

Κατὰ τὸν 6—ὸν αἰῶνα ἰσχυρὰ ἐφάνετο Τούρκων ἤθλον εἰς Εὐρώπην καὶ κατέβαλον τὰς νοτίας χώρας τῆς Ρωσίας (οἱ Ν ά ζ ε ρ ο ι καλούμενοι), οἵτινες ἀναμείξαντες μετὰ Ἑβραίων καὶ παρέλαβον ἀρχὰς τινας τῆς Ἑβραϊκῆς θρησκείας.

Ἀλλ' ἡ ἰσχυροτάτη συγγενὴς τοῖς Τούρκοις φυλή, ἐξ Ἀσίας ἐλθοῦσα, εἶναι ἡ φυλὴ τῶν Μ α γ υ ά ρ ω ν (Οὔγγριοι)οἱτινες ἀφοῦ πρωτεύσαν φυβρᾶς καταστροφὰς εἰς τοὺς Σλαβικοὺς καὶ Γερμανικοὺς λαοὺς καὶ προξήλθον ἐπιδρομὰς μέχρι Βαυαρίας καὶ Γαλλίας, ἀφοῦβλάβετο ὑπὸ τῶν Γερμανῶν περιωρίσθησαν εἰς τὴν χώραν, ἣν καὶ σήμερον κατέχουσιν (Οὔγγαροι) καὶ προσέλθον εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Ἀπὸ τοῦ 10 καὶ 11 αἰῶνος πολλοὶ Τουρκικοὶ φυλαὶ, αἵτινες ἔχουν διατρῆσει ἕως τότε τὴν ἀρχικὴν θρησκείαν των, ἔνεκα τῶν πρὸς τοὺς Ἀράβας στενωτάτων σχέσεων τῶν, ἐπειδὴ ἐξ αὐτῶν οἱ Ἀράβες ἐστρατόλογον ἱκανοὺς ἀφρικὰ στρατεύματα, ἐμπιστεύσαν τὴν Μωαμεθανισμόν. Πρώτη τοιαύτη φυλὴ ἦτοι ἡ τῶν Σ ε λ ζ ο ύ κ ω ν, οἵτινες διαδεξάμενοι τὴν Μωαμεθανικὴν θρησκείαν μετὰ ζωὴν εἰς τὸν παραμυθοῦντα μ[illegible] βων καὶ ἐστρέψαν τὰ ὅπλα αὐτῶν καὶ πρὸς Δ. μέχρι Ἰνδικῆς καὶ Σινικῆς καὶ πρὸς Δ. μέχρι τῆς περιοχῆς τῆς Κ) πόλεως ὑπὸ μεγάλους ἡγεμόνας τοὺς Τ ο ύ γ κ ο ύ λ - μ π ε γ, Ἀ λ π - α ρ σ λ ὰ ν καὶ Μ α λ ί κ - σ ὰ γ.

Ἐκ τῆς διαλύσεως δὲ τοῦ κράτους τῶν Σελζούκων, περὶ τὰ τέλη τοῦ 13 αἰῶνος, παρῆχθησαν πολλὰ ἰδιαίτερα κράτη Τουρκομανικὰ ἐν Μ. Ἀσίᾳ, ἐν οἷς τούτων ἦτο τὸ τοῦ Ὀ σ ὰ μ ὑπὸ τοῦ Ἐ ρ τ ο ρ ο ὺ λ. Τὸ κράτος τοῦ Ὀσμὰν ἤρξαν ἐγνώσεται τῶν ὁρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀφ. εἰς τὴν Βιθυνίαν μὲ πρωτεύουσαν τὴν Προῦσαν, ἐξετείθη καὶ εἰς Εὐρώπην μὲ δευτέραν πρωτεύουσαν τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅπῶν σπέρμ φοβερὰ ἐξέτεινον τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν μέχρι Σερβίας, Οὔγγαρίας καὶ Βουλγαρίας, μὴ ἐπιτυθέμενα κατὰ τὸν ἐν Μ. Ἀσίᾳ ὁμοιόθνων λαὸν, ἀλλὰ μόνον κατὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Εὐρώπης.

Τότε ὅμως οἱ λοιποὶ ἐν Μ. Ἀσίᾳ Τοῦρκοι ἡγεμόνες, βλέποντες τὴν σφοδρὰν δύναμιν τῶν Ὀσμανιδῶν ἐν Εὐρώπῃ, συνηνοήθησαν, ἵν' ἀποκοιτόσωσι τὴν ἐπέκτασιν αὐτῶν ἐν Ἀσίᾳ. Ἀλλ' οἱ Ὀσμανιδὲς ὑπὸ τοὺς φοβεροὺς αὐτῶν ἀρχηγοὺς Ὀ ρ κ ὰ ν καὶ Ὀ ὺ ρ ὰ ν, ὅστις θρυσε καὶ τὰ τάγμα τῶν Γενιτσάρων, τοῦ Μ ο ὺ ρ ὰ τ Α' καὶ τοῦ υἱοῦ του Β α γ ι ὰ ζ ὴ τ, κατέλυσαν πάντα τὰ λοιπὰ Τουρκικὰ κράτη τῆς Ἀσίας μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Περσίας καὶ ἔθρυσαν ἐπὶ Βαγιαζὴτ κράτος ἐκτεινόμενον ἀπὸ τοῦ Ἄθρίου καὶ τῆς Οὐγγαρίας μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Περσίας ἐν Ἀσίᾳ, ἀφοῦ καὶ τὴν ἡνωμένην δύναμιν τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων Σερβῶν, Κρητῶν, Μαυροβλυσίων, Βοσνίων καὶ Ἀλβανῶν συνέτριψεν ἐν τῇ περιφήμῳ μάχῃ τοῦ Κοσσυφοπεδίου (1389 μ.Χ.).

Ἀλλὰ τὸ μέγα τοῦτο κράτος τῶν Ὀσμανιδῶν ἐντὸς 150 περίπου ἐτῶν λαβὼν τοιαύτην ἔκτασιν ἐκλονίσθη συβαρῶς, ὅστε ἐπτήθεν ἐξ Ἀνατολῶν ὁ φοβερὸς ἀρχηγὸς τῶν Μ ο γ γ ό λ ω ν καὶ Τ α τ ά ρ ω ν Τ α μ ε ρ λ ὰ ν, οὗ τὴν προπετασίαν ἐπεκαλέσθησαν οἱ ὑπὸ τοῦ Βαγιαζὴτ καθυποταχθέντες Τοῦρκοι ἡγεμόνες. Ἡ μεγάλη ἐν Ἀγκύρᾳ μάχη (1400 μ.Χ.) μεταξὺ Βαγιαζὴτ καὶ Ταμερλάνου, ἀποβᾶσα ὑπὲρ τοῦ δευτέρου, παρέδωκε τὴν Ἀσίαν εἰς τὰ κράτος τῶν Μογγόλων, ἀφ' οὗ ὁ Βαγιαζὴτ συνελήφθη αἰχμάλωτος καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ. Τινὲς δὲ τῶν παίδων αὐτοῦ ἔθρυσαν ἡγεμονίαν μικρὰν ἐν Μ. Ἀσίᾳ ἀποκτείνοντες εἰς τὸ Κράτος τῶν Ταμερλάνου. Ἐκ τούτων ἐ τῶν Κρατῶν δίδοται παγίως ἔκδοξ τὸ ἐν Ἀ μ ᾶ σ ε ι ᾳ καὶ Τ ο κ ὰ τ Ἐθρυθὲν κράτος τοῦ ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Βαγιαζὴτ Μ ε χ μ έ τ, ὅστε καταβαλὼν πάντας τοὺς ἐλθόντας ἐκεῖ ἐπαναγήγαγε τὴν ἑνότητα τοῦ Κράτους ὑποτάξας καὶ τὴν Ἀδριανούπολιν. Τοῦτο δὲ ὁ υἱὸς Μ ο ὺ ρ ὰ τ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ μεγάλων στρατειῶν ὑπέταξε πάσας σχεδὸν ἐκτὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὰς χώρας τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους ἐν τῇ Εὐρώπῃ καὶ τὴν Ἀσίᾳ.

Τοῦτον δὲ ὁ υἱὸς Μ ω ὰ μ ὲ θ Β' κατέλαβε καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν τῷ 1453 μ.Χ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Ἡ Τουρκία ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτῆς ἀκμῇ

Καθ' ὃν χρόνον οἱ Τοῦρκοι ἐγκατεστάθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐνετεῖνεν ἤρξαντο προκαλοῦντες εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας Μωάμεθ Β' καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Βαγιαζὴτ Β' καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου τούτου Σ ε λ ὶ μ ὰ ν τοῦ Μ ε γ ά λ ο υ, τ.ἐ. ἀπὸ τοῦ 1453-1567, ὅτε ἐτελεύτησεν ὁ Σουλεϊμὰν, τὸ Ὀθωμανικὸν Κράτος διὰ τῶν κατακτήσεων τῶν ἐρχομένων Σουλτάνων ἐξετάθη μέχρι τῶν περιμέτρων τῆς Βιέννης κατέχον ὑπὸ τὴν ἡμετέραν αὐτοῦ ἀρχὴν τὴν Δ. Οὐγγαρίαν μετὰ πρωτευούσης τῆς Πέστης, ἐπὶ δὲ καὶ τὴν Τ ρ α ν ο υ β ι ὰ ν ί α ν ὑπὸ τὴν ἄμεσον κυριαρχίαν αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ Σουλεϊμὰν Β' ἐκυριεύθη καὶ ἡ νέας ἀήττητος Ρ ό δ ο υ, ἐν ᾧ πρότερον ἐπὶ Σ ε λ ὶ μ ὰ Ἐβεπλασιάσθη τὸ κράτος πρὸς Δ. καὶ πρὸς Ν. διὰ τῆς κατακλείσεως τοῦ Μαμελουκικοῦ κράτους τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς προστθέσεως τῶν εἰς τοῦτο ὑπαγομένων χωρῶν τῆς Ἀσίας, Κιλικίας, Συρίας, Μεσοποταμίας, Παλαιστίνης, Ἀραβίας. Ἀραβίας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἱερῶν πόλεων Μ ε κ κ ᾶ ς καὶ Μ ε δ ι ν ᾶ ς, ὧν ἔνεκα ὁ Σελὶμ καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ἀπέκτεσαν καὶ τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν τῶν προστασιῶν τῶν Ἀλιφῶν τῶν μουσουλμανικῶν κόσμων. Ἐπὶ δὲ τοῦ Σουλεϊμὰν καὶ πάσα ἡ Β ε ρ β ε ρ ί α, ἀπὸ Τριπολιτάνας μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ Μαρόκου, περιέχθη ὑπὸ τὴν ἄμεσον κυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου καὶ Χαλίφου κυβερνώμενη ὑπὸ ἡγεμόνων ἀρχόντων Ν τ ε ϊ (Bey) καλουμένων.

Ἐπὶ τοῦ Σουλεϊμὰν ὁσαύτως περιελήφθη καὶ πᾶσα ἡ Ἀ ρ μ ε ν ί α καὶ οἱ ἀπὸ τούτης μέχρι τοῦ Καυκάσου ζῶντες λαοὶ τῶν παραμυθοῦντα [illegible] ἐκεῖ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἀκμῆς τῆς ἀκμῆς τῆς ἀκμῆς

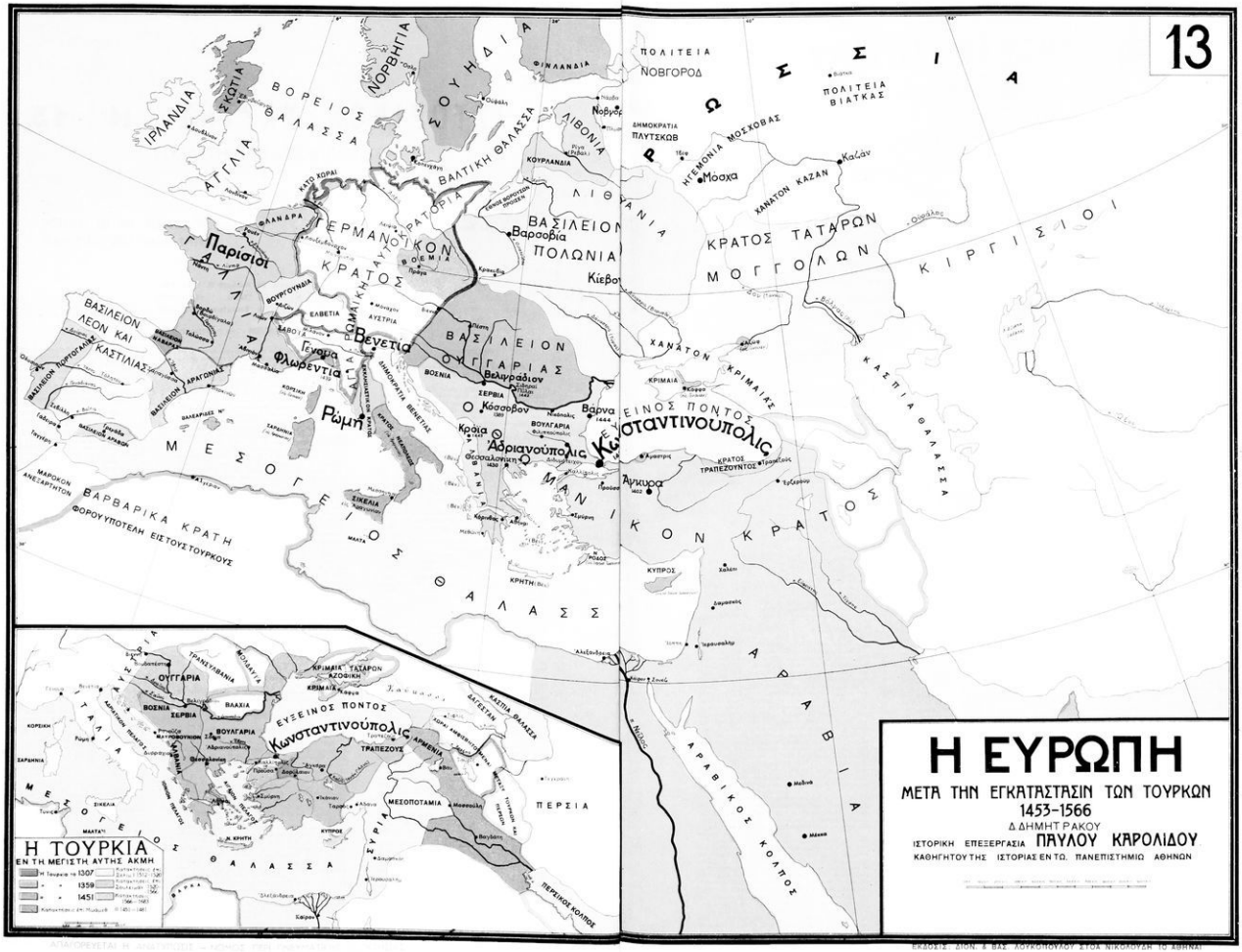

ΕΚΔΟΣΙΣ Γ. ΔΙΟΝ. Δ. ΒΑΣ. ΛΟΥΚΗΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΔΑΥΛΗ 10 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ N° 14

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ · ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ·

1ος Χάρτης **ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ**
ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥ XV ΑΙΩΝΟΣ

2ος Χάρτης **Βορείου Πόλου**

3ος Χάρτης **Νοτίου Πόλου**

Μάρκο Πόλο	**1271 - 1295**	**Βέρινιγκ**	**1729**
Κολόμβος	**1492 - 1504**	**Άμούσδεν**	**1906**
Βάσκο δέ Γκαμα	**1497-1498**	**Βαρθολομαΐος Διάζ**	**1486**
Ι. Κάμποτ	**1497 - 1534**	**Νόρδενσκελδ**	**1878**
Μαγγελάνος	**1522**	**Λίδιγκστον**	**1849-1869**
Τάσμαν	**1642**	**Στάνλε·υ·**	**1877-1889**
Κούκ	**1768-1780**	**Άμέρικος Βεσπούκιος**	**1501**

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ υπο Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 14

Αί ανακαλύψεις καί εξερευνήσεις από τοΰ ΙΕ'. αίώνος.

Αί ανακαλύψεις ήσαν φυσική απόρροια τής πνευματικής κινήσεως τής αρξαμένης από τοΰ XI αίώνος καί τής επιμονής μεταξύ "Ανατολής καί Δύσεως. Αί Σταυροφορίαι έμμεσως ενεφύτευσαν τήν ώρμήν τής έρευνας τοΰ Ασιατικοΰ κόσμου. Παναγούς ύπήρξε κίνησις πνευματική, ήτοι εξηπλούτο καί εις τόν κόσμον τών πραγμάτων καί τής Εμπορίας. Όλως δέ τής κινήσεως ταύτης ήσαν αί Ιταλικαί πόλεις Βενετία, Γένοβα, Πίσα καί άλλαι, αίτινες είχον τήν εμπορίαν τής Μεσογείου θαλάσσης τοΰ Αιγαίου καί τής Μαύρης θαλάσσης. Ήκμαζον δέ αί μεν Γενοβαΐαι από τής Κριμαίας διά τής λίμνης τής περί αύτήν χαραχθείσης ύπο τών Βυζαντινών διεξήγον εμπορίαν μέχρι τής Ίνδικής, ώστε καί τόν επίσκοπο τοΰ Βονεσσί διά τής "Ερυθρής θαλάσσης, ενώ αί πόλεις, αίαι μετά πολλών δυσκολιών καί κινδύνων πρός τά παράκτια τής Ίνδικής.

Ο σπουδαιότερος περιηγητής καί εξερευνητής τής Κ. Ασίας τών χρόνων τούτων υπήρξεν ο Βενετός Μάρκο Πόλο (1254-1324) δστις εξετάσας περιήγησιν εις τήν χώραν τοΰ μεγάλου Χάν τών Μογγόλων, ενετυλίχθη σε τοΰ μεγάλου τούτου ανάκτου εξετάσας μεγάλας περιοδείας εν τώ Σινικώ κράτει καί αλλαχοΰ, γνώσεις καί πληροφορίας τής επαρχίας Κίαγγ Νάν. Αί βραδύτερον γραφείσαι πληγήσεις του έγνωσι μεγίστην σημασίαν διά τήν πλήρη γνώσιν τών ασιατικών χωρών καί τήν ακρίβειαν τής περιγραφής.

Ήν ώ δε ή Μεσόγειος καί πάσαι αί μετ' αυτής πρός Βορράν συνδεόμεναι θάλασσαι ήσαν ύπό τό εμπόριον Κρατών τών Ιταλικών πόλεων, ούτε πνεύμα ιεγόρων πρός θαλασσοπλόαν καί ρυμοκυνδύνους επιχειρήσεις κατά θάλασσαν άπό τοΰ ΙΓ' αίώνος ήρξιον εν άλλω σημείω τής Εύρώπης. Ήδη καί πρό αίώνων ένίνοντο θαλασσοπορίαι ύπό τών Νορμανδών, οίτινες πάντοτε μετέβαινον εις τήν Γρολανδίαν· καί Β. Αμερικήν, άλ' αύται δέν περιεγράφοντο ή ανεφέροντο εν βιβλίοις, τοιαυτάν δε εν Ισπανία καί Πορτογαλία από τής εποχής τών ενάντιον τών "Αραβας ύπερ ελευθερίας φύσιων συγγράφη πνεύμα σεσωρευτικόν πρός διάδοσιν τής χριστιανικής πίστεως εις μεμακρυμμένας χώρας. Ούτως ήρξιον, εν Πορτογαλία Ιθίως άπό τών αρχών τοΰ ΙΔ' αίώνος θαλασσοπορίαι ξεχωριστά χαρακτήρα καί επιστημονικών καί θρησκευτικών καί εύλογούμεναι ύπό τής "Εκκλησίας, διότι πάσαι αί ανακαλυπτόμεναι καί κατακτώμεναι χώραι ετίθεντο ύπό τήν προστασίαν τής "Εκκλησίας καί εθεωρούνο φόβοι αύτής. Εν Πορτογαλία επί τοΰ Ιωάννου τοΰ Πασταβίου (Bastard), δστις εξέχαλαμπύνει τήν αμφισβητουμένην ειγένειαν τής κατεγηρίας αύτοΰ, μεγάλη ειμένεια ένημαλέθη πρός επιχειρήσεις παρεγκύπτες δέξαν εις τόν θρόνον του. Ο πάγκυ καί διάδοχος Ήρρικος μετά ρωμαικά φρονήματος καί ενθουσιασμοΰ εθέτεις εις συαύτας στρατείας.

Ήδειν γνωστόν, ότι ή θρησκόπις καί ο μέσος αίών δεν επηρεάζουν περαν τοΰ Ακρωτηρίου Νοΰ (τής Μαυριτανίας), τήν δε Πορτογάλιαν αί θαλασσοπορίαι ένεκαλούσαν τάς Ατλάντας νήσους καί τό Πράσινον Ακρωτήριον, κατά μικρόν δε αί ανακαλύψεις εξίκνουν μέχρι τών παραλίων τής Σενεγαλίας.

Κατά τόν αύτόν XV αίώνα παίρνει έπί τινα χρόνον αί θαλασσοπορίαι ένεκεν νέων πνεύμα διά τών εξ επιστημονικών σπουδών προεγχειρούσων νέων ώρών πρός ανακαλύψεις. Μεγάλη ίδέα τών γεωγραφικών ερευνών ήτο νέα ή ανακάλυψις ξηρά πρός τας Ίνδίας εν Δυσμαίς καί εξ "Ανατολών διά Ρωσίας καί Περσίας ή διά τής "Ερυθρής θαλάσσης. Θεωρουμένης μακρής καί δυσχερούς Ή ίδέα δεν ή γή είναι σφαιροειδής ένέπνευσε τόν ελκαστον δε ανεφυφόν τής πρός δύσιν; ήθελον κά ΕΛΗν διά τής σφαιρικής τής γής τάς Ίνδίας. Αύτής δε τής ίδέας ένεφιάστο πρό πάντων ο Γενοΰτσης Χριστόφορος Κολόμβος καί μετ' ενθουσιασμοΰ εξηρέτου τα δίωρη πρακτικήν τοΰ ύπόσταση εις αύτήν. Περί ούτου ασκεΐτο εις τήν νεοφυΐαν τής πατρίδος του, άλλα τα ύπομνήματα αύτοΰ υπεβαλλόμενα εις επιστημονικούς Επιτρόπους απερρίπτονον. Ἀφοῦ δέ ώδέμιαν εν Ἰταλία εφίρκειν ὑποστηρίξιν ἔλθον εἰς τήν Ἰσπανίαν βασιλεῖς Φερδινάνδος καί Ἰσαβέλλα (1484) διά τοῦ γάμου της μετά τοῦ Φερδινάνδου τοῦ Καθολικοῦ τής Ἀραγονίας κατεστεθείσα κυρίαρχος τής Ἰσπανίας, ἐπι δέ μάλιον ἐξαγθίσα ἐκ τής φιλοδοξίας της ἐνεκα τής νίκης κατακτήσεως τοῦ τελευταίου Ἰσπανικοῦ καταγωγίου τών Ἀράβων, ἐδέξατο μετά πολλάς περιπετείας τήν αἴτησιν τοῦ Ἰταλοῦ ἐρευνητοῦ καί ἔθωκεν αὐτῷ τρία πλοῖα μετά τών πληρωμάτων, ἀφοῦ πρότερον συνέβη μεν' αὐτοῦ καί περί τών ἐκ τής ἀνακαλύψεως ἐπιτυχόντων ὑφελεμάτων. Τά πλοῖα ταῦτα περί τας ἀρχας Ὀκτωβρίου 1492 ἀνεχωρήσαν ἀπό τοῦ λιμένος τής μικρᾶς Ἰσπανικῆς πόλεως Πάλος καί ἀνηφόρισαν πρός τήν Ἀτλαντικήν.

Μετά πολυχρόνιον πλοῦν καί πολλάς σπουδαιοτάς καί ἀπειλάς ἐκ μέρους τών πληρωμάτων ἐπί τινας ἡμέρας ἀνά ὁ ἐπί τοῦ πλοίου πεταγμένος ἐκβρῶν ὅτι εἶδε γῆν. Μετ' ἀλλαγμάν τοῦ πλοίου προσηγγίσεν εἰς τήν νήσον Γουανανάνγν ὀνομασθείσαν ἔκτοτε νήσον τοῦ Σωτῆρος (Salvator), ὅπου ἐξέβαν ὁ Κολόμβος ἀνθίμιον ἐπι ἐξέκοτο εἰς τό τέρμα τοῦ ὀνείρου του, ἤτοι εἰς τήν γῆν τής Ἰνδίας, καθ' ὅσον μάλιστα τό κλίμα τής νήσου σιλάτον ὑπερέβαινε γνώμην.

Ἡ Γουανανάνγκα καί αἱ μετ' αὐτήν ἀνακαλυφθεῖσαι ἄλλαι νῆσοι ὀνομασθήσαν Ἰνδίαι καί κατόπιν Δυτικαί Ἰνδίαι. Ἀπό τών νήσων δέ κατά μικρόν ἤρξατο καί τής Ἠπείρου πρός τό μέρος τών Ἀντιλλῶν. Ὁ Κολόμβος εἶχεν πάντοτε τής ἰδέας, ὅτι προγχεῖν ἐπι βυτικότερον δύναται νά εὕρῃ καί ἄλλας χώρας Ἰνδίας, ἀλλ' αἱ Κεντρικαί χῶραι τής Ἀμερικής ἔφαντον αὐτῷ τήν ἐδέν, μόνον δέ ἀπό τών ὀρίων ἤρξαν τής Νεογαίας Ἀμερικής εἶδον ἄλλον τήν νέαν μεγάλην θάλασσαν. Ἀλλά ταῦτας ὁ πλοῦς ἐγένετο μετά τόν θάνατον τοῦ Κολόμβου. Μετά πέντε περίπου ἔτη ὁ Ἰωάννης Καμπώ (Cabot) προσηγγίσεν εἰς τήν βορειοανατολικήν παραλίαν τής Ἀμερικής Ἠπείρου εἰς τό Λαβράδορ (τῇ 24 Ἰουνίου 1497), εἰς δέ τήν νότον Ἀμερικήν εἶχε προσηγγίσει αὐτός ὁ Κολόμβος τῇ 1 Αὐγούστου 1498. Κατά δέ μάλιστα ἔτη (20 Μαΐου 1499) ὁ γόμος τοῦ Κολόμβου Ἀμέρικος Βεσπούκιος προσηγγίσεν εἰς ἐν ἀκρωτήριον τής ἀμερικανικής Ἠπείρου εἰς τόν νότον κόμον ἔθεσε τό ὄνομα τοῦ πλεκτοῦ γόμου διά λόγους μή εἰδικωτέρους.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Πορτογαλία μετά νέας ζέσεως ἀνέλαβε τούς εἰς μακρυνάς θαλάσσας πλοῦς καί ὁ Βαρθολομαῖος Ντιάζ ἐφθασε μέχρι τής νοτίου Ἀφρικής ἀνά ἐξήκοντα νά κάμψῃ τόν ἄκρον Ἀγαθόν. Ἐν τῷ μεταξύ, ἀναλαμβάνοντας τήν Ἀμερικής, νέος θαλασσοπόρος ὁ Βάσκο νά Γκάμα συνετέλεσε τό ἔργον τοῦ Νεοῦ Ἀτλαντ πρό τοῦ Ἀκρωτηρίου, τό ὁποῖον ἐν ἀρχῇ μεν ὀνομασθέν κεφαλλάδικη, εἶτα δέ ἀκρωτήριον τής Καλής Ἐλπίδος. Ἐκεῖθεν μετά πολλῶν ἐνοπλίων ἐφθασεν εἰς τήν Καλικούτ.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ Ἰσπανοί θαλασσοπόροι καί πολεμικοί ἐφθασαν εἰς τό νῦν Μεξικόν, ὅπου εἶχον πόλιν, Μεξίκη καλουμένην, οἰκουμένην ὑπό ἐξήκοντα χιλιάδων ἀνθρώπων (Ἀζτεκ) καί ἱκανοῦ προγμένου ἐν τῷ πολιτισμῷ. Ὁ Φερδινάνδος Κορτές μετ' ὀλίγων ἑκατοντάδων ἀνδρῶν ἐπεχείρησε νά ὑποτάξῃ τό Κράτος ἐχον πλήθυσιν ἑκατομμυρίων καί σφαιρόν καί ἐπίκα, ἀλλ' ἡ ὑπεροχή τών εὐρωπαϊκών ὅπλων, τών πυροβόλων ὅλως ἄπαθρα ἐγγυρόνετα ἐπί τό ἤθικόν τών ἀγγρίων, οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι ὑπερτέρας φύσεως ὄντα ἤθλον νά κατεύθυν τήν χώραν αὐτών. Τοῦτο δέ συνετέλεσε πολύ εἰς τήν ταχείαν κατάκτησιν τής χώρας, ὡς τοῦτο ἐνέκεν καί μετ' ὀλίγον τόν Πιζάρρο ἐν Περοῦ.

Οἱ Ἐξερευνοί, Ἰσπανοί καί Πορτογάλοι, μετά μακρόχρονα ἐπαναλαμβάνεις προσηγγίσεις πρός τούς ἀγρίους, ἐξανακαλύπτουν αὐτούς εἰς ἔρια ἀνάλογα τών ἀγγλικών ἀνάμεσα (μεταλλεία, δάσης), τά ὁποῖα ἐπέφερον ὑφόρον μεγάλην εἰς τούς κατόικους καί ἀπέλεσε πρός τούς Εὐρωπαίους καί κατεγγρίν αὐτόν ἄθρων εἰς τά ἀπόκοτα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ μέρη. Ὅσον διατρόβεται μέχρι σήμερον ἐπί ὀλίγας ἡ ἔλαχιστα ἐπιμειγνύομενοι μετ' Εὐρωπαίων. Βλέποντες δέ οἱ Ἰσπανοί καί Πορτογάλοι ὅτι ὁ λαός οὗτος ἐν τῇ φυσικῇ του ἀθωότητι δέν ἤθελον νά χρησιμοποιήσῃ ἐπαρκῶς εἰς τά ἔργα ταῦτα, προτίθεγτον εἰς ἄλλην διαρρόφτρα. Γνωσιοκτονίας ἤθν καί πολλούς λαούς Ἀμερικανικούς ἀπεφασίσαν νά μετακομιστοῦν εἰς τήν Ἀφρικήν τής Ἀφρικής λαμβάνοντες αὐτούς ἀντί ἐλεγτοῦς ἀξίας ἀνικειμένων ἀπό τών φιλόρρων. Ὅτου δέ ἐκατομμύριον μαύρων κατέκλυσεν ἱκανοί χώρας τής Ἀμερικής ἐπί μακρά πρό 60 ἐτών ἤρξ μεγάλων ἐμφύλιον ἐν τοῖς Β. τής Ἀμερικής Πολιτείας ἐχτιοσεστήρτων οἱ Μαύροι, ἐν οἷς τοῦ Νοτίας μάλις ἐπί τών ἡμερῶν ἡμῶν ἐρέβετο. Βαθμιαία τις χειραφέτησις.

Δύο ἀπομάνοιαι κατοιγγής καί ἄλλοιν συμβόλαιοκτόνοι ἐργαζόμενοι, οἱ Πιζάρρο καί Ἀλμαγρόρ μετέβησαν εἰς τάς Ν. χώρας τής Ἀμερικής, ὅπου ἤτο τό Κράτος τών Ἴνκα. Ἀνακτεῖς κατοιγγόνοι τοῦ ἐπί Κράτος τών Ἴνκα, ἀνακτεῖς κατοιγγόνοι τοῦ ἐπί ἑστίνου ἀπό τοῦ Ἥλιου. Ὅσον ἔρθεσαν ἐκεῖ, ἐξαπάτησαν ὁ Χουασκάρ Ἴνκα, ἀλλ' ἔξεν ἀνακαλυφθεῖν τοῦ ἐνα σύμπνοι τοῦ ὀνόματι Ἀταχουαλπα. Οἱ Πιζάρρο καί Ἀλμαγρόρ ἐπαρεξεβήσαν τόν μετά τούτου ἔρκον καί κατεσφάγησαν νά γίνωσι κύριοι τής χώρας τοῦ μετά πολλάς μάχας ἐκαν τόν πολυμαθήσαν πρόκοτε τής χώρας καί μετά μεγάλης βαρβαρότητος ἐφόνευσαν τόν Ἀτουαλπα. Κίτα ὁμοιοῦ ἔξαν γαγγρεν ἐρώδες μεταξύ τών ἐδίων κατακτητών καί ἐγγγκαστίν ἡ Ἀλμάγκρο νά συμμαχήσῃ πρός Νότον, ὅπου κατέλαβε τήν Ἀργεντινήν καί τήν Χιλήν, ἐν ὦ τά ἀνατολικά μέρη κατώκησαν οἱ Πορτογάλοι.

Ἡ Βόρειος Ἀμερική κατελήφθη μικρόν κατά μικρόν ὑπό τών Ἄγγλων, οἱ ὁποῖοι μόλις ἐπί τής βασιλείας Ἐλισάβετ, κατά τό δεύτερον ἥμισυ τοῦ XVI αἰώνος καί μετά τήν ἀναστυν τοῦ Φιλίππου Β' νίκην τής μεγάλης Ἀρμάδας ἐπεμελήθησαν τών παλαιοτέρων ἐπιχειρήσεων, ὅτε ἐπί τής Ἐλισάβετ εἰσκομίσθησε Ρόλεκιν κατέλαβε χώραν ἐν τῇ Β. Ἀμερικῇ, ἤτις πρός τιμήν τής ἀειπαρθένου βασιλίσσης ὠνομάσθη Βιρζινία. Ἔκτοτε ἤρξαντο μετοικεσίαι ἀπό τής Ἀγγλίας καί τών ἄλλων βορείων χωρῶν, Σουηδίας, Ὀλανδίας κλπ. καί ἐτίθεντο αἱ βάσεις μιᾶς συμπολιτείας ἐμοπολικής, ἡ ὁρθῶς τών πολιτειών τής ὁποίας μέχρι τοῦ μεγάλου ἐπί ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος ἀνῆλθον εἰς 13. Αἱ Πολιτεῖαι αὗαι ἐξερρόνετο ἀπό τής μεγαρπολίτιας μετά μικρᾶς καί περιφερομένης αὐτονομίας ὑπόβλαλόμενα εἰς ὁρίους, ἀνάλ ἡ βαρύτερος ἤτο ἡ τοῦ γαγγοπόρου. Κατά τόν ὁρίον τούτον ἀμφισβητήσεων αἱ Πολιτεῖαι μή ἀνεχόμενα νά ὑπῷξῃ τό Ἀγγλικόν Παρλαμέντο φόρους ἄνευ τής συναινέσεως τών. Λόγ' ἄ ἀποφασιστικά Πολιτεία τής Ἀγγλίας ἀπέκαν τόν ἀξιωμάτων τούτων ἔθνικον ἀφορμῇ νά ἐκφυγῇ ἐπανάστασις, ἡς μετέσχε καί ἡ Γαλλία, ἔνεκα τοῦ ὑπέρ ἐλευθερίας ἐνθουσιασμοῦ, εἰς ἐν συνεπλάκε καί ἡ εἰς Ἑλλάν καί Βαυάρον ἀπόκαλῇ τοῦ Φρεγγκλίνου. Μετά ἀγῶνας πολυετεῖς ἠγκγκάσθῃ ἐπί τέλους ἡ Ἀγγλία νά ἀναγνωρίσῃ τήν ἀνεξαρτησίαν τών 13 Πολιτειών, αἵτινες ἵδρυον Κράτος στρεζιόμενον ἐπί τής ἀρχής, ἐν ἐκφράζει τών ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Μεταξύ τών μεγάλων θαλασσοπόρων ἀνήκει καί ὁ Πορτογάλος Μαγγελάνος (1519-1522), δστις ἐγκαλύπτεται τήν ἐδόν τοῦ Ἰσπανοῦ Νεαζ (1516) καί διελθών τό στενόν τής Γής τοῦ Πορρε μετά πάντα πλοῖον εἰσέρχεται εἰς τόν Μέγαν Ὠκεανόν, τόν ὁποῖον ὀνόμασεν Εἰρηνικόν, ἄνευ ἐπεῖ τρόπε μέγας καί εἶκοσιν ἡμέρας ναυτιλλόμενος δέν συνήντησε ὁρμισμόν καί ἐφθασεν εἰς τάς Φιλιππινικάς νήσους, ὅπου ἐφονεύθη ἐν συμπλοκῇ πρός τούς Ἰθαγενεῖς. Ὅστω ἐξετάσθῃ ὁ πρώτος περίπλους τής γής. Τό σχέδιόν τοῦ Μαγγελάνου ἐξηκολούθησεν ὁ πλόους τοῦ Del Canno ὅστις κυρίως τό ἀκρωτήριον τής Καλής Ἐλπίδος ἐφθασεν εἰς τήν Ἐδρόπην. Κατά τήν ἀναχώρησιν τοῦ ἐκ Μαγγελάνου εἰς πέντε πλοῖα μετά 230 ἀνδρῶν, ἐπανῆλθε δέ ὁ Del Canno μεθ' ἑνός πλοίου καί ὀλίγων ἀνδρῶν.

Ἐν τῷ (4ῳ χάρτῃ σημειοῦνται ὁδοιπορεί καί τα σχέδια τών νεωτέρων θαλασσοπόρων Κούκ, Κερτέ, Νορδενσκιόλδ καί λοιπών. Ἐν δέ τοῖς ἀκρωτήρια χάρτας ὑμφαίνονται τά κυριώτερα σημεία εἰς ἃ πρωτεγγίσεις μέχρι ἐσχάτων οἱ τε παλαιότεροι καί νεωτεροι ἐξερευνηταί τών Πόλων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

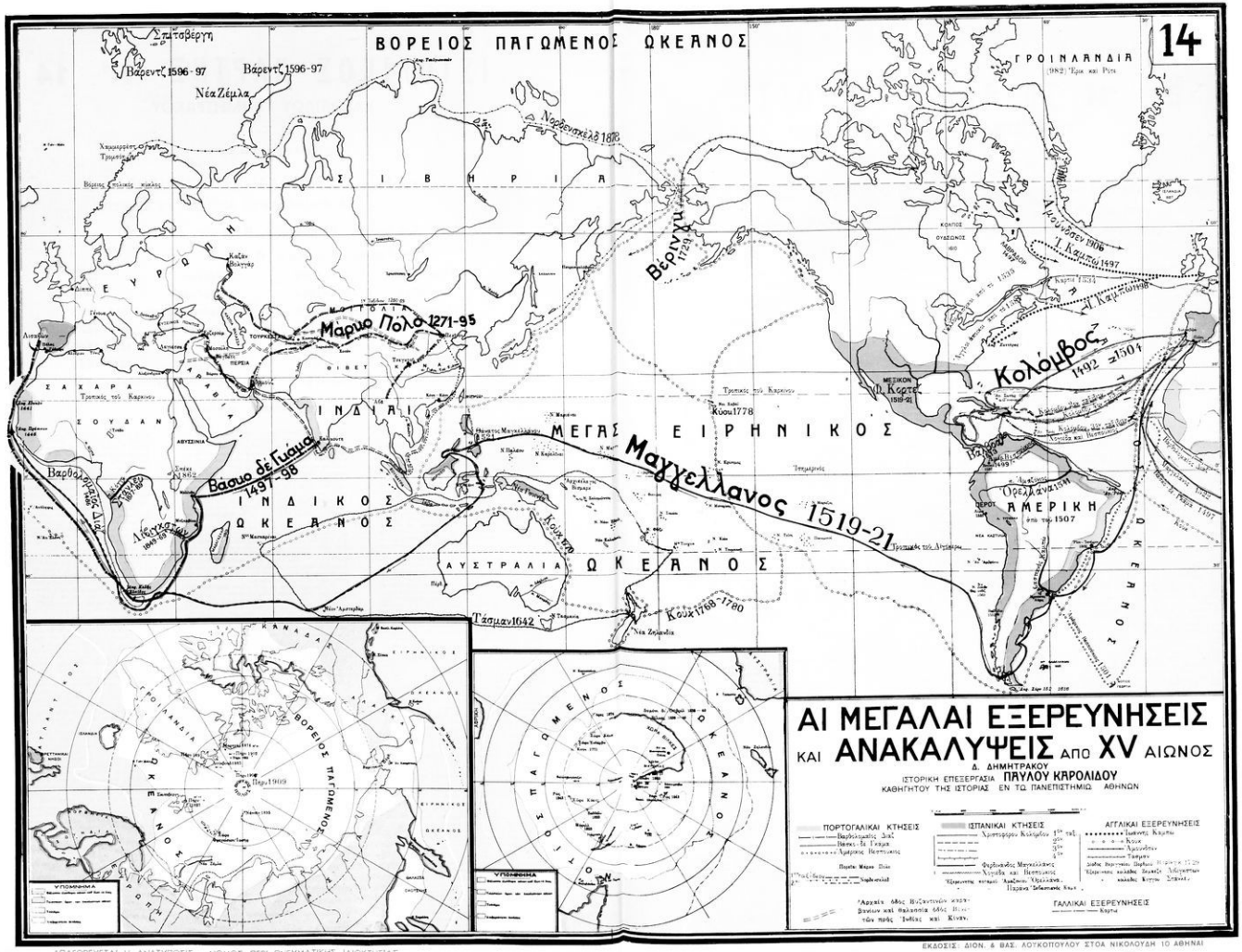

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΑΠΟ XV ΑΙΩΝΟΣ

Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ
Βαρθολομαίος Διάς
Πεδρο Δε Γκουβα
Αμέρικος Βεσπουκιος
Πεδρο Μαρκο Πόλο

ΙΣΠΑΝΙΚΑΙ ΚΤΗΣΕΙΣ
Χριστοφορος Κολόμβος 1η-4η ταξ.
Φερδινανδος Μαγγελλανος
Νγκοβα και Βεσπουκιος
Ερνανντες Κορτες
Πεδρο Δε Σαβεδρα κλπ.

ΑΓΓΛΙΚΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ
Ιωάννης Καμπωτ
Νοκς
Χιδσον
Γκαρρυ
Διάφοι Βορειοι: Φροβισηρ, Ντεϊβις, Χίδσον κλπ. Βορειοι κολόβοι: Βαφιν, Λάμπερτον κλπ. Κοκ, Σπιλμαν.

ΓΑΛΛΙΚΑΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ
Καρτιέ

Αρχαιοι Λαοι: Βυζαντινοι κλπ. Φοινικες και Φενικοπολις Λαοι: Ινδοι πρώιμοι Ινδοίς και Κινες.

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΔΙΟΝ. & ΘΑΣ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ 10 ΑΘΗΝΑΙ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Νº 15

ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ - ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1ος Χάρτης Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1821

2ος Χάρτης ΠΑΡΑΚΜΗ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

3ος Χάρτης ΑΙ ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1832 - 1864 - 1881 - 1913 - 1922 - 1946

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ὑπὸ Π. ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ 15

Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν Περίοδον τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Ὁ ὑπὲρ ἐλευθερίας μέγας ἑλληνικὸς ἀγὼν ἤρξατο ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαρτίου 1821, ἀφοῦ κατὰ τὰς πρωϊνὰς ἡμέρας τοῦ Φεβρουαρίου ὁ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας ἀρχηγὸς Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης μετὰ πολλῶν μυστῶν τῆς Ἑταιρείας διέβη τὸν Προύθον. (22 Φεβρουαρίου) εἰσήλασεν εἰς τὴν Μολδαυΐαν καὶ ἐπεφανεῖς ἐκάλεσε τὸ Ἔθνος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα. Τὸν πρόκριτον Ἀνώνυμον εἶχον προαγγεῖλει ἀπὸ Ρωσίας ἐπιστολαὶ ἐγκύκλιοι πρὸς τὰς κατὰ τὴν Εὐρωπίας τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ θερμότατοι ἐπιλογέσεις. Ἀλ' ὅν ὁ Ὑψηλάντης περιστόνου τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τρόπον ἐξαιρετικὸν τὰ βαθύτατα αἰσθήματα τῶν. Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρόνης εἰρικοῦμενος τότε ἐν Ἀκκίνῳ καὶ ἀκούνας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἀ. Ὑψηλάντου ἀποδίδει ἐνθουσιασμὸν, ὅστε ἐπὶ τὴν ἔνωσιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου ἔχει κεχαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ χρυσοῦς γράμμασι καὶ δεν περιχαρμένον καὶ ἐνοῦσα τῆς ἐπιστολῆς εἶναι ὁ Ἕλληνας ὁ ὑδρανὸς καὶ ἡ τῇ καλεῖ ἤμᾶς εἰς ἀγῶνα.

Ἀλλὰ ἡ ἐν ταῖς Βλαχικαῖς Ἡγεμονίαις κηρυχθεῖσα ὑπ' ἀδόξου Ἑλλήνων πολεμικὴν Ἐπανάστασις καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ἐκεῖ παρουσιάσθη Ἑλληνικοῦ πλεῖστοφοῦ εὐρόσα ἠχῶ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν τῇ συνεπείᾳ καὶ τὸ πεσθήμασι τῶν Ὀλυγενῶν, παρ' ἀξ μάλιστα ἐξήγειρε καὶ ἀντιφάσεις μετὰ μέτρου ἐναντίων τῶν Ἑλλήνων, ἀνακηρυχθείσα δὲ ἐπὶ τοῦ Τσάρου Ἀλεξάνδρου διατάξεσιν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀρχῶν τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας καὶ ἐγκαταλειφθεῖσα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Τούρκων, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Ρωσία ἐπέτρεψε τὴν εἰς τὰς Ἡγεμονίας εἰσβολὴν, ἐν ᾧ τόλμαν τὰ κοίλοις ἀπόστολοι ἀλλ' ἐν τῇ Συνθήκῃ τοῦ Ἰασίου (1792) ἀπορρίπτουν ἀκκιοῦμενον ἀκόμη ἀπόστῆς ἀφεῖμι μετὰ τὴν ἐν Δρεπανόνοις (7 Ἰουνίου) ἡτταν τῶν Ἑλληνικῶν, κατελείπουσα ὁποῖον ἀκόμη κυριαρχεῖ ἐπιστολὴ μεγαλοφυοῦς ἡγεμόνος τοῦ Γεωργίου Ὀλυμπίου, καὶ τοῦ Φαναριώτου ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σέκκου καὶ τὸν ἐν Σκουλένοις (17 Ἰουνίου) ἡρωϊκὸν τῶν θεμελίων τῶν Ἡμέρων Ρωμαίων πολεμικῶν ἀλγίστων ἀνανεῶν πολλῶν.

Ἡ ἐπανάστασις αὕτη εἶχε τοῦτο τὸ ἐπὶ τῶν δεσπόζων μέτα ἔρεσκε ἐκὶ τὸν ἀγῶνα, ὅτι ἀπέρριπτε τὴν τυραννίαν τῶν Τούρκων ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν χωρὶς καὶ ἐστρέφεν αὐτὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνικοὺς, ἐπὶ ἀπτάλεκτον καὶ σπαρτικοὶ ἀνωφεῖς ἐκ φόβου ἐπικαιρόνας Ρωσσίας εἰσβολῆς εἰς τὸν Δούναβιν. Ἔπειτα, ἐκεῖ ἐνεῖχε ἐπιστρεπτικὴ ἐπιβάλλεν ἔρις μεταξὺ Ρωσίας καὶ Τουρκίας, ἔτι μετὰ πολλὰς φάσεις ἔκρξεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν Ρωσο-Τουρκικὴν (1828—29), ἡ ὁποία ἐπεσφράγισε τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγῶνος.

Ἀλλ' ἡ ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις ἀποτυχοῦσα ἐπανάστασις παρήγαγε ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐνῶ ἄλλος ἀγὼν ἐ πλεῖστοφόδ ἐ ὁν ἔλκεῖ μεγαλοφυοῦς εἰς τὴν Φυλ. Ἑταιρεῖαν ἔβλεπεν ἐν τῇ ἀλλαγῇ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου τὴν ἀρχὴν Ρωσο-τουρκικοῦ πολέμου καὶ μὴ ὑπαρχόντων τότε τῶν νῦν μέσων τῆς ταχείας συγκοινωνίας καὶ μεταβάσεως εἰδήσεων, ἐπὶ ἡμέρας καὶ ἑβδομάδας, ἔπειτα ὁ ἀγὼν ἐν Ἑλλάδι ἡ πεπιθήσεις ἐπὶ ἐν τοῖς Ἡγεμονικοῖς ἀκεχρόνος ὁ ὑπὸ ἀπελευθερίας ἀγῶν.

Ὁ ἐν τῇ κυρίᾳ Ἑλλάδι ἀγὼν ἤρξατο ἀπὸ διαφόρων μερῶν ἀνεῦθεν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου. Πρῶτον ἤρξατο ἀπὸ τῆς Ἠπείρου καὶ τῶν διαφόρων διαμερισμάτων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἀλλὰ κυρίως ἐν Πελοποννήσῳ, ὅτε οἱ Μανιάται (22 Μαρτίου) ὑπὸ τὸν Πετροβέϊ Μαυρομιχάλεν κατέλαβον τὰς Καλάμας καὶ ἐκηρύξαν τὴν ἐλευθερίαν. Τὴν ἑπομένην ἡμ. 23 Μαρτίου, ὁ ἐπίσκοπος Πελοποννήσου Πατρῶν Γερμανὸς μετὰ πολλῶν ἐπιφαν-χρυσῶν εἰσήλασεν εἰς τὴν Πάτρας καὶ ἐν τῇ Πλατείᾳ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ἀστρέψας τὴν σταυρὸν ὑψ' ἑαυτοῦ κοὶ ἐπὶ κατηλοῦς εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. Καὶ ἐπιφορτισθεὶς μὲν οἱ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀρξάμενος τὴν πολιορκίας τῆς πόλεως Πατρῶν ἀγωνιστεῖ καὶ ἐνκατεπόφρ ἡ πόλις εἰς τοὺς Τούρκους, ἀλλ' ἐπίσκοπος Γερμανὸς σπεύσας μετὰ τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὴν ἐν Καλαβρύτοις μονὴν τῆς Λαύρας ἀκμάζων ἐκεῖ ἐκεῖ νικᾶν τὴν ἐφορίαν τοῦ Ἐξαγγελισμοῦ (25 Μαρτίου 1821) ἐν πάσῃ λαμπρότητι τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθέρας ὑζῶν τὴν Ἱερὰν Σημαίαν τῆς μονῆς ταύτης.

Ἡ ἐπανάστασις ταχέως διεδίδη εἰς ὅλην τὴν Πελοπόννησον καὶ ὁλοκληρὸν ἐν ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ ἐκόμιζε κατάστῆ ἀφεῖς τὸν ὑπαίθρον χῶρας, ἀπότε τὰ πρῶτα εἰσεδίδοντο εἰς Πελοπόννησον Τουρκικὰ σπίρτ διεκόμισαν τοὺς ἐπαναστάτας. Ἀλλὰ τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη ἡ μεγαλοφυὶς ἐπεκτείνει ὅστε θὰ ἐν ἐνεργείαν αὐτοῦ καὶ συγκεντρωθῇ ἡ ἐπανάστασις ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Πελοποννήσου καὶ μετὰ τὴν μάχην τοῦ Βελκεστίου (13 Μαΐου) καὶ τὴν Βασιλικῶν (25—26 Ἀπριλίου) ὅπου ἐν τῇ ἡτοῖσαν τὸν ἐπιθαρρύνθη Δυνδρωνίτου, Πανουργιᾶ καὶ Γιωρκὴ ἐλληνοῦσης πάσης ἀπὸ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος βυθίσεις ἐκφυσεῖσθ ἡ Τρίπολις (23 Σεπτεμβρίου 1821) καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τῆς ἐλεύθερας ταύτης ἀφρανοῦς εἰς κράτος ἐπανεστάσεως.

Τὸ ἑπόμενον ἔτος (1822) ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐνέτρεψε ἐκ μέρους τῆς Πύλης πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἐξ τῆς ἀποστολὴ ἰσχυροῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν Μαχμοὺτ Πασᾶν τῆς Ἀράμας, ὅτε ἐπιχειρήσεν Δράμαλγκ, ὅστις προχώρησε νικηφόρος μέχρι τῆς Ἀργολίδος διελίσας καὶ τὴν ἀφλαμένην πολιορκίαν τῆς Ἀκροκόρινθος Ἀθηνῶν, Ἀλλ' ἐκείθεν τῆς ἀπὸ Ἀργολίδος διὰ τῶν Ἀγίων (Ἀγχιαλοκαμπτοῦ) εἰς Ἀρκαδίαν μεταβάσεως καὶ ἐνανεοῦθ τὰ ὑπεχρεῶν πρὸς τὰ ὁπίσω, ὅτε ἡ μεταλοιῶ τοῦ Θ. Κολοκοτρόνη ἐπέφερε μεγάλην ἐβρόμε εἰς τὸν ὑπερμαχόνα κτρ τὴν διὰ τὴν κατεχόμενος τὸν πεσόν καὶ ἐξέδω Δερβενακίων καὶ Ἀγ. Σωστρε (26 Ἰουλίου 1822). Ὁ Δράμαλ ἐπέστρεψε κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὰ κράτος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπόκριψε λύπης, τὰ δὲ λείψανα τοῦ στρατοῦ του πολιορκῆς ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν κατοικόκωνων αὐτὰ κατὰ μέρος τὸ Κορινθιακὸν κόλπον Ἑλλήνων εἰς ἐλεεινὴ συντρόφωσιν πεσόντων εἰς Ἀκρόκορινθ.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος (1822) ἐν ἄλλῳ σημείῳ τῆς Ἑλλάδος ἐπεκρατοῦνε ἕτερος κινδυνος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ἀγωγὴ τοῦ Πέτρ τὸ Ἠπείρου, ὅπου ἐρρυκεῖτηκε τὸ πλεῖστον τῶν Ἑφεσινῶν ἐθνικοῦν, ἐπιτυγὼν δὲ ἐν τοιαύτῃ ἐπιτυχεῖ Νόμων, ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπεχρεοῦσε τὴν Πόλιν ἐναντίον τοῦ Τουρκικοῦ σουλτάν. Ἐρρυσίθη ἐν ἀ' ἔτος ἐκτοῦθε ὁ Ἠλιόκος Μαζλοκόνα, καὶ ἐλεύε εἰς Ἠπείρου καὶ ἐλεῶν μερῶν φιλόλογος. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀτυχοῦς ταύτης μάχης εἶναι ἡ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ὀμὲρ Βρυόνη πρωτοῦ πολιορκία τοῦ Μεσολογγίου (Ἀπρίλιος 1822), ἡ ἐπιστρεφόμενος θὰ ἐπιφόνευε νὰ προσδεχθῇ καὶ ὁ Πελοποννήσου ἐν τῷ Δ. τμήματι αὐτῆς.

Τὸ ἕνα τοῦτο ἐν τούτοις εἶχε πρὸς τοὺς μεγάλους καὶ κλαυπρὸς κατορθώματα καὶ ἀνυμέναια τῶν ἔθνη. Ἐν Μακεδονίᾳ ἐφορμήσαν ἑλληνικοὶ ἐλληνικοὶ πληθυσμοὶ ἐν ἀ ὁ Ἀλεξάνδρ πελάτες ἀπόπειρα ἐπανεστάσεως ἐν Χίῳ ἐπέρχονε ἐπὶ πανεπὶ κατασταρρῶν (Ἀπρίλιος 1822) τὴς μέρρι τόνε εἰσμρεύσης σρόβρ καὶ ὑπὸ ἐκατοντανικρίλιον καὶ πλέον κατοίκων ὁλοκμένος Χίου. Τὰ ἀτυχήματα τοῦτα, ἐξαιτίας συλλαμβανόμενα, ἐξαρτεῖται διὰ τὸν τοῦ Ἀ. Κεσὴρ κατοχθωκόνων, τοῦ ὁποίου ὁ ὁρκίων κατεπόνησε χιλιάδας Τούρκων (6—7 Ἰουνίου 1822).

Τὸ τρίτον ἔτος (1823) ἐπεχείρησαν οἱ Τοῦρκοι νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὴν Ἠπείρον καὶ ἀνατολικὴν Ἑλλάδα. Ἐν τῇ Ἀ. Ἑλλάδι μετὰ τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον τοῦ Μάρκου Μπότσαρη, (11 Αὐγ. 1823) παρὰ τὸ Κεφαλόβρυσον, προχωρήσαν πρὸς τὰ κάτω, ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησις τοῦ Ἀλ. Ἰσμαὴλ, τὴν ὁποίαν ἐπεχείρησαν ἀπέτυχε καὶ ἡ Δ. Ἑλλὰς ἐσώθη, ὅτου καὶ ἡ Ἀνατολικὴ διὰ τὴς ἐν τοῖς ὁρόμοις τῆς Ἀμπλιανῆς νικηφόρου ἀμύνης τῶν Ἑλλήνων.

Τὸ ἑπόμενον ἔτος (1824) οἱ Τοῦρκοι οὐδὲν σχεδὸν ἐπεχείρησαν. Ἀλλ' ὁ Σουλτάνος μ' ἐχων πάλιν πεποίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δυνάμεις ἐξέγνωσε βοήθειαν παρὰ τοῦ ὑποτελοῦς αὐτοῦ σατράπου τῆς Αἰγύπτου Μεχμέτ-Ἀλῆ, ὅστις καὶ ἐλθὼν μετὰ τοῦ ἰσχυροῦ αὐτοῦ στόλου τὴν ἀγόνιος, ἀφοῦ ἀπεβίβασε τὴν Κάσον καὶ μέγα μέρος τῆς Κρήτης κατέλαβον οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ἐκεῖθεν ἐλθόντες ἐκ νέου ἐπὶ τὴν ἠπείρον καὶ τὴν νῆσον καὶ θυτικὰ παρῶνα τῆς Πελοποννήσου, ἀφοῦ ἀπεβίβασε τὴν Κορωνὴν καὶ Μεθώνην, τὰς ὁποίας δὲν εἶχον κατορθώσει νὰ καταλάβωσιν οἱ ἐπαναστάται, προχωρήσαν εἰς ἀντικὰ παρῶνα καὶ κατεστρέψαν τὴν Ἀκρόπολιν τῆς πόλεως ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκρύβοντο ἐκεῖ τὴν Ὑδρᾶ Πασᾶν προλήφαντες τὰ ἐνδον τῆς Πελοποννήσου καὶ μετὰ τὴν ἔρκωσιν, ἀλλ' ἀπωλέσαν τὸν Μανιάτ (20 Μαΐου 1825) ὑπὸ ἡρωϊκοῦ ἀγωνίσμενος ἐπόνου ὁ Γρηγόριος ὁ Παπαφλέσσας, πρόλαβον εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀρκαδίας.

Κατὰ τὰς ἀκριβεῖς ταύτας ἡμέρας ἐπεκτείνθη ἡ ἐν Ἑλλάδι τοῦ Ἀλεξ. Ὑψηλάντου Φιλικοκρατία ἐπὶ ἐκεῖνον ἐξόδου τοῦ παρελθόντος ἔτους εἶχεν ἀγκαλεσθῆ ἐν τῇ μονῇ Πρωφήτου Ἠλιοῦ τῆς Ὕδρας. Ἀλλ' ἡ ἐπανάστασις Κυβερνήσεις κατεκρίθησαν ἐκμεγαλὴν ἐχμίας, ἐκ τῆς ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς ἐθνικοῦ ἀμφοτερῶν εἰς φόβον. Ὁ Θ. Κολοκοτρόνης ἐπαρέξε ὅτι ἐπὶ ἀνθρωπίνως δυνατὸν ἀλλὰ ἀν ἔχε δυνατὸν νὰ τελεσφορήσῃ ἡ ἄμυνα καὶ ἀνέβε, ὁλίγον ὁλόκληρος ἡ Πελοπόννησος ἐκτὸς ὀρεινῶν τινων θέσεων ἐν Μανῇ καὶ παρὰ τὸ Μέγα Σπήλαιον τῶν Καλαβρύτων, ὅπου ἡμένονε γενναῖοι οἱ μοναχοί, περιζῶντες ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Τούρκων. Ἡ ἐπανάστασις ἄμως δὲν ἐσβέσθη, διατηρηθεῖσα διὰ μικρῶν κορυφοπόνων. Ὅμοιο δὲ ἔθεῖν κατὰ τὸ ἔτος τὸν ἐξωκοπικὴν ἐπιβάσεων, ἀλ' ἐν μόνοις ἐλεγκτοῦ ἡ συστρέψι τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ ἐμφύλιος ἐπιμάχεια ἔτυχε ἀπόσεκόμενον τῶν πολλῶν εἰς τὰς γράμμ. τῆς ἐξωκοπικὴς ἀπελευθερίας περιστάσεων ἐκεῖ ἐπιτυχόν ἀνάμεσα. Ὅπου ἐξέμμενον τὸ πρῶτον ὁ ἀγὼν ἡ Εὐρώπη ἐν ἀγρεμμένῃ εἰς ἄλλο πρόπτωσιν, τοῦ τῶν ὁπαῖων τοῦ ἀρχῶν συστήματος τῶν συστρεπτικῶν, ἀν ἐκ τῶν Ἠπειρωτῶν ἐλεύθερον θεμέλιον κατὰ τὰς ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπιμαρτυρόσεις καὶ ἀλλ τὴς γραλλοῦς ἐπανεστάσεις εἰς ἀρχὰ πολιτικὴς μεταστάσεις πολιτικὴς θεωρίας. Αἱ μονοχρωμαὶ Κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης ἀπεφασίσαν πάσαν φιλελεύθερον κίνησιν καὶ κατεβάλλον ἀπνυνὸς πάσαν ἐπανάστασιν ὑπὸ θεσμοῦ ἐλεύθερον, ὡς ἀνασταστικὴν τὴς κοινωνικῆς καὶ ἠθικῆς τάξεως, καθ' ὃ ἐν τῷ χρόνῳ εἴξαμεν ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἐξέλεξε τὸν ἐν τῇ Ἱερᾷ Συμμαχίᾳ ἐκείνον τὸν ἀρχὴν τὴς ἐν τῷ Ἱερᾷ Συμμαχίᾳ ἐκείνον τὸν ἀρχὴν τὴς ἐν τῷ ἀστικῷ πολιτεύματι τῆς Ἑλλάδος

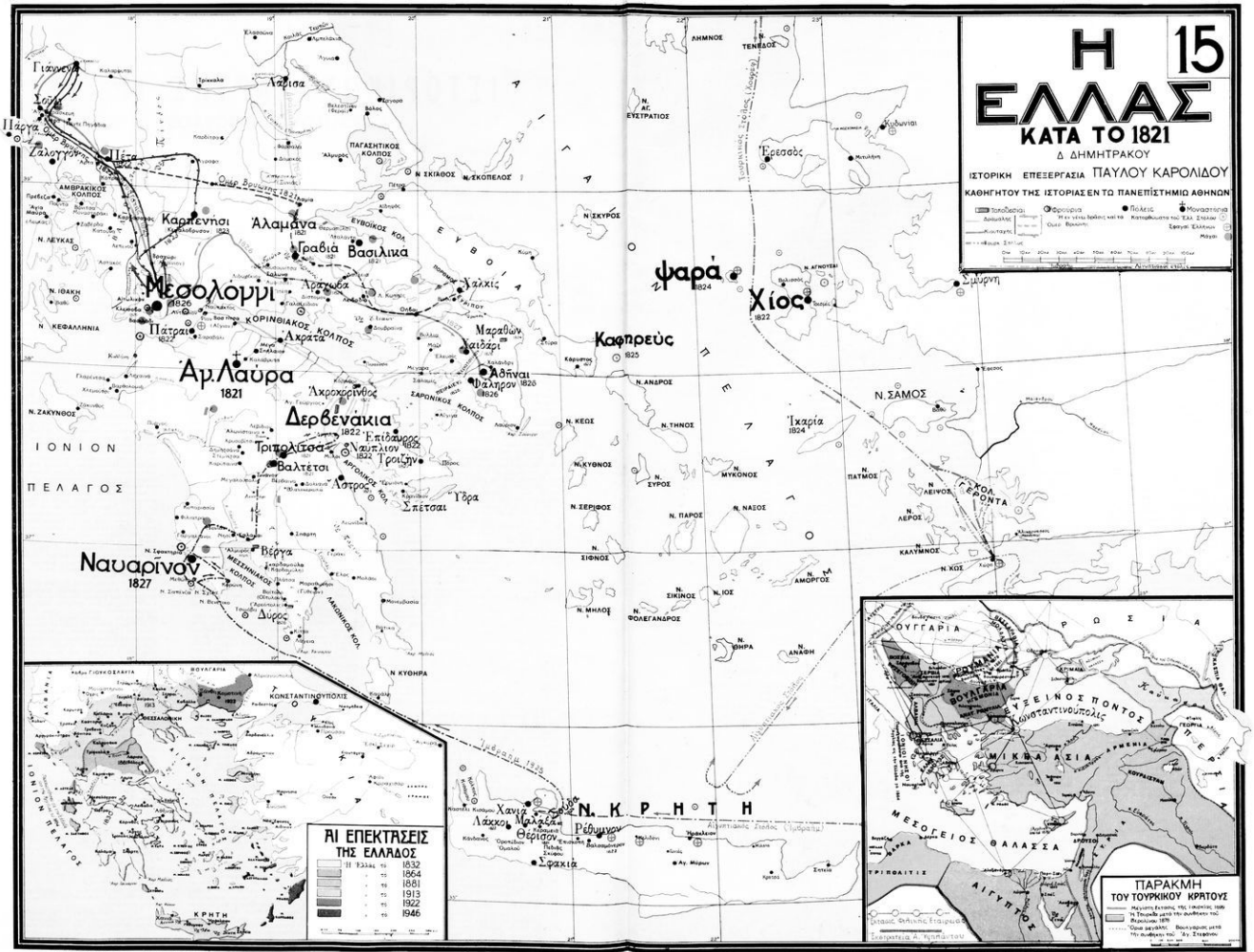

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ – ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΔΙΟΝ. & ΒΑΣ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΟΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ 10 ΑΘΗΝΑΙ

τὴν Νέον Ρωσίαν, ἀλλὰ πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους (1820) ἀπέθανεν ἀναβὰς κατελπὶν τὸν θρόνον εἰς τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, τὸν Νικόλαον.

Ὁ Νικόλαος ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1820 εὑρὼν ἀπέναντι ἐπικινδύνου στρατευτικῆς ἀνταρσίας, τὴν ὁποίαν κἀματοῦς καταβάλων, εἶτα δὲ συνανγεθεὶς μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ μόνης καὶ μετὰ τοῦ ἀποσταλμένου τοῦ Κάνινγ δουκὸς Βελλίγκτον εἰς Πετρούπολιν, χάριν συγχαρητηρίων πρὸς τὸν νέον Τσάρον, συνωμολόγησε τὸ μεταξὺ τῶν δύο Δυνάμων περίφημον πρωτόκολλον τῆς Πετρουπόλεως (6 Ἰουλίου 1826) ἀλίγον μετὰ τὴν ἔνδοξον πτῶσιν τοῦ Μεσολογγίου, ἥτις τοσαύτην ζωηρὰν καὶ ἐντύπωσιν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων εἶχε προξενήσει ἐν Εὐρώπῃ.

Διὰ τοῦ Προτοκόλλου τούτου συνεφώνουν αἱ δύο Δυνάμεις περὶ ἱδρύσεως κράτους Ἑλληνικοῦ ὑποτελοῦς τῷ Σουλτάνῳ ἀποκλείοντες ἐκ τῶν ἐπανεστατησασῶν ἐπαρχιῶν χωρὶς νὰ προσδιορισθῶσιν ἐπαρκῶς τὰ ὅρια καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ Κράτους τούτου. Τὸ Προτόκολλον δὲν προέβλεπε τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, ὑπετίθεντο δὲ ὅτι αὕτη ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ δυνάμεων ἐνεργούντων ὑπὸ δύο Δυνάμεων. Ἀλλὰ καὶ ἡ τοιαύτη ὁμόφωνος ἐνέργεια δὲν ἐπετεύχθη, ὅπως ἀπέτυχον ἐντελῶς καὶ αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ Κάνινγ ἐνέργειαι, αἱ διεξαχθεῖσαι ἐκεῖ ὑπὸ τῶν ὡς πρέσβεις σταλέντος ἐξαδέλφου του Σταρφορδ Κάνινγ.

Τότε δὲ αἱ δύο Δυνάμεις μετεχώρησαν καὶ τῆς Γαλλίας ἀπεφάσισαν ἐν τῷ Προτοκόλλῳ μεταβλητῇ εἰς συνθήκην μεταξὺ τῶν πέντε Δυνάμεων, ἀλλ' ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Πρωσσία δὲν ἤθελον νὰ μετάσχωσι τῆς νέας συνεννοήσεως. Ἐξ ἐκ τούτου συνωμολογήθη μεταξὺ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἡ Συνθήκη τῆς Λονδίνου τῆς (5 Ἀπριλίου 1827). Ἀλλ' ἡ συνθήκη αὕτη πλὴν καὶ τελείαν ἐκλήθησε τὰ ὅρια τοῦ Δημοκρατικοῦ Κράτους, κλεῖσε δὲ ἐπὶ τοῦ ὅλου πολιτείας, ἀλλὰ κυρίως ἐφρόντιζε περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως, καὶ ὑπεχρεώθησαν αἱ τρεῖς Δυνάμεις νὰ παρέχωσι ναυτικαὶ μοῖραι εἰς τὴν ἑλληνικὴ θάλασσα, συγχρόνως δὲ νὰ προκαλέσωσι διπλωματικὴν τὴν Πόρτα νὰ ἀποδέχῃ τὰ τῆς συνθήκης ἐν περιπτώσει δὲ ἀρνήσεως νὰ μὴ ἐπιτρέψωσιν εἰς τὰ αἰχμάλωτα πλοῖα τὰ κομβόντα σφαιρῶν, πολεμοφόδια καὶ τρόφιμα εἰς τὸν Τοῦρκον νὰ προεγγίσωσιν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου τούτου ἐστάλησαν τρεῖς στόλοι εἰς τὰ ἑλληνικὰ ὕδατα ὑπὸ τοὺς Ναυάρχους τὸν Ἄγγλον Κόδρινγτον, τὸν Γάλλον Δεριγνὶ καὶ τὸν Ρῶσσον Ἀδελφοὺς, τεθέντας ὑπὸ τὸν Κόδρινγτον. Μετὰ τῶν στόλων τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ τοῦ Τουρκοαυστριακοῦ στόλου ἐπλεῖτε ὅνε ἐγλεκτὴ συνάντησις καὶ ἐνεστῶν ἡ περίφημος ναυμαχία τοῦ Ναβαρίνου (20 Ὀκτωβρίου 1827), ἡ δὲ κατεστραμμένη ὁ Τουρκοαυστριακὸς στόλος.

Ἀλλ' ἡ λαμπρὰ αὕτη κατὰ θάλασσαν νίκη τῶν Δυνάμεων ἐπαπρεμάσθη τὴ φρόνημα τῶν Ἑλλήνων οὐδὲ κατὰ γῆν πρόκρινα τὴν λύσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ζητήματος, διότι ἡ Πόρτα ἐνίσχυε εἰς τὴν ἀρνησιν αὐτῆς, ἡ δὲ Ἀγγλία καὶ Γαλλία δὲν ἤθελον νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐγθοικὴν σταθὴν αὐτῶν (καὶ μάλιστα ἡ Ἀγγλία, διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον ἀποδοκιμάσει ὁ Κάνινγ καὶ εἶχον ἀνέβει εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπουργὸς φιλότουρκος, μετ' ὀλίγον δὲ τὴν Κύβερνησιν ἀνέλαβεν αὐτὸς ὁ Βελλίγκτον).

Ἀλλ' ἡ Πόρτα δὲ ἐπεκρίνε μὲν ἔξεστι νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων διὰ τὴν παροχὴν ἐλαφροτέρων ἐπιτελικτικῶν, ἐν Πελοποννήσῳ μόνον, μεταφρυθμίσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὴν Ρωσσίαν ἔστρεψε προκλητικὴν πολιτικὴν καὶ ἔθλασεν εἰς τὸν Τσάρον Νικόλαον ἀφορῶν νὰ κηρύξῃ πόλεμον κατ' αὐτῆς κατὰ τὰ τέλη Μαρτίου 1828.

Ὁ πόλεμος οὗτος ἐξακολούθησε μέχρι τοῦ Ἰβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μάστγ ἡ Ἀγγλία καὶ Γαλλία βιβλιοκατὰ εἰρηνεῖσαν νὰ μεταπεισωσι τὴν Πόλιν νὰ παράσχῃ εὐρύτερα παραχωρήσεις εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἵνα μὴ ἀφήσῃ τὸν ἐν τῇ Ρωσσίᾳ τὴν λύσιν τοῦ Ζητήματος. Ἀλλ' ἡ Πόλις ἐκίνησε πάντοτε εἰς τὰς συστάσεις τῶν Δυνάμεων τούτων, ἕως οὗ ὁ Ρωσσικὸς στρατὸς ὑπερβᾶς τὴν Αἶμον ὑπὸ τὸν στρατάρχην Ν. Δ ίβιτς κατέλαβε τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἀπ' προχωλκαὶ αὐτοῦ εἰρίκοιον ἐγγὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τότε δὲ τέλος ἐκλῃφθη ἡ Σουλτάνος καὶ διὰ τῆς μεσιτείας τῆς Πρωσσίας, ἡν ἐπεκαλέσατο, ἐζήτησε διαπραγματεύσεις καὶ τὸ Ρῶσσον στρατάρχου τὸ ἐπιλήθενς Ἠπεραμεῖον (Ζαμπλαὶν-σκί). Ἡ Τουρκία ἐγαγκάσθη νὰν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀπὶ ὁ Ρῶσσος στρατηγὸς Μπάσκεβιτς ὁ κλῃθεὶς Ἐρζιβὰν-σκὶ (πορθητὴς τοῦ Ἐρζιβὰν) κατέλαβε μέγα μέρος τῆς Ἀρμενίας καὶ ἠπειλεῖ νὰν ἐμβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὑπογράψῃ ἀγχοτάτους τὴν ὑπὸ τὴν Ρῶσσον συνεχεβεῖσαν συνθήκην τῆς Κωνσταντινουπόλεως (8 Ἰβρίου), ἡς τὸ 1ον ἄρθρον ἔλεγεν ὅτι ἡ Πόλις θὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐν Λονδίνῳ συνδιασκέψεως τῶν 3 Δυνάμεων ἀλλ' ἐνεῖς τὴν γραμμὴ τῆς διηκούσης ἀπὸ τοῦ Ἀμβρακικοῦ μέχρι τοῦ Θερμαικοῦ κόλπου. Τοῦτο ἔπραξε ἡ Ρωσσία, ἀδύνατοι αἱ Ἕλλαι Δυνάμεις δὲ ἤθελον νὰ ἐπιτρέψωσι εἰς αὐτὴν τὴν μονομερῆ λύσιν θέλουσαι νὰ συμμετάσχωσι καὶ αὗται τῆς τελικῆς λύσεως.

Μετὰ πολλὰς δὲ νέας διαγωνίας μεταξὺ τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ ἀφοῦ ἡ Ἀγγλία διὰ τοῦ Προτοκόλλου τοῦ Φεβρουαρίου 1830 ἐνέγραψεν, ἐνα περικοπὴ ἡ γραμμὴ Ἄρτης καὶ Βόλου, μενοῦσιν εἰς τὴν Τουρκίαν τὴν Ἀκαρνανίας καὶ τὴν Λαμίας ἀπέκανε τὴς μεταβολὴς τῆς ὑποτελείας εἰς κυριάρχου Κράτους ἄξιωμα, ἡ Ἑλλὰς ἐκηρύχθη ἐπὶ τινα χρόνον ἀνεξάρτητος Ἡγεμονία ὑπὸ κυριάρχον Ἡγεμόνα (prince souverain). Ἐξέλεξε δὲ ἡ συνδιάσκεψις αὐθημερὸν ὡς Ἡγεμόνα τὸν πρίγκηπα Λεοπόλδον τὸν Σαξονικὸν Κοβούργον, ἀλλ' οὗτος ἐν ἀρχῇ ἐδέξατο, εἶτα δὲ προτείνων ὅρους, τὴν προσαρτησιν τῆς Κρήτης καὶ τῆς Σάμου, αἴτινες ἔτυχον ἀπαλεῦθῆ ἀπὸ τὸ Πρωτόκολλον τοῦ 1830, καὶ μὴ γνωρίσων δεκτὸν τὸν ὅρον τοῦτον παρῃτήθη.

Δὶς ἔτι παρῆλθον μετὰ ταῦτα διπλωματικαὶ φορτιαὶ καὶ ἐσυστήσαν ἐν Ἑλλάδι παρεγὸν (κατὰ δὲ ὁ ὑπὸ τῆς Ἐθν. ἐν Ἑλλάδι Συνελεύσεως ἐκλεχθεὶς Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1827 ἀρκόμενος εἰς Ἑλλάδα Ἰωάννης Καποδίστριας, προκαλέσας ἐνεπολέμησιν ἐνδόξου θέτ ἐν Ναυμαχίᾳ τῇ 24 Ἰβρίου 1831), ἥτις Ἑλλὰς εἶχεν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν Στερεᾷ Ἑλλάδι κατασπὴ ἐλευθέρα, ἐλίγων τινῶν μόνον ὁχυρῶν θέσεων ἀπομενουσῶν εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων. Τέλος μετὰ δύο ἔτη (Μάϊος 1832) ἡ ἐν Λονδίνῳ συνδιάσκεψις ἐξέλεγεν Ἡγεμόνα τὴς Ἑλλάδος τὸν δευτερότοκον υἱὸν τοῦ βαβιλέως Βαυαρίας Λουδοβίκου Ὄθωνα Α' Ἀλὰ ὁ Λουδβίκος ὡς ἄρον τῆς ἀποδοχῆς τοῦ προσφερομένου στεμματος ἔθεσε τὴν εἰς Βασιλέων προσφορὰν τῆς κυριαρχίας Ἡγεμονίας καὶ προσωνομάσθη τὸ Ὄθωνος Βασιλέως καὶ τὴν εἰς τὸ νέον Κράτος τρυφὴ τῶν ἐν τοῦ Πρωτοκόλλου τοῦ Φεβρουαρίου 1830 ἀφαιρεθεισῶν χωρῶν Βόλου, Ἄρτης, Λαμίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἔλεκον ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων καὶ προσαρτηνν τῆς Κρήτης καὶ Σάμου.

Ἡ Ἑλλὰς ὅμως ὅπου τοῦ Λουδβίκου, πλὴν τοῦ σεβασμοῦ ἐνέπνεον ἐν ἀκοῇ ἐκείνη Σάμου ἔθεσε τὴν Ἡγεμονία, περὶ δὲ Κρήτης ἀπεκρίθη μὲν ἐν δόξῃ διοικητικῇ αὐτονομίᾳ, ἀλλ' ὅλον ἐγένετο καὶ ὁ Σουλτάνος παραχωρῆσε τὴν Κρήτην εἰς τὴν Πασὰν τῆς Αἰγύπτου). Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν καὶ εἰς τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος ἀνακοίνωσιν τῶν ἀπόφασεων τοῦ Λονδίνου καὶ τὴς ὑπὸ τῆς ἐν Πρωσσίᾳ Συνελεύσεως ἀνακηρύξεως τοῦ Ὄθωνος βασιλέως, ἐπτάλη τρωκλὴς Ἐπιτροπὴ ὑπὸ τοὺς Α. Μαυροκόρδ, Νόμον Μπαγκρῆν καὶ Δ. Πλαπουτᾶν, ἐκτεμπεσοῦσα τὰ τῆς ἡμέρας τῆς Ἑλλάδος, εἰς Μόν. χεν. ἐνα ἀνακοινώσεν τὴν ἀπόφασιν εἰν τὸν κεφὴν βασιλέα. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἔτυχεν ἐν τῷ Μονάχῳ μετὰ κεῖσεων πολλῶν μὲν μέρος θορῶν καὶ παντοῖων (τῆς παρὰμοιν ἑλληνικῆς ἐβδομάδος, ἑβδομάδος ἀρχινοῦ φιφιοβλέπτης εἰς ἐφοτῆς τῶν τιμῶν τῆς Ἑλλάδος.) Κατὰ Ἀβρὰν δὲ ὁ βασιλεὺς Ὄθων καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεχωρήσαν ἐκ Μονάχου, ὁ μὲν Ὄθων διὰ τῆς Ἰταλίας (Ρώμης καὶ Φλωρεντίας) ἡ δ' Ἐπιτροπὴ διὰ Τριγέστου συνοδευόμενοι καὶ ὑπὸ Βαυαρικοῦ στρατιοῦ, ἐνα χρησιμεύσῃ ὡς πυρὴν τοῦ συγκροτηθησομένου στατικοῦ Ἑλλ. στρατοῦ. Ἠκόθησαν δ' ἐν Κερκύρᾳ καὶ φθάσαντες εἰς Ἑλλάδα ἀπεβιβάσθησαν εἰς Ναυπλίον τῇ 26 Ἰανουαρίου 1833. Ἐπειδὴ δ' ὁ βασιλεὺς ἦτο ἀνήλικος, διωρίσθη τρωκλὴς Ἀντιβασιλεὺς ἐκ τῶν Βαυαρῶν Ἀρμενοπέρος, Μαυρομιχὰ καὶ Ἔντεκ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Ἐπεκοδεῖς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1832–1922.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς μεσοβασιλείας ἡ Ἀγγλία τοῦ Παλμερστὸν καὶ Ρῶσσα ἐνωλαυβάνοντο τὴν ἐπανεστατικὴν Κυβέρνησιν, ἀφοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ὑπογνωσῆς τῆς Ἑπτανήσου (1815) ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς (protectorat), ἀλλὰ προσεσαίων μεταβηβεῖσαν εἰς κυριαρχίαν δὲν ἐπαίσαστο ὁ λαὸς τῶν νήσων καὶ διακαρρήσεται κατὰ τῆς ξένης κυριαρχίας, ἰδίως δὲ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821 καὶ τὴν ἵδρυσιν τῆς ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ ἀπαιτῇ τὴν Ἕνωσιν, πολλὰς ὑποστὰς καταδιώξεις, πολλὰς ἀπτυχὲς καὶ ὡμὰς μετὰ ἔξοχοι καὶ ἀπαγχονισμῶν συνδεομένας, τὴς ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἀφοῦ καὶ ἐ Γλάδστον, ἐν τῷ κοινωνεῖ τῶν φιλελεύθερων ἐθνῶν νὰ ἐξέτασῃ τὰ πραγματα (1860–1861) ἀμπόσεων ὁν ἀναλλοίωτος πόθος τῶν κατοικῶν ἐν τῷ ἔθνος ἀπορρίπτει καὶ ὑποστῇ τὴν ὑποῖον τοῦτον ἐν ἀρχῇ μὲν σκόπιοὶ καὶ κρατοῦσα τὴν Κρήκων καὶ τοὺς Παξοῦς, εἶτα δὲ καὶ ἔλαβε τὴς νήσους καὶ ἐπαγρυπνεῖ ἀπαλεῖσα ἀπὸ τὸν Ὄθωνα ὁ Δ=ΔΕΛΑγὰ τὴν ἐπίτευξιν ὑπόγνοιαν ἀπωμῆς ἀπὸ πάσης ἀνωτέρω τὴς Τουρκίας ἀξιώσεως. Ἀλλ' ὁ Ὄθων ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ τοιοῦτον ὅρκος ἐνωσιν τῶν νήσων.

Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1843 ἡ Ἀγγλία ἐπτεωρῶσα τὴν συνάνεινν καὶ τὴν ἄλλον συνωστηρμένον τὴν Βενετοῖον συνθήκας, ἐπιμεινοῦσῃ δὲ καὶ τὴς Δανικὴς Δυναστείας, παρ' ἃ ἐξέλεξεν ἡ Ἀγγλία τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος Γεώργιον τὸν Α', ἀφοῦ θέσαν ἡ ἐνωσιν αὐτὸν ἀφ' ὅρον τῆς παραδόξης τῆς τῶν ἐνωσιν τῆς Ἐπτανήσου, ἀπεφασίσθη αὐτὴν ἐν ταῖς συνδιασκέψεσι τοῦ Λονδίνου τοῦ Ἔτους 1864 ἡ Ἕνωσις τῆς Ἑπτανήσου ἔτυχε, ἀφοῦ αὐτὴ ἡ ἐπτανησιακὴ Βουλὴ, ἡ νεωστὶ ἐπιτρέψε ἐλεγχεῖσα ἐκφυλὲ τὴν ἐνωσιν, ἔτυχε καὶ ἐπτάλεξη τὸ 1864 μεταβάσεις τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α' εἰς Κέρκυραν καὶ παραλαβόντος τὰς κλεῖδας τῶν φρουρίων ἀπὸ τὴς χειρὸς τοῦ Ἄγγλου ἀρμοστοῦ.

Δεύτερα αὔξησις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἔγένετο τὸ 1881 διὰ τὴς ἐκ τῶν ἐν τῷ Φεβ. τῶν ἐν τῷ πλὴν τὴς περιοχὴς τῆς Ἐλασσόνος, καὶ μετὰ τὴς περιοχὴς τῆς Ἄρτης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαπραγματεύσεων καὶ ἀποφάσεων τοῦ ἐν Βερολίνῳ συνεδρίου τοῦ 1878 καὶ τὴς συνδιασκέψεως τοῦ 1880 καὶ τὴς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνδιασκέψεως τοῦ 1881.

Τρίτη αὔξησις ἔγένετο τὸ 1908 διὰ τὴς ὑπὸ τὸν κρητικὸν κράτοῦνος τὴς Ἕνωσεως μετὰ τὴς Ἑλλάδος, ἡτις ἐνωσις ἔγένετο ἐν τῇ συνδιασκέψει τῶν Βουκουρεστίου (1913) ἔλαβε ἀτελεῖς κύρος.

Τέταρτη αὔξησις εἶναι ἡ τῆς Νοτίου Μακεδονίας γενομένη τὸ 1912 (κατὰ διὰ στρατιωτικῆς κατακλύσεως ὑπὸ τὴς Ἑλλάδος (βαλκανιοτουρικὸς πόλεμος 1912), ἀλλὰ καὶ διὰ τὴς συνθήκης τοῦ 1913, ὅτε προστρεφθέντων ὁλόκληρος ἡ Ἤπειρος (πλὴν τὴς Βορείου), ἡ Ν. Μακεδονία μετὰ τὴς Κεβάλλας καὶ μέρος τὴς Θράκης.

Πέμπτη αὔξησις εἶναι ἡ ἀπερκόλεσις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου κατακλύζει ἀπάσης τὴς Θράκης μέχρι τὴς περιοχῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴς συνθήκης τῆς Λωζάνης (1923) ὅτε ἀστρῆθη ἀπὸ τὴς Θράκης ἄπαν τὸ ἀνατολικὸν τμῆμα καὶ ὁ Ἕβρος ἔγένετο ὅριον μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος. Τότε δὲ ἔλαβε ἀτελὲς κύρος καὶ ἡ facto ἀπὸ τοῦ 1913 γενομένη προσάρτησις τῶν νήσων Σάμου, Νίου, Λέρβου, Τενέδου, Ἴμβρου Σαμοθράκης καὶ Θάσου, ὧν ἡ Λοῦζαν συνδιασκεψὶ ἀνέρεσε τὴν Ἕνωσιν καὶ τὴν ἐπίδοσιν ἐπὶ αὐτὰς εἰς τοὺς Τούρκους, ἐπὶ τὴς ὅρου αὐτονομίας, τὴς ὅμως δὲν ἔθέλῃ.

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Παρακμὴ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους.

Τὰ ἔθνα τὴς ἀκμῆς τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους εἶναι πολλὰ, ἀλλὰ τὰ κυριώτερα σπουδῆς τὴς θνάκμεως τοῦ Ὑπέρβου τρία: τὸ φεουδαλικὸν πολίτευμα, τὸ ὁποῖον διὰ τὴς ἀπονεμήσεως αὐτοῦ τῆς ἡθωνῶν νὰ κρατῶν τὴς Κράτος ἐκκατοτάδας χιλιάδων στρατοῦ, ἔθεν ἔκαστος φεουδάρχης ἐπὶ ἔχε στρατὸν τὴν Γενιτσάρων, τὸν ἀπὸ χριστιανῶν ἐξωμοτῶν, κίτινες ἐν ἀνηφῶσιν εἶτε πατέρα εἶτε μητέρα εἰ μὴ τὴν Σουλτάνον καὶ εἶχον ἐς ὅρον τὸν πόλεμον καὶ τὰς ἐκ τοῦ πολεμικοῦ λείας καὶ τὰ παρὰ τοῦ Σουλτάνου δωρήματα, ἄνεις ἀνάμεσι καὶ φανατικὰς παιδοφόνους ὑπὲρ τοῦ κυρίου τῶν. Τρίτον δὲ σπουδῆν ἔθν ὁ Σουλτάνος ἐς' ἔφυν ἐν τὴν ἐκπολιτισμὸς τοῦ Κράτους καὶ ἐς ἀποτὸν ἀνυφέρεσιν εἰργάζετο ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τοῦ Κράτους σπαρκὴς ἐν στρατιωτικοῖς καὶ πολιτικοῖς ἐκλογοῖς τὴν στρατὸν τοῦ καὶ παρεπόμενον τὴς ἀπτεκνίας τοῦ.

Ἡ παρακμὴ τοῦ κράτους πρόβηθε δὲ παρέλκων τὰ τρία ταῦτα σπουδῆς, ἀφ' ὅτου ἄρχ. ἀπὸ τὸν τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος τὴς μὲν παρεμπιπτοῦν συστήματα μεταβλῆτῆς εἰς ὅμοιον τὸ εἰρωτικὸν φεουδαλικὸν, διὰ τὴς συστοιχεῖσεις εἰς τὸν αὐτὸν εἶδον πολιτικὸν τμῆμον καὶ ἐθνικὸν ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἐν τοῦ ἐπιφοῖτοῦ τὴς ἐκκλησιαστικὴς ἐθνικὴ παρεκκτεῖς τὴς ἐνέργειας Κυβερνήσεως καὶ σωρὰ ἀποκτεκτοῦσεις τὸ δὲ τὸν Πενταεκαίν ἀπὸ τὸν μέσον τοῦ 17 αἰῶνος ἀπὸ τὸν πρώτον κύτοῦ χαρακτῆρα καὶ, ἐπιστρέψας καὶ τοὺς Μουφτιάδες νὰ κατεστασσεῖσεν εἰς τὴν τάξιν τοῦτον καὶ νὰ κυρτοκοστῶν μακαίρα, εἰ γενικὴν τοῦτον καὶ ἀγκλιοκοῦν πολιτικοῦ ἐγκυκλοῦν εἰρηνικὴ ἀγκαλὶ τὸ μὲν ἀποκτῶσε ἀκόμα ἐπιστρέφεσε κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τὸ δὲ τὸ Σουλτάνου ἀξίωμα ἀπὸ τὸν πρώτον Σουλτάνον, κίτινες ἔκαν στρατοῦχοι καὶ πολεμοκοῦν ἐγκυμόνον τὸν στρατεῦον τὸν ἐν τὸ πολέμου καὶ νυχθεμένον εἰρηνεύμενον ἐν ἀπόκοις καὶ ἐμπτοῖ, ἀπὸ τὸν ἀκόμη τὸν τὸ Σουλτάνου τὸ Μεγάλου Ἐξωτοῦ ἀνέρεσε τὴν ἀκόμη τὸν πολέμου καὶ ἀκόμη τὸν μὲν ἀπόκοις ἐν τοῦ γενικοῦ τὴς ἀκόμη τὸν ἀκόμη τὸν ἀκόμη τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

0240000199 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

30

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἀριθ. πρωτ. 27079

Πρὸς τοὺς κ. κ. Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Μ. Ε.
καὶ Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων

Ὑπὸ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Δημητράκου ἐξεδόθησαν ἐσχάτως ἱστορικοὶ χάρται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων ἐκδόσεων καὶ κατόπιν ἱστορικῆς ἐπεξεργασίας τοῦ δμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Π. Καρολίδου.

Ἐπειδὴ οἱ ἀνωτέρω ἱστορικοὶ χάρται ὡς ἐποπτικὸν μέσον διδασκαλίας εἶναι ἀπαραίτητοι εἰς ἕκαστον σχολεῖον τῆς δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, παρακαλοῦμεν νὰ συστήσητε εἰς τὰ ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν ὑμῶν Σχολεῖα ὅπως προμηθευθῶσι τριούτους.

Ἀθῆναι τῇ 16η Ἰουνίου 1927

Ὁ. Ὑπουργὸς

Α. ΑΡΓΥΡΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής